

การขยายคริสต์จักร

ดร.แมคกาแวน

คำนำ

หนังสือเล่มเล็กอยู่ในมือของท่านนี้ เป็นคำบรรยายผลสรุปของการสัมมนาเรื่อง การขยาย คริสตจักร ซึ่งจัดขึ้นที่วิทยาลัยพระคริสตธรรมแห่งสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย ร่วมมือกับ คริสตจักรภาคที่หนึ่งเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 15-18 ธันวาคม 1971 มีผู้เข้ามาสัมมนาครั้งนี้ ประมาณ 200 คน จาก 10 นิกาย 14 จังหวัด และ 10 ภาษา

คนชูโรงในการสัมมนาดังกล่าวคือ ดร.แมคคาแวนน มิชชันนารีชาวอเมริกันที่เคยทำงานใน ประเทศอินเดียหลายปี มีประสบการณ์มากเกี่ยวกับการขยายคริสตจักร เขียนหนังสือหลายเล่มซึ่งกำลัง เป็นที่นิยมของคริสตจักรทั่วโลก ดร. แมคคาแวนนบรรยายตลอด 4 วัน โดยมี อาจารย์ประกาย นนทวาลี แปลซึ่งนับเป็นเอกประโยชน์สำหรับผู้เข้าร่วมสัมมนา

ดร.แมคคาแวนน เป็นคณบดีสถาบันการส่งเสริมการประกาศทั่วโลกและส่งเสริมการขยาย คริสตจักร วิทยาลัยพระคริสตธรรมฟูลเลอร์ ในรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา และเป็นบรรณาธิการ นิตยสารการขยายคริสตจักรด้วย ท่านได้สำเร็จการศึกษาศาสนศาสตร์ ได้รับปริญญาศาสนศาสตร์ (B.D.) จากมหาวิทยาลัยเยล และได้ปริญญาเอก (Ph.D.) จากมหาวิทยาลัย โคลัมเบีย สหรัฐอเมริกา

เรื่องทั้งหมดที่นำมาพิมพ์นี้ เป็นการบันทึกคำบรรยายและข้อเสนอแนะจากกลุ่มอภิปราย ซึ่งหวังว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับท่าน และคริสตจักรที่จะใช้เป็นคู่มือในการศึกษาเรื่อง การขยาย คริสตจักร

สารบัญ

บทที่ 1 การขยายคริสตจักรเป็นน้ำพระทัยพระเจ้า	4
บทที่ 2 โครงสร้างของสังคมและการขยายคริสตจักร	9
บทที่ 3 เหตุที่ทำให้คริสตจักรขยายตัว	15
บทที่ 4 ชนิดของผู้นำในการขยายคริสตจักร	22
บทที่ 5 การตัดสินใจในการรับพระเยซูคริสต์เป็นกลุ่ม	26
บทที่ 6 การขยายคริสตจักรในเมือง	31
บทที่ 7 อำนาจของผีและฤทธิ์เดชของพระคริสต์ในการขยายคริสตจักร	35
บทที่ 8 ยุทธศาสตร์การขยายคริสตจักรในประเทศไทย	42
ภาคผนวก	46

บทที่ 1 การขยายคริสตจักรเป็นน้ำพระทัยพระเจ้า

การประกาศพระกิตติคุณ เป็นน้ำพระทัยของพระเจ้าหรือไม่ พระองค์มีพระประสงค์เช่นไร พระองค์มีความต้องการที่จะให้การประกาศทำให้คริสตจักรเท่าที่มีอยู่ดีขึ้น หรือพระองค์มีพระประสงค์ให้คริสตจักรที่มีอยู่แล้ว ขยายออกไปในการประกาศเผยแพร่ ที่จริงการประกาศเผยแพร่นี้ก็มีหลายวิธีหลายแบบ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอถามอีกครั้งว่า การขยายคริสตจักร การทวีคริสตจักร การเพิ่มจำนวนคริสตจักรเป็นน้ำพระทัยของพระเจ้าหรือเปล่า? ข้าพเจ้าขอตอบว่าใช่แน่นอน เพื่อยืนยันความเป็นจริง ข้าพเจ้าขออ้างหลักฐานดังต่อไปนี้

1. พระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่ตั้งแต่หน้าแรกถึงหน้าสุดท้าย ได้พูดถึงการหลงผิดของมนุษย์ การสูญเสียการเป็นบุคคลของมนุษย์ ในพระคัมภีร์ได้ระบุไว้อย่าง ชัดเจนว่า มนุษย์เราเป็นผู้หลง มนุษย์ปุถุชนเราไม่สามารถที่จะช่วยตัวเองให้รอดได้ เพราะฉะนั้นพระเจ้าจึงมีแผนการที่จะช่วยมนุษย์ให้รอด เมื่อเรามีการทดลองการบังเกิดของพระเยซูคริสต์เจ้านั้นแหละ เป็นการที่เราระลึกถึงแผนการที่พระเยซูได้เสด็จมาช่วยมนุษย์ พระองค์เสด็จมาในโลก มาอยู่กับมนุษย์ถูกตรึงและตาย แล้วเป็นขึ้นมาใหม่ และพระองค์จะเสด็จมาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อมนุษย์จะได้ยินพระองค์ เชื่อพระองค์ และรับชีวิตใหม่ในพระองค์ ไม่มีการรอดอย่างอื่น นอกจากการที่เชื่อในพระเจ้าเท่านั้น พระเยซูตรัสว่า เราเป็นทางนั้น เป็นความจริงและเป็นชีวิต ไม่มีผู้ใดมาถึงพระบิดาได้ นอกจากมาทางเราเท่านั้น เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นความจริงที่พระเยซูเป็นผู้ที่ตรัสเองเช่นนั้นแล้ว การขยายคริสตจักรนั้นเราจำเป็นต้องทำทั่วไป พระเจ้าไม่มีอคติ ไม่ได้รักประเทศใดประเทศหนึ่ง โดยเฉพาะพระองค์ไม่มีพระทัยที่จะให้คนในยุโรปเป็นคริสเตียนร้อยละ 99% แล้วในประเทศไทยมีคนมาเป็นคริสเตียน 1% เท่านั้นเพราะฉะนั้นในตอนท้ายของพระธรรมมัทธิวมีพระราชบัญญัติของพระเจ้า บอกว่าจงออกไปสั่งสอนคนทุกประเทศ ให้เป็นสาวกให้รับบัพติศมาในนามแห่งพระบุตร พระบิดา พระวิญญาณในพระธรรมโรมบทสุดท้ายก็มีคำสั่งของอาจารย์เปาโล เช่นนี้เหมือนกันในพระธรรมโรมบทที่ 16:26 อาจารย์เปาโลสั่งให้เราไปประกาศเช่นเดียวกับพระเยซู ในพระธรรมมาระโกบทที่ 16:15 ฝ่ายพระองค์จึงตรัสสั่งพวกสาวกว่า จงออกไปทั่วโลกประกาศข่าวประเสริฐแก่มนุษย์ทุกคน มีคำถามขึ้นมาว่าเมื่อไรที่เขาจะได้ยินได้ฟังถึงเรื่องราวของพระเจ้า? ถ้าเราไปประกาศพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์เวลา 15-20 นาทีเท่านั้นแล้วเราก็จากไป ในลักษณะเช่นนี้ผู้ฟังไม่ได้รับพระกิตติคุณของพระเจ้าแน่ จริงทีเดียวเขาอาจจะได้ยินเป็นคำ ๆ ได้ยินหูซ้ายทะลุหูขวา แล้วก็ไม่ได้เข้าใจว่าพูดอะไร แต่ว่าการที่เขาจะตัดสินใจรับพระเยซูคริสต์นั้น ก็ยังไม่มีช่องทางที่จะทำได้ ถ้ายังไม่มีคริสตจักรตั้งอยู่ในชุมชนนั้น ๆ และคนที่ยังไม่เป็นคริสเตียนไม่ได้เห็นถึงชีวิตการเป็นคริสเตียนจริง ๆ แล้วเรารู้ว่าเขายังไม่เห็นจริง ๆ และพระเจ้าถือว่าคนนี้ยังไม่ได้ยิน

เราจะเห็นว่าการงานของอาจารย์เปาโล ท่านก็มุ่งที่จะให้มีการขยายคริสตจักรเท่านั้นมิใช่การอื่น เมื่ออาจารย์เปาโลประกาศ มีคนเชื่อแล้วท่านก็รวบรวมคนที่เชื่อและสั่งสอน เมื่อคนกลุ่มนั้นรวมกันอยู่และท่านได้ตั้งผู้ปกครอง มรรคนายกไว้แล้วท่านก็ออกไปประกาศสั่งสอนในที่ใหม่ต่อไป

หลักฐานที่ประการที่ 2 ที่ข้าพเจ้าอยากจะอ้างคือ หลักฐานจากคริสตจักรเริ่มแรก อยากจะเรียกว่าเป็นคริสตจักรที่ตั้งขึ้นมาเป็นหมวดหมู่ ในเมืองอันติโอเกีย ก่อนที่คริสตจักรจะมีอายุสักหนึ่งปีก่อนที่จะมีอาคารตั้งขึ้นมา ก่อนที่จะมีวิทยาลัยพระคริสตธรรมก่อนจะมีการเรียนร่วการศึกษา ก่อนที่จะมีการจ้างศาสนากรรณกิจ วิทยาลัยบาลก็มีการเลือกคนสองคนที่มีความสามารถดีที่สุดในแล้วส่งไปประกาศต่างประเทศ และเราก็เห็นว่าในพระคัมภีร์พันธสัญญาใหม่มีจดหมายของมิชชันนารีเหล่านี้ ที่เขียนถึงคริสตจักรต่าง ๆ ที่เขาไป ข้าพเจ้าอยากจะขอให้เราสังเกตข้อพระคัมภีร์พันธสัญญาใหม่ที่เป็นหลักฐานสำคัญ ซึ่งเราขอบมองข้ามไป คือคริสตจักรสมัยแรกเริ่มก็มีจุดอ่อนเหมือนกัน คือเป็นคริสตจักรที่รับคนที่เป่าชาติเดียวกันเท่านั้น ในพระคัมภีร์ระบุว่าเขาประกาศพระกิตติคุณเฉพาะพวกยิวเท่านั้นไม่ใช่ชาติอื่น เมื่อยิวมาเป็นคริสเตียน เขาก็จะออกไปประกาศให้พวกยิวเท่านั้นให้มาเป็นคริสเตียน ไม่ได้ไปประกาศให้ชาติอื่น ... แล้วเขาก็ไม่ได้ประกาศให้คนต่างชาติ เขาไม่ได้สนใจ ขอให้เราสังเกตว่าพระวิญญาณบริสุทธิ์ทำงานอย่างไรในกรณีเช่นนี้ เพราะเหตุว่าพระวิญญาณบริสุทธิ์ ต้องการให้มีสากล คริสตจักรบริสุทธิ์ เพราะพระองค์ทรงสิ้นพระชนม์และฟื้นพระชนม์เพื่อมนุษยชาติ เพื่อทุกคนที่เชื่อจะไม่พินาศ แต่มีชีวิตนิรันดร์ สำหรับทุกชาติไม่ว่าจะเป็นคนไทยคนอเมริกัน อินเดีย อังกฤษ พระวิญญาณบริสุทธิ์ไม่ได้รอว่าให้ยิวมาเป็นคริสเตียนทั้งหมด แล้วมารวมกันเป็นพวก แต่พระวิญญาณบริสุทธิ์ทรงเลือกทางอื่น เราจะเห็นว่าพระวิญญาณบริสุทธิ์ ทรงให้อาจารย์เปาโล อาจารย์ซิลลา อาจารย์บาร์นาบาสออกไปประกาศเพื่อแยกย้ายไปตั้งคริสตจักร พวกยิวคริสเตียนก็โกรธไม่พอใจ เขาก็ต่อสู้อาจารย์เปาโลและอาจารย์ซิลลา เขาจึงพยายามให้ทุกคนเข้ามาอยู่ในลัทธิยิว การขยายคริสตจักรก็หมายถึงการที่เราก่อไปประกาศแล้วตั้งคริสตจักรใหม่ขึ้น เพราะฉะนั้นการขยายคริสตจักรเป็นพระประสงค์ของพระเจ้า การขยายคริสตจักรคือการที่เราขยายจำนวนคนที่เชื่อในพระเจ้า การขยายคริสตจักรหมายความว่า การที่เราเพิ่มจำนวนสมาชิกและคริสตจักรในประเทศไทยเรา ในประเทศอเมริกาและในแอฟริกาด้วย นี่เป็นน้ำพระทัยของพระเจ้าหรือไม่ แต่เราจะเห็นว่าลักษณะคริสตจักรที่เราเห็นนั้น เห็นว่าเจริญช้าเหลือเกินและบางคริสตจักรก็ยังไม่เพิ่มจำนวนสมาชิกด้วยซ้ำไป แล้วคริสเตียนและลูกหลานเหลนคริสเตียนก็หายไปเสียด้วย ขอเล่าเรื่องในประเทศอเมริกา ในวิทยาลัยพระคริสตธรรมที่ข้าพเจ้าสอนอยู่นั้น มีนักศึกษาคนหนึ่งชื่อว่า นายรอย เชียร์ ขณะที่เขากำลังเรียนอยู่ คริสตจักรภาคที่เขาเป็นสมาชิกอยู่ได้มีการประชุม รอยก็มาขออนุญาตไปร่วมประชุมด้วย ข้าพเจ้าก็อนุญาต รอยจึงไปประชุมภาคเป็นเวลาสามวัน พอกลับมาถึง เขาก็มาบอกกับข้าพเจ้าว่า เขาเห็นบางสิ่งที่ข้าพเจ้าเคยกล่าวนั้นเป็นความจริง คือการ

ประชุมภาคนั้นมีคนหนึ่งรายงานว่ามีสมาชิกทั้งหมด 12,201 คน และปีก่อนโน้นก็มีเท่านี้ และในปีนี้มี 12,202 คน แต่ไม่มีใครพูดถึงเรื่องจำนวนสมาชิก ไม่มีใครหัวเราะ ไม่มีใครร้องไห้หรือบอกว่าในระยะ 1 ปี มีสมาชิกเพิ่มขึ้นคนเดียวทั้งภาคใหญ่เช่นนี้ไม่มีใครเสียใจ ขอเป็นข้อสังเกตว่าเป็นที่น่าเสียใจที่ไม่มีการร้องไห้ในคริสตจักรที่มีการขยายน้อยเช่นนี้ คริสตจักรนั้นรับจันทภาระจากพระเจ้า แต่ไม่มีการรับผิดชอบ ไม่มีการนำพระกิตติคุณออกไป แล้วก็ไม่มีใครแสดงความสนใจอะไรเลย แต่เราจะเห็นความจริงในลักษณะเช่นนี้ทั่วไปในโลกเรา ข้าพเจ้าไปเยี่ยมหลายประเทศหลายคริสตจักรมี 15-20 คริสตจักรที่ปีต่อไปไม่มีการเพิ่มจำนวนคริสตจักร เขาเห็นด้วยกับการที่คริสตจักรขยายช้า ๆ นี่เป็นการเข้าข้างตัวเอง ยิ่งกว่านั้นการขยายช้า ๆ นี้ หลายคนยังเห็นเป็นการถูกต้องของคริสตจักรที่เจริญช้า ๆ ดีกว่าเจริญเร็ว เขาคิดว่าถ้าเจริญเร็ว ไม่น่าไว้วางใจและบางคนก็ยกเป็นคติออกมาเลยว่าฉันไม่ต้องเจริญช้า แต่อย่าลืมว่าต้นมะละกอนี้มันเจริญเร็วมาก และก็เป็นที่นิยมของคริสตจักร ที่มักเยาะเย้ยการขยายคริสตจักร นักศึกษาที่มาจากนิกายโรมันคาทอลิกก็จะเรียกอาการเช่นนี้ว่าเป็นการจุก คือศิษยาภิบาล อาจารย์ต่าง ๆ ก็มาทำงานกับสมาชิกในคริสตจักรเท่านั้น มีการสอน มีการเทศน์และมีการอธิษฐานร่วมกับสมาชิก มีการแต่งงานกันในพวกอนุชน มีพิธีศพ และอบรมฝึกหัดให้มีผู้นำเกิดขึ้น แต่ไม่ได้สนใจว่าคริสตจักรจะเพิ่มจำนวนสมาชิกใหม่หรือไม่ งานของพระเจ้าขยายออกไปกว่าที่เป็นอยู่หรือไม่ เราเรียกคริสตจักรเช่นนี้ว่า เป็นคริสตจักรที่แน่นจุก ไม่มีการเจริญ เพราะฉะนั้นคาทอลิกจึงมีหลักข้อหนึ่งว่าจะแก้อาการจุก และทำให้มีการคล่องตัวในการออกไปประกาศได้ ขอ้อีกที่ว่าการขยายคริสตจักรเป็นน้ำพระทัยของพระเจ้า แต่ว่าคริสตจักรหลายแห่งเจริญขึ้นเพียงนิดเดียว และเหตุการณ์เช่นนี้มักจะเกิดขึ้น แม้ว่าเรามีโอกาสมากมายที่จะทำงานของพระเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลานี้ เรามีโอกาสมากในการประกาศถึงพระนามของพระเจ้า มีโอกาสมากมายในการที่จะให้มีการคืนดี ระหว่างมนุษย์กับพระเจ้าโดยมีคริสตจักรเป็นตัวกลาง มีโอกาสมากมาย ที่เราจะฝึกให้การเป็นสานุศิษย์ของพระเยซูคริสต์แข็งแกร่งขึ้น ขอให้เชื่อเถิดว่าโลกเราเวลานี้เป็นโอกาสที่ดีที่สุด สำหรับการประกาศพระนามของพระเจ้า ตั้งแต่พระเยซูทรงบังเกิดว่าไม่มีโอกาสไหนที่จะเหมาะแก่การประกาศพระนามของพระเจ้าเท่ากับโอกาสนี้ และมีประชาชนพร้อมและร้อนใจที่จะรับพระกิตติคุณของพระเจ้ามากกว่าครั้งใด ตั้งแต่สมัยของวอชิงตันแล้วในอเมริกาไม่มีครั้งไหนที่จะมีคนรับพระกิตติคุณมากเท่าครั้งนี้ แต่ก็ไม่ใช่เพราะมีคนจำนวนมาก แต่เพราะคริสตจักร ทำงานเข้มแข็งมากกว่าแต่ก่อนเริ่มตั้งแต่สมัยของลิฟวิงสโตนแล้วในอาฟริกาไม่มีครั้งไหนที่คนจะสนใจ และร้อนรนที่จะรับพระกิตติคุณ เท่าโอกาสนี้ขอให้เข้าใจว่าทวีปอาฟริกากำลังเป็นคริสเตียนมากขึ้นทุกที ข้าพเจ้าหมายถึงประเทศอาฟริกาที่อยู่ใต้ทะเลทรายสะหะรา ไม่ได้พูดถึงอาฟริกาทั่วไปอาฟริกาทางตอนเหนือ ในตอนใต้ของทะเลทรายสะหะรานั้นเดิมมีคริสเตียน 5 ล้านคน และจากระยะนั้นถึงปี 1950 ก็มีเพิ่มขึ้นเป็น 10 ล้านคน ในเวลานี้มีคริสเตียนถึง 70 ล้าน

คน นักค้นคว้าประมาณว่า ในปี 2000 หรือใน 28 ปีข้างหน้า จะมีคริสเตียนเป็น 300 ล้านคน ขอให้ระลึกว่าเรากำลังอยู่ในสมัยที่พระเจ้ากำลังทำการอัศจรรย์อยู่ แต่บางคนอาจพูดว่าอาฟริกาอยู่ไกลเหลือเกิน และคนอาฟริกาก็ไม่เหมือนกับเราด้วย ผิวเนื้อก็ไม่เหมือนคนไทย และอะไรที่เกิดขึ้นในอาฟริกาก็ไม่เกี่ยวกับประเทศไทยเท่าไร ถ้าอย่างนั้นแล้วให้เราดูตัวอย่างในอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ ในสองประเทศนี้มีจำนวนคนมากมายที่กลับใจมาเชื่อพระเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการอัศจรรย์ในเกาะชวา คือในเกาะชวานั้นก็มีมุสลิมอยู่หลายล้านคน โดยทั่วไปแล้วมุสลิมจะไม่ยอมมาเป็นคริสเตียนเลย เป็นเวลาหนึ่งพันห้าร้อยปีมาแล้ว ที่ไม่เคยมีมุสลิมเข้ามาเป็นคริสเตียนพร้อมกัน ๆ กันเป็นจำนวนมากมาย และในเวลา 15 ปีหลังนี้ที่คนมุสลิมในภาคตะวันออกของชวา ที่กลับใจมาเป็นคริสเตียนนับจำนวนแสนคน ข้าพเจ้าได้สนทนากับอาจารย์มินโนโน ในเกาะชวาเมื่ออาทิตย์ที่แล้วอาจารย์ผู้นั้นเล่าให้ฟังว่า ในภาคที่ท่านทำงานมีคนกลับใจหมื่นเก้าพันคน บางแห่งมีชาวมุสลิมทั้งผู้นำและสุเหร่าได้มาเป็นคริสเตียนทั้งหมด อาจารย์ได้สนทนากับคณะกัทธิฟอรัมที่ดูเหมือนนอนหลับหลายสิบปีมาแล้ว คริสตจักรเป็นอย่างไรก็เป็นอยู่อย่างนั้นไปไหนไม่รอด และในเวลา 10 ปีนี้ก็มีสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นคือมีมุสลิมกลับมารับบัพติศมาเป็นจำนวนสี่หมื่นคน เดียวนี้ก็ได้ตั้งคริสตจักรขึ้น มีการเรียนพระคัมภีร์เป็นการใหญ่ทีเดียว ทั้งมีการดำเนินชีวิตตามพระคัมภีร์ด้วย ข้าพเจ้าอยากจะเตือนว่าน้ำพระทัยของพระเจ้านั้นบางครั้งบางทีผู้รับใช้มองไม่เห็น คริสตจักรที่ไม่ขยายบางทีมักคิดว่า พระเจ้าคงไม่ต้องการให้คริสตจักรขยาย ถ้าเราคิดเช่นนี้ก็อุปสรรคหรือการทดลองในการขยายคริสตจักร เราคงจะจำเรื่องสุนัขจิ้งจอกในสวนได้สุนัขจิ้งจอกก็เห็นพวงองุ่นห้อยอยู่ มันก็กระโดดขึ้นไปเพื่อจะได้พวงองุ่นนี้ แต่ว่าผลองุ่นนี้อยู่สูงเหลือเกิน แล้วก็กระโดดอีกเป็นครั้งที่สอง แต่ก็ยังไม่ถึง กระโดดครั้งที่สามแต่ก็ไม่ได้แล้วมันก็ออกไป และบอกว่าแท้จริงเราก็ไม่อยากกินหรอก มันเปรี้ยวจะตาย คือบางคนก็ทำการประกาศแต่ไม่ค่อยได้ผลแล้วก็บอกว่า พระเจ้าไม่มีพระประสงค์เช่นนั้น ถ้าพูดเช่นนั้นก็จะมองไม่เห็นความสำคัญของการขยายคริสตจักร เพราะฉะนั้นคริสเตียนหลายคนก็เลยมีข้อแก้ตัวนานับประการ ข้าพเจ้าได้ยินเช่นนี้ในอเมริกาเหมือนกัน คือมีคนชบเซาในการประกาศกล่าวว่าให้เราทั้งอเมริกันเป็นคริสเตียนก่อนเถิด แล้วเราจะส่งมิชชันนารีไปประเทศไทย บางคนก็บอกว่า งานที่ยิวอร์คก็มากอยู่แล้ว เราไม่ต้องสนใจเชียงใหม่หรือคนบาปที่จะต้องกลับใจในนิวยอร์กก็มากเหลือเกิน เราไม่ต้องสนใจกรุงเทพ ฯ หรือ อย่างนี้เราเรียกว่าคนเหล่านั้นซ่อนน้ำพระทัยของพระเจ้าไว้ไม่ให้ตัวเองเห็นในงานประกาศหลายประเทศที่ตาบอดไป คือมองไม่เห็นความจริงแม้ว่าหลายคนมองไม่เห็นความเป็นจริงข้อนี้ แต่น้ำพระทัยของพระเจ้าไม่ต้องการให้ใครพินาศ พระคัมภีร์บอกชัดเจนว่า เป็นน้ำพระทัยพระเจ้าที่มีให้ใครพินาศ 2 เปโตร 3: 9 หรือหลายคนอาจจะพินาศ แต่ถ้าเป็นพระประสงค์ของพระเจ้าแล้ว จะไม่พินาศ พระองค์มีพระประสงค์ที่จะให้คนหลงไปนั้น กลับมาเป็นของพระองค์ พระองค์มีพระประสงค์ที่จะให้บุตรชายหญิงที่หลงไปนั้นกลับมา

บ้าน ไม่ใช่ น้ำพระทัยของพระเจ้าที่จะให้นำข่าวไปถึงคนที่เลี้ยงหมูอยู่ในทุ่งนา ข้าพเจ้าคิดถึงบุตรน้อย บุตรน้อยเมื่อรู้ถึงพระกิตติคุณของพระเจาก็ไม่ได้เลี้ยงหมูต่อไป แต่ได้กลับมาบ้านสารภาพต่อบิดา ขอให้พระเป็นเจ้าทรงเปิดตาเราให้เรามองเห็นถึงความสำคัญในการขยายคริสตจักร เป็นความสำคัญเท่าเทียมกันระหว่างประเทศไทย และอเมริกา (แต่ประเทศไทยสำคัญกว่า)

ประการสุดท้ายที่อยากจะบอกท่านทั้งหลายก็คือการขยายคริสตจักรเป็นน้ำพระทัยของพระเจ้า และการขยายคริสตจักรนี้จะต้องให้เหมือนกับที่เราให้การศึกษาแก่เด็กชายหญิงของเรา เราต้องพาเด็กไปที่โรงเรียนแล้วไปขึ้นชื่อลงทะเบียนไว้ แล้วต่อจากนั้นก็มีการเรียนรู้ไปแต่ละวันแต่ละเดือน แต่ละปีเรื่อย ๆ แต่เราจะสอนไม่ได้ จนกว่าทะเบียนลงชื่อว่าคนนี้สมัครจะเรียนแต่ว่าเราไม่สามารถที่จะสอนเขาหมดทุกประการ ตามที่พระเยซูสั่งได้จนกว่าเขาจะรับบัพติศมาก่อน มัทธิย 28:19-20 ทั้งสองประการนี้จะต้องไปคู่กัน คือสิ่งแรกรับบัพติศมา สิ่งสองมีการสอน ทั้งสองสิ่งต้องไปด้วยกัน และอันนี้แหละที่เป็นความหมายของการขยายคริสตจักร และเราพิสูจน์ผลหลังจากสิบปี คือต้องนับผลในตอนท้าย ถ้าคนนั้นมาอยู่ในคริสตจักรของเราในระยะเวลาสั้นเช่นปีหนึ่งแล้วก็ไปเราไม่เห็นผล พระเยซูคริสต์ตรัสว่าเราจะตั้งคริสตจักรของเรา และอันนี้คืองานที่พระองค์ทรงทำอยู่ นั่นก็หมายความว่าเรารับเขาเข้ามาในคริสตจักร สอนเขาให้รับบัพติศมา ให้เขาเป็นสมาชิกที่สมบูรณ์ในคริสตจักร ลักษณะการขยายคริสตจักรเช่นนี้แหละ เป็นพระประสงค์ของพระเจ้าอันนี้เป็นคำสอนที่ชัดเจนมาจากพระคัมภีร์

บทที่ 2 โครงสร้างของสังคมและการขยายคริสตจักร

เราจะพูดถึงโครงสร้างของสังคมและการขยายคริสตจักร ขอเราอย่าลืมว่าการขยายคริสตจักรนี้เป็นการที่เราสตัยเชื่อและเชื่อฟังพระเจ้า เมื่อพระเจ้าให้ข่าวในท้องถิ่นนั้นเหลืออร่ามแล้วพระเจ้าจะให้มีการเกี่ยวเก็บ เมื่อมีคริสตชนเจริญเติบโตองงามในท้องถิ่นของพระเจ้านั้นก็ต้องมีการเกี่ยวเก็บเกี่ยวเช่นกัน แต่ว่าการเกี่ยวเกี่ยวนี้ไม่ใช่เป็นงานธรรมดา เพราะว่ามีหลายสิ่งที่เราต้องทำพร้อมกันไป การสั่งสอน การอบรม การให้ศิลปพัฒนา เหล่านี้ต้องทำพร้อมกัน อีกอย่างหนึ่งที่เห็นว่าสำคัญคือการเติบโตทางด้านวิญญาณจิตทุกคนต้องเชื่อฟังทำตามพระวามะของพระเจ้า เราต้องมีการสอนพระวามะของพระเจ้าเป็นกิจวัตร เราจะต้องมีการอธิษฐานหนักแน่นยิ่งขึ้น เหตุที่พวกกลีซอกลับใจมาเป็นคริสตชนที่ประเทศจีนนั้นเกิดขึ้น เพราะที่นั่นมีการอธิษฐานอย่างเร่าร้อน

มิชชันนารีจีนนี้มีการอธิษฐานกันตลอดวันตลอดคืน เพื่อให้งานของพระเจ้าเกิดผล เขาอธิษฐานเพื่อคนที่เป็นคริสเตียนและไม่เป็นคริสเตียนนับเป็นร้อย ๆ ครอบครัว จอห์นนี่อคเคยอธิษฐานต่อพระเจ้าว่า “ข้าแต่พระเจ้าขอให้ประเทศสก็อตแลนด์เป็นคริสเตียนหมดไม่เช่นนั้น ข้าพเจ้าตายเสียดีกว่า” เพราะฉะนั้นเราเห็นว่าการขยายคริสตจักรจำเป็นที่จะต้องมีการอธิษฐานและจะต้องมีการฟื้นฟูทางด้านจิตวิญญาณขึ้น ดังที่เขียนรายเป็นตัวอย่าง

สิ่งสำคัญอีกข้อหนึ่งคือ การอบรมผู้นำ ผู้บรรยายได้เล่าถึงการประชุมผู้นำคริสเตียนที่มณฑลฉ่านซีจำนวน 400 คน และมีผู้แทนคนหนึ่ง ได้นำกราฟที่แสดงถึงการเจริญอย่างรวดเร็วในประเทศฟิลิปปินส์มาให้ดู เขาขยายจากจำนวนพันขึ้นมาเป็นหมื่นคน มีคนถามว่าอะไรที่ทำให้มีการขยายอย่างรวดเร็วเช่นนี้? คำตอบคือเราได้มีการเตรียมการอบรมผู้นำที่ไม่กินเงินเดือนคนเหล่านั้นเป็นสมาชิกธรรมดา ยินดีที่รับการอบรมแล้ว เขาออกไปทำงาน จึงมีกลุ่มคริสตจักรเล็ก ๆ ตั้งขึ้นเป็นจำนวนหลายพันคริสตจักร และผู้นำหรือศิษยาภิบาลแต่ละคริสตจักรก็ไม่ได้เงินเดือน ในภาษาพระคัมภีร์เขาเป็นผู้ปกครองในคริสตจักรนั่นเอง และในจำนวนคริสตจักรสิบกว่าคริสตจักรเขาก็ได้รวมเงินเดือนให้แก่ศิษยาภิบาลที่ทำงานเต็มเวลาแต่คนเดียว ขอ้อีกครั้งว่า การเจริญทางวิญญาณจิตนี้เป็นเหตุผลให้มีการขยายคริสตจักร

เราไม่ควรลืมว่าโครงสร้างของสังคมมีส่วนช่วยในการขยายคริสตศาสนาตั้งอยู่บนศาสนศาสตร์ก็จริงอยู่ แต่ก็ตั้งอยู่บนสังคมศาสตร์ด้วย เราอย่าลืมว่าคริสตจักรไม่ได้ตั้งอยู่ที่สุญญากาศลอย ๆ แต่ว่ามันก็มีที่ตั้งของมันเช่นกัน เพราะฉะนั้นผู้นำทางคริสตจักรควรจะทราบว่ กระบวนการของสังคมตั้งขึ้นมาอย่างไรข้าพเจ้าเสนอว่ามีหลายข้อเกี่ยวข้องกับโครงการสังคม ที่เรามีเพียงข้อเดียวที่จะหยิบยกมานี้ ขอให้เราระลึกเสมอว่าในกลุ่มชนหนึ่งนั้น จะเหมือนกันทุกอย่างโดยที่ไม่มีอะไรแตกต่างกันเลยตรงกัน

ข้ามคนในสังคมนั้นประกอบด้วยคนที่มีลักษณะพิเศษของตนเองคือ ลักษณะประจำตัวของเขา เปรียบง่าย ๆ ก็เหมือนกับหินโมเสกที่เราเห็นในกระเบื้องโมเสกว่ามีหลายขนาดและหลายสีเราเอาหินโมเสกมารวมกันก่อให้เกิดเป็นรูปกระถาง แต่ในกระถางเราจะเห็นว่าชิ้นส่วนแต่ละชิ้นต่างก็มีลักษณะต่างกัน แต่มารวมในกลุ่มเดียวกันเป็นกระถางเดียวกัน เพราะฉะนั้นเราจะเห็นว่าในกลุ่มชนหนึ่ง ๆ ก็ประกอบไปด้วยคนที่มีเอกลักษณ์ มีลักษณะของตัวเอง ยกตัวอย่างในประเทศไทยของเราก็มีคนไทยกลุ่มหนึ่งอาศัยอยู่ แต่ถ้าเราพิจารณาข้อยลงไป เราจะเห็นว่าในประเทศไทยของเราประกอบด้วยคนหลายเผ่า และประเทศอื่นก็มีลักษณะทำนองเดียวกันคือ มีหลายเชื้อชาติ หลายภาษา หลายวรรณะ หลายเผ่า

ขอให้เราดูประเทศเม็กซิโก เราเข้าใจว่าคนที่อยู่ที่นั่นก็เป็นชาวเม็กซิกันและพูดภาษาสเปนกัน ถ้าเราเข้าใจอย่างนี้นับว่าเราเข้าใจผิด ในเม็กซิโกนั้นเขามีภาษาถิ่นพูดกันถึง 88 ภาษา ภาษาสเปนอาจจะเป็นภาษาประจำชาติ แต่ใน 88 ถิ่นนี้ก็มีการพูดแตกต่างกันไปถึง 88 ภาษา ในประเทศอินเดียที่ข้าพเจ้าไปอยู่ก็มีการแตกต่างกันถึง 27 ภาษา มีเพียงภาษาเดียวที่ยอมรับพระกิตติคุณของพระเจ้า ประเทศพม่า ก็มีเผ่ากะเหรี่ยง บางพวกเป็นเผ่าไท บางพวกก็เป็นเผ่าสกอ เป็นต้น แล้วยังมีพวกกะฉิ่น และหัวหน้าเผ่ากะฉิ่น แต่ละเผ่าก็ไม่เหมือนกัน และมาจากที่ต่าง ๆ กันด้วย บางทีก็เป็นหัวหน้าเผ่าโดยที่สืบตระกูลมา หรือโดยการที่ปราบเผ่าอื่นลงและตั้งตัวเป็นหัวหน้าเผ่าเป็นต้น แต่ทว่าพวกที่ปราบศัตรูแล้วตั้งแต่เป็นหัวหน้าก็ไม่ได้ขัดขืนอะไร เหตุการณ์เหล่านี้เป็นตามประวัติศาสตร์ บางพวกก็เป็นโดยการต่อสู้แต่บางพวกก็เป็นโดยการสืบตระกูล นี่เราจะเห็นได้ว่าไม่มีอะไรแตกต่างกันเลยระหว่างพวกที่เป็นไทย สืบจากบรรพบุรุษ และพวกที่ได้เป็นไปหัวหน้าโดยการต่อสู้ แต่ว่าเมื่อพระกิตติคุณได้แพร่ไปทั้งสองหมู่บ้าน หมู่บ้านที่ตั้งตนเป็นอิสระนั้นรับพระเยซูเร็วกว่าหมู่บ้านที่สืบมาจากบรรพบุรุษ หลายครั้งที่เรากล่าวว่าคนในสังคมทุกคนเหมือนกัน นี่เป็นความคิดผิวเผิน แท้จริงแต่ละคนแต่ละเผ่าล้วนมีความแตกต่างกัน และในประเทศพม่าก็มีอีกเผ่าหนึ่งก็คือลีซอ แล้วก็พวกกะฉิ่น และพวกนากา พวกไทยใหญ่ และพวกพม่า มีทั้งคนจนและคนรวย อาชีพก็ต่างกัน บางคนเป็นพ่อค้า บางคนเป็นเกษตรกร นอกจากนี้ชาวอินเดียที่อพยพเข้าไปอยู่ในพม่าก็เหมือนหินโมเสกของกระถางเพราะพม่าก็หลายภาษาหลายเผ่า เหมือนหินโมเสกก้อนเล็กก้อนใหญ่ ในอินเดียตะวันออกก็มีเผ่านากาอาศัยอยู่จำนวนประมาณล้านคน และพวกนากานี้ก็แบ่งออกเป็น 17 พวก บางพวกก็เป็นคริสเตียนเป็นจำนวนมาก บางพวกก็เป็นคริสเตียนครั้งเดียว และบางพวกก็เพิ่งจะรับพระเยซูคริสต์เป็นที่พึ่ง พวกนากาสู้รบกับรัฐบาลอินเดียพวกนี้อ้างว่าพวกอินเดียก่อกวนสภาพพวกอังกฤษ พวกเขาก็จะสู้เพื่ออิสรภาพของเขาเช่นกัน ในสมัยโบราณธรรมเนียมของพวกนากานี้คือ ก่อนแต่งงานจะต้องฆ่าคนให้ได้หลาย ๆ หัวก่อนถึงจะแต่งงานได้ จึงตั้งเป็นมติได้ว่าคนที่แข็งแรงเท่านั้นที่จะอยู่รอด ต่อมาเขาได้เป็นคริสเตียน แต่ว่าเขาก็คงเป็นหนึ่งในสังคมของพวกนากาอยู่ เขายังเป็นหินโมเสกของกระถางอยู่ถ้าเราไปประเทศญี่ปุ่นเราก็จะพบตัวอย่างทำนองเดียวกัน ส่วนมาก

คนที่เป็นคริสเตียนในญี่ปุ่นเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง คนที่มาเป็นชั้นกรรมาชีพไม่ค่อยมาเป็นคริสเตียนเท่าไรนัก ข้าพเจ้าเคยเข้าใจผิดว่าญี่ปุ่นจะต้องพูดภาษาญี่ปุ่นที่เป็นภาษากลางแต่ก็ค้นพบไม่นานมานี้ว่าญี่ปุ่นก็มีภาษาถิ่นของเขาเหมือนกัน เป็นความจริงที่ภาษากลางก็ใช้ทั่วประเทศ แต่ว่าก็มีภาษาถิ่นอื่นอีกมากมายและคนที่พูดภาษาถิ่นก็ไม่ค่อยเลย ยกตัวอย่างคนที่อยู่คนละข้างของภูเขาก็คะพูดภาษาที่ต่างกัน ประเทศไทยก็เช่นกัน จะเป็นตัวอย่างเรื่องหินโมเสคได้ และบางทีก็จะสลับซับซ้อนยิ่งกว่าที่เราคาดหมายไว้เสียอีก ที่เราเห็นง่าย ๆ เราเห็นว่าประเทศไทยประกอบด้วยคนไทย คนจีนและชาวเขาเผ่าต่าง ๆ อย่างน้อยก็มีหินโมเสคที่รวมกันสามประเภทแล้ว แต่ลึกลงไปก็มีแตกต่างกันอย่างละเอียดละน้อยที่มีลักษณะพิเศษต่างกัน เพราะชาวเขาเราก็จำแนกออกไปได้อีกหลายเผ่าหลายพวก อย่างน้อยเราก็มี 4-5 เผ่าที่อยู่ในประหมนี้ เพราะฉะนั้นคริสตจักรก็จะประกอบด้วยหลาย ๆ เผ่าดังนี้ มร. ฮัททิตได้ทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ เขาได้บอกว่ามีประมาณ 20 ปี กว่าเผ่าในภาคเหนือ เมื่อเราพูดถึงคนจีนเราก็เข้าใจว่ามีคนจีนพวกเดียวมีลักษณะอย่างเดียวกัน แต่เราจะเห็นว่าคนจีนนี้มีหลาย ๆ เผ่า และเขาพูดภาษาต่าง ๆ กันด้วย เช่นในสิงคโปร์มีคนจีนที่พูดภาษาถิ่นถึง 6 ภาษาด้วยกัน และอาจจะมีคนจีนที่อยู่ในประเทศที่ถนัดภาษาถิ่นของตนเท่านั้น หรืออาจจะมีคนจีนที่พูดภาษาจีนไม่ได้ และพูดภาษาไทยเป็นภาษาถิ่นของเขาก็ได้ อาจจะมีพูดภาษาไทยแต่แต่งงานกับคนจีน และคนจีนบางคนพูดภาษาไทยและแต่งงานกับคนไทย เพราะฉะนั้นเราจึงเห็นว่า ภาษาจีนมีลักษณะแตกต่างกันแยกกันออกไป และในสังคมไทยเราก็จะเห็นว่ามีความแตกต่างกัน เปรียบเหมือนหินโมเสคมากอยู่เหมือนกัน และอย่างน้อยก็จะมีคนไทยภาคเหนือ ไทยภาคกลางและไทยภาคใต้ มีภาษาไทยสำหรับคนในกรุงและมีภาษาไทยสำหรับคนในชนบท ในชานกรุงก็อาจจะมีคนที่ย้ายมาอยู่หรือคนที่อยู่เก่าแล้ว แม้แต่ในกรุงเราก็อาจจะแบ่งออกเป็นสองพวกคือ พวกที่เป็นคนร่ำรวยที่มีอำนาจและชนชั้นกรรมาชีพ หินชิ้นหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งที่เรามองข้ามไม่ได้คือชนชั้นกรรมกรที่ทำงานอยู่ในโรงงาน เช่นที่กรุงเทพฯ ในการสัมมนาเกี่ยวกับการขยายคริสตจักรที่ฮ่องกง บอกว่ามีคนงาน 6 แสนคนที่พระกิตติคุณยังไม่ไปถึง คริสตจักรให้บัพติศมาแก่นักศึกษา แก่นคนที่มีความรู้ แต่พระกิตติคุณยังไม่ไปถึงคนเหล่านี้ ศิษยาภิบาลที่ชื่อว่า เดวิด เหลียว ที่อยู่ในไต้หวันสังเกตเห็นว่าคนที่เป็นคริสตจักรนี้ตอบสนองพระกิตติคุณดีกว่าแต่คริสตจักรสามแยกเห็นว่ามิเด็กไทยเป็นจำนวนมาก ทั้งนักเรียนหญิง-นักเรียนชาย ในจำนวนนักเรียนที่เป็นคนไทย แต่ก็มีความรู้สึกว่านักเรียนที่เป็นลาวโซ่งและมีความสัมพันธ์กับคริสตจักรมากกว่านักเรียนไทย เพราะเวลานั้นดูเหมือนว่า นักเรียนที่เป็นลาวโซ่งยอมรับฟังพระกิตติคุณดีกว่านักเรียนที่เป็นคนไทย ข้าพเจ้าเคยไปเยี่ยมโรงพยาบาลในอินเดียในโรงพยาบาลมีคนเจ็บที่เข้ามาทำการรักษาเป็นจำนวนร้อยแต่ที่คนเจ็บที่อยู่นอกโรงพยาบาลอีกหลายร้อยคนที่มารักษาเป็นคนที่มาจากหมู่บ้านที่มีคริสตจักรเป็นจำนวนน้อย ส่วนมากก็เป็นญาติพี่น้องของคริสเตียนที่มารักษา แล้วเขาก็

บอกว่าคนที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลที่เป็นคริสเตียนก็เป็นบุคคลสำคัญมากทีเดียว เพราะเมื่อการรักษาหายแล้วก็กลับใจรับศีลมาเป็นคริสเตียนเพราะฉะนั้นเขาจึงสนใจคนเจ็บที่เป็นญาติของคริสเตียน เพราะเหตุที่เขามองคนเจ็บที่มารักษาอย่างกว้าง ทั้งยังเห็นว่าคนเจ็บที่มารับการรักษาที่มีความแตกต่างในลักษณะของตนเอง บางกลุ่มก็รับพระกิตติคุณเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามหมอนั้น ก็ให้ยาที่ดีเท่ากันแก่ทุกคน แต่ท่านได้ใช้เวลาเน้นหนักในการอธิบายและการสนทนาเรื่องพระเจ้ากับคนเจ็บที่เป็นญาติของคริสเตียน เพราะเขาเห็นช่องทาง อาจจะมีคำถามว่าเมื่อเป็นเช่นนี้จะมีผลอะไรต่อการขยายคริสตจักร ที่จริงก็มีความหมายมากมาย แต่ว่าขอพูดเพียง 2-3 ข้อเท่านั้น

1. คนเราชอบมีความสุขสบายใจ เมื่อได้ร่วมกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตน เกาหลีก็มีกระบวนการใหญ่โตเกี่ยวกับการจะรับพระกิตติคุณ มีจำนวนหลายพันที่เข้ามาเป็นคริสตชนมิชชันนารี คนหนึ่งเดินทางเลียบบไปตามแม่น้ำยารู เมื่อเดินทางมาหลายวันมาถึงทางแยกทางหนึ่งขึ้นเขา มิชชันนารีเดินไปตามทางนั้น ไปถึงหมู่บ้านหนึ่งบนยอดเขาที่อยู่ 25 หลังคาเรือนด้วยกัน ไม่เคยมีคนทำงานศาสนาหรือมิชชันนารีคนไหนคนใดที่ขึ้นไปทำงานศาสนาบนนี้และเขาเข้าใจว่าเขาเป็นคนแรกที่ขึ้นไปเยี่ยมหมู่บ้านนั้น แล้วก็กล่าวว่าเขาจะเอาตรงนี้เป็นที่ประกาศพระกิตติคุณเป็นครั้งแรก บังเอิญมีคนหนึ่งในหมู่บ้านได้เข้าไปในเมืองและได้ซื้อพระคัมภีร์มาอ่าน แล้วก็เชื่อ เขากลับมาสอนคนในหมู่บ้านของตน แต่เขาเองยังไม่ได้รับศีลบัพติศมา เมื่อเขาเห็นมิชชันนารีขึ้นไปเขาก็กล่าวว่า ดีละเมื่อท่านขึ้นมาบนนี้ก็ดีเพราะท่านจะทำให้เราเข้าใจการเป็นคริสเตียน มิชชันนารีบอกว่าเรื่องนี้ไม่ใช่่ง่าย ประการแรกต้องมีการสอนเสียก่อน แต่เขาก็บอกว่า เขาได้รับการสอนแล้ว เมื่อมิชชันนารีถามปัญหาต่าง ๆ ก็ปรากฏว่าเป็นความจริงเช่นนั้น ภายหลังจากที่เขาได้ร่วมนมัสการกับคนที่เชื่อในหมู่บ้านนั้นแล้วเขาก็ให้รับบัพติศมาและตั้งคริสตจักรขึ้น เราพอจะสันนิษฐานกันได้ว่าเหตุใดคน 25 หลังคาเรือนจึงมีใจรักพระคริสต์ ก็เพราะเหตุว่าเขาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นหมู่บ้านเดียวกัน อยู่ด้วยกัน ไม่มีคนใดที่นี้จะทิ้งบ้านแล้วไปรวมกับคริสตจักรอื่นในเมือง ทั้งสามีภรรยาและลูกก็เป็นคริสเตียน พี่น้องต่างมาเป็นคริสเตียนด้วยกัน เขาเคยได้ตั้งต้นปลูกข้าวทำนากันมา เขาก็ปลูกข้าวทำนากันต่อไป ไม่มีใครที่จะแต่งชุดสากล เขายังเป็นกสิกรเกาหลี แต่ไม่นับถือรูปเคารพต่อไปแล้ว สัญลักษณ์ที่แสดงถึงการบูชาบรรพบุรุษเขาก็ทิ้งไปเสียแล้วเชื่อในองค์พระเยซูคริสต์เจ้า และทราบว่าการบาปของเขาได้รับการยกแล้ว จึงมาร่วมกันสรรเสริญพระเจ้า นมัสการพระเจ้าและเรียนพระคัมภีร์ ดังนั้นพอสรุปได้ว่าคนที่เข้ามาเป็นคริสเตียนจะมีความสุข เพราะเขาได้อยู่ร่วมกับคนพวกเดียวกันกับตน ถ้าคนต่างเมืองมาในคริสตจักรของเราแล้ว เขารู้สึกสบายใจ เขาคงอยากอยู่ต่อไป เมื่อเขาเข้ามาในคริสตจักรของเรา มีอะไรที่เขาพบว่าเหมือนกับเขาบ้างไหม หรือคนที่เข้ามาทำอะไรที่เขาเหมือนกับเราบ้างไหม หรือคนที่เข้ามาทำอะไรที่เขาเหมือนกับคนข้างนอกหรือต่างกัน ในประเทศอินโดนีเซียเมื่อเขามาเป็นคริสเตียนเขาก็จะเอาหมวกที่เคยสวมนั้นออก

เสีย และโสร่งที่พันกางเกงเขาก็จะเอาออกไปด้วย จากการสัมภาษณ์ที่จาการ์ต้า เกี่ยวกับการขยายคริสตจักร ก็ได้พิจารณากันว่าพระคัมภีร์ก็ไม่ห้ามเลยเกี่ยวกับการสวมหมวกและนุ่งโสร่ง ถ้ามุสลิมที่มาเป็นคริสเตียนนุ่งโสร่ง คนภายนอกเข้ามาเขาก็สบายใจ เพราะฉะนั้นเขาอาจสรุปว่าคนที่ไม่ใช่คริสเตียนเมื่อเขาเข้ามาในโบสถ์แล้วเห็นว่ามีสิ่งเหมือนเขา ไม่แตกต่างจากเขา เขาก็จะเกิดความสบายใจ คริสตจักรอาจจะโศกเศร้าเพราะคริสตจักรมีอะไรที่ผิดจากสังคม คนที่ไม่ใช่คริสเตียนเห็นแล้วรู้สึกมีอะไรที่แปลก ๆ ที่ว่ามีอะไรแปลกออกไป ซึ่งทำให้คนข้างนอกดูแล้วประหลาดนั้น อาจจะเพราะมีฝรั่งอยู่ในคริสตจักรของเราที่เป็นได้ หรือเพราะการศึกษาที่อาจเป็นไปได้หรือมีความมั่งคั่งผิวดมดาก็อาจเป็นไปได้ ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจที่ได้ยินเพลงคริสตมาสไทย ๆ ถ้าหากว่าเราใช้ภาษาที่คนเข้าใจและทำนองที่ทำให้ชาวซึ่งตามแบบวัฒนธรรมเดิม เพลงที่เราใช้ก็จะเป็นแนวทางที่จะสื่อความหมายให้คนภายนอกได้ดีที่สุด แต่นี่ก็ไม่ใช่ที่เราจะไม่เอาทำนองของตะวันตกเลย ข้าพเจ้าทราบมาว่าเราไปประกาศแก่คนกะเหรี่ยง เราไม่ควรร้องเพลงไทยเราใช้ทำนองกะเหรี่ยง ถ้าหากเป็นพวกลีซอใช้ทำนองลีซอ ถ้าเป็นพวกแม้วก็ใช้ทำนองแม้ว เพราะฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่าคริสตจักรควรปรับให้เข้ากับเหตุการณ์และสภาพของชุมชนนั้น ๆ เมื่อเราอยู่ในกลุ่มของคนต่างชาติ เราก็จะไม่ใช้ทำนองของยิวอย่างนี้เราใช้สามัญสำนึกคิดโดยทั่ว ๆ ไป เราก็จะทราบสิ่งสำคัญไม่ได้อยู่ที่ทำนองหรือเนื้อเพลง แต่ที่สำคัญอยู่ที่วิญญาณจิตของเขามาถึงพระเจ้า แต่ว่าอย่างไรก็ตามในทศวรรษของโครงสร้างของสังคมแล้ว เราจะเห็นว่าคนที่มาในคริสตจักรแล้วเขาก็รู้สึกสบายใจอบอุ่นใจ เขาย่อมอยากที่จะอยู่ในคริสตจักรนั้นอีกต่อไป

2. คนเราย่อมอยากเป็นคริสเตียน ถ้าไม่มีอุปสรรคหากมีอุปสรรคมากเกินไปก็จะทำให้ลำบากใจ เขาคงพอใจมาเป็นคริสเตียนถ้าเราใช้ภาษาถิ่นของเขาเป็นต้น ฉะนั้นถ้าเขาอธิษฐานร้องเพลงสรรเสริญพระเจ้า อ่านพระคัมภีร์ในภาษาของเขา เขาคงจะสบายใจ ในไต้หวันมีคนจีนเผ่าหนึ่งคือเผ่าฮักกา มีจำนวนล้านครึ่ง มีคนลงความเห็นว่าพวกฮักกาไม่ค่อยรับพระกิตติคุณของพระเจ้าสักเท่าไร เขาต่อต้านเป็นส่วนใหญ่ ศิษยาภิบาลเดวิด เหลียว ซึ่งเป็นผู้ศึกษาชนเผ่านี้ กล่าวว่าเหตุแท้จริงไม่ใช่พวกฮักกา แต่เพราะพวกอื่นไม่สนใจเขาต่างหาก เขาบอกว่ามีมิชชันนารีน้อยคนเรียนภาษาฮักกา คำเทศนาที่ใช้ภาษาไต้หวันเสียเป็นส่วนมาก เพราะฉะนั้นเวลาพวกฮักกาเข้ามาเป็นคริสเตียนก็อยู่ในคริสตจักรไม่ได้ใช้ภาษาของเขา ผู้นำที่ใช้ภาษาไต้หวันและภาษามินาน เจ้าหน้าที่คริสตจักร เช่น ผู้ปกครอง มรรคนายก ก็พูดภาษามินานอีก พวกศิษยาภิบาลหนุ่มชาวฮักกาเมื่อเรียนหนังสือก็เรียนภาษามินาน เมื่อแต่งงานกับคนไต้หวัน แม้จะไม่พอใจเพราะเมื่อลูกเป็นคริสเตียนก็ไปแต่งงานกับคนอื่น แทนที่จะแต่งงานกับคนเผ่าเดียวกันกลับไปแต่งงานกับคนอื่น แทนที่จะแต่งงานกับคนเผ่าเดียวกันกลับไปแต่งงานกับหญิงสาวไต้หวันเพราะฉะนั้นแม้จะจับเกี่ยวกับลูกสะใภ้ไต้หวัน ให้พูดภาษาฮักกาเพราะฉะนั้นพวกฮักกาจึงถือว่าเป็นคริสเตียนไม่มีผลดีอะไร ถ้าเป็นคริสเตียนแล้วมาทำลายชาติของตน เพราะฉะนั้นการประกาศพระ

กิตติคุณในพวกฮักกาจึงมีอุปสรรค คือทำให้การขยายคริสตจักรช้าลง เพราะฉะนั้น คนอยากจะเป็นคริสเตียนถ้าไม่มีอุปสรรคเรื่องภาษา เรื่องเชื้อชาติ แต่ถ้ามีอุปสรรคเรื่องเหล่านี้ก็ทำให้ความอยากเป็นคริสเตียนน้อยลงไป ข้าพเจ้าขอสนับสนุนในข้อที่จะให้มีอุปสรรคเช่นนี้น้อยลง คริสตจักรที่พูดภาษาเดียวก็ทำให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียว และแข็งแรงดีกว่าคริสตจักรที่พูดหลายภาษา หากดูในด้านการศึกษาถ้าคริสตจักรที่พูดภาษาเดียวก็ง่ายที่จะมีการสอนต่าง ๆ ถ้ามีภาษาเดียวการฝังรากลงในความเชื่อ ก็ง่ายกว่าที่มีหลายภาษา ถ้าเราศึกษาคริสตจักรทั่วไปในโลก เราจะเห็นว่าคริสตจักรทั่วไปในโลกเห็นวคริสตจักรเป็นลักษณะผสม มีลักษณะที่พิเศษในตัวเอง แต่มีภาษาหลายภาษาหลายเผ่าแต่มาอยู่ด้วยกัน ขอบเขตอย่างเมืองลอสแอนเจลิส ถ้าคริสตจักรนี้มีสมาชิกที่เป็นผิวดำ 10 ครอบครัว อีก 10 ครอบครัวที่เป็นเม็กซิกัน อีก 10 ครอบครัว ก็เป็นคนจีนอีก 10 ครอบครัวเป็นชาวญี่ปุ่นและอีก 10 ครอบครัวที่มาจากโอริซที่เป็นคาทอลิก คริสตจักรนี้อยู่ด้วยกันยอมอยู่ได้ แต่ว่าการขยายต้องมีอุปสรรค คือไม่ค่อยขยาย ที่จริงตามพระคัมภีร์ก็ไม่มีคามจำเป็นเท่าใดนักในการผสมเช่นนี้ และก็ไม่ดีเท่าใดนักถ้ามีการผสม แต่ถ้ามีความจำเป็นจะต้องเกิดลักษณะเช่นนี้ ข้าพเจ้าก็ไม่ว่า ถ้าเทียบกันแล้วเราจะเห็นว่าคริสตจักรที่มีการผสมจะเจริญช้ากว่า ยกตัวอย่างเช่น การสอนที่จะให้มีความเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ในพระคริสต์ ถ้ามีภาษาเดียวเราจะเข้มแข็งกว่า ถ้าคริสตจักรที่มีภาษาเดียวแล้วมีชีวิตอย่างพระเยซูคริสต์แล้วอุปสรรคเรื่องภาษาก็ค่อยหายไป และจะมีน้ำใจที่จะหยิบยื่นความเป็นมิตรให้คริสตชนอื่นด้วย และอุปสรรคก็กลายเป็นอุปกรณ คือ อุปสรรคจะค่อยๆหายไป ขอให้เราพิจารณาเรื่องนี้ในคริสตจักรของเราเอง.

บทที่ 3 เหตุที่ทำให้คริสตจักรขยายตัว

ความจริง มีอยู่หลายวิธีที่เราจะขยายคริสตจักร บางวิธีก็ธรรมดาสามัญ แต่บางวิธีก็แปลก หลายปีมาแล้วในเกาะจาไมก้ามี 5-6 ลัทธินิกายใหญ่ ๆ ที่ทำงานของพระเจ้า คณะหนึ่งจัดให้มีการฟื้นฟูวิญญาณขึ้น มีการนมัสการ มีการเทศนาเร้าใจด้วยความหวังใจว่าจะมีคนมาเชื่อพระเยซูคริสต์ ขณะที่กำลังทำงานอยู่นั้นเกิดแผ่นดินไหว เพราะเหตุที่แผ่นดินไหวนี้เองทำให้เกิดการขยายจำนวนคริสเตียนขึ้นเป็นเท่าตัว หลายนิกายเคยทำงานที่นั่นก่อนที่จะเกิดแผ่นดินไหว แต่การประกาศไม่ได้ผลเมื่อคริสตจักรหนึ่งมีการฟื้นฟู และเกิดแผ่นดินไหวทำให้สมาชิกเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว อย่างนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นกรณีพิเศษ เมื่อเทศนาเราไม่ได้คาดหมายว่าจะเกิดแผ่นดินไหวทุกครั้งไป เหตุฉะนั้น ข้าพเจ้าจะพูดถึงการประกาศประการต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นธรรมดาสามัญที่จะทำได้ทั่วไป หรือจะเป็นฤทธิ์อำนาจ

ในปาฐกถาที่หนึ่ง ข้าพเจ้าได้พูดถึงน้ำพระทัยของพระเจ้าเกี่ยวกับการขยายคริสตจักร อันนี้เป็นประการใหญ่และเป็นหลักการสำคัญด้วย อำนาจพระวิญญาณบริสุทธิ์เป็นเหตุอย่างแท้จริงในการขยายคริสตจักร ก่อนที่จะกล่าวถึงหลัก 4 ประการข้าพเจ้าจะกล่าวถึงการทำงานของข้าพเจ้าและภรรยาที่ประเทศอินเดีย ข้าพเจ้าทำงานในกลุ่มคนที่ต่อต้าน ไม่ยอมรับฟังพระคำของพระเจ้าเลยเป็นภาคที่น้อยคนเหลือเกินที่กลับมาเป็นคริสเตียนในระยะ 7 ปีแรก ที่ข้าพเจ้าไปทำงานไม่ได้สักคนเดียวที่อยู่นอกวงงานคริสเตียนแล้วมาเป็นคริสเตียนเทศนาแล้วเทศนาเล่าสอนแล้วสอนว่า รักษาแล้วรักษาเล่า แต่มีน้อยคนที่มาหา หมายความว่าดินแข็งเหลือเกิน แต่ว่าที่อื่น ๆ เห็นว่าตรงกันข้ามคือมีเหตุการณ์แปลก ๆ เกิดขึ้น และมีคนกลับมาเป็นคริสเตียน

วิธี 4 ประการเกี่ยวกับการขยายคริสตจักร

1. ขอให้เราตระหนัก สดับ และสังเกตช่องทางที่พระเจ้าประทานให้แก่เรา ส่วนมากเราเห็นว่าประตูจะปิด แต่ว่าพระองค์ผู้เป็นเจ้าของประตูเปิดประตูให้เรา เรามองเห็นประตูที่เปิดนั้นหรือเปล่า เป็นปัญหาสำคัญ เชื่อว่าพระเจ้าทรงเปิดประตูหลายอย่าง แต่เราต่างหากที่มองไม่เห็น ดังนั้นต่อไปนี้ให้เราอธิษฐานระลึกถึงเสมอ ขอให้พระเจ้าประทานความรู้สึกไวแก่เราคือไวต่อสถานการณ์ ไวต่อโอกาส ต่อเวลา ต่อสถานที่ที่เปิดโอกาสให้เรา คณะมิชชันนารีเพรสไบทีเรียนได้ไปประกาศที่ได้หวั่นในปี 1862 ไปทำงานเป็นเวลา 30 ปี มีคนที่ตอบสนองเพียงเล็กน้อย ที่จริงเขาออกไปทำงานเหมือนมิชชันนารีในประเทศต่าง ๆ คือ ประกาศสร้างโรงพยาบาล ตั้งโรงเรียน ตั้งคริสตจักร 2-3 แห่ง แล้วเขาได้อธิษฐานขอพระพรจากเจ้า สอนพระคัมภีร์ แต่ก็มีคนเชื่อฟังพระเจ้าเป็นจำนวนน้อย ในปี 1895 ซึ่งนับเป็นเวลา 33 ปีผ่านไป ปรากฏว่าญี่ปุ่นเข้ายึดครองประเทศ เพราะฉะนั้นคนจีนที่อยู่ได้หวั่นก็ได้รับความกระทบกระเทือนมาก มีมิชชันนารีคนหนึ่งชื่อว่า คามล มูดี ได้เดินทางท่องเที่ยวไปหลายแห่งด้วยกัน

พระเจ้าประทานขาที่ดี ปอดที่ดี ร่างกายที่ดีแก่เขา และพระเจ้าประทานกระเพาะอาหารที่แข็งแรงอย่าง เหล็กกล้าแก่เขาด้วย ขณะเดินทางไปเขาได้รับประทานอาหารอะไรก็ได้เขาต้องเที่ยวประกาศพระคำไป ทางภาคตะวันตกของไต้หวัน คนในไต้หวันไม่ฟังพระกิตติคุณก็เริ่มเอียงหูเข้ามาฟังว่าเขาพูด เพราะเหตุ ว่ามีชนต่างชาติเข้ามาปกครองจึงทำให้เกิดความหวั่นไหว เขาจึงเริ่มฟังพระกิตติคุณ ดังนั้นจึงมีคนกลับ ใจที่โน่นบ้างที่นี้บ้างผลที่สุดรวมกันเป็นพัน ๆ ทีเดียว ขอให้เราระลึกเสมอว่า เพรสไบทีเรียนคนอื่น ๆ อาจทำงานได้ไม่เจริญเท่ามูตั้นี้ ในเวลานั้นมีเพรสไบทีเรียนที่มาจากอังกฤษ จากแคนาดาแต่ก็ไม่เจริญ เท่าเพรสไบทีเรียนที่มาจากอังกฤษตอนใต้ และที่มาจากแคนาดาทางเหนือ ต่างทำงานของพระเจ้าใน คริสตจักรดีเด่นเหมือนกัน แต่ก็มีคนเดียวเท่านั้นที่ออกไปประกาศด้วยเจตจำนงว่าจะต้องประกาศ จะต้องพูดเพื่อให้คนกลับใจมาเป็นคริสเตียนและคนเดียวนี้เองก็ทำให้มีการขยายคริสตจักรเกิดขึ้น เรา อาจสรุปได้ว่าชายคนนี้รู้แล้วว่าประตูครั้งนี้เปิด เขาก็เดินเข้าไปทันที เมื่อพระเจ้าทรงเปิดประตูแล้ว ถ้า มนุษย์ไม่เดินเข้าไป ความสำเร็จไม่เกิดขึ้น

ขณะนี้ประตูเปิดในเกาะมินตะเนาประเทศฟิลิปปินส์ด้วยเมื่อประชุมสัมมนาการขยาย คริสตจักร เราก็ได้แบ่งกลุ่มประชุมถึงเรื่องนี้ ในเกาะมินตะเนามีเผ่าหนึ่งซึ่งเรียกว่ามะโนโบ ประมาณ แสนคนอยู่บนเกาะนี้ ในจำนวนคนหลายแสนนี้มีคริสตจักรตั้งขึ้นเพียง 5-6 คริสตจักรเท่านั้น เราได้รับ ข่าวว่าพวกมะโนโบเป็นคนนอกศาสนา คือ ไม่มีศาสนาได้เริ่มสนใจพระกิตติคุณถ้าคริสตจักรและ คนทำงานคริสตจักรในฟิลิปปินส์ไม่สนใจพวกมะโนโบ โอกาสจะเสียไปก็ได้ หากเขาอ้างว่า จุดของเขา ท่วมตัวอยู่แล้ว ปิดประตูไม่เดิน หรืออ้างว่าภาษามะโนโบเขาไม่ได้เรียนเขาไม่เข้าใจ หรืออ้างว่าพวกโน โบเป็นพวกชาวเขาอยู่สูงขึ้นไปเราก็มีงานมากเหลือเกินที่ทำอยู่นี้ก็ดีแล้ว ถ้าเป็นไปตามที่กล่าวมาแล้ว พวกมะโนโบก็จะไม่ได้รับพระกิตติคุณ ประตูจะปิด พระเจ้าเปิดประตูให้แล้วแต่คนเราไม่เดินไป ประตู อาจเปิดได้หากว่าคริสตจักรสนใจ คนงานของพระเจ้าสนใจ มองเห็นความสำคัญแล้วลงมือกระทำ เดินไปตามที่พระเจ้าเปิดช่องทางแล้วก็จะมีผลสำเร็จ ผู้คนจะรู้ถึงพระกิตติคุณของพระเจ้า ถ้าพูดถึง มิซซันนารีก็อย่างหมายถึงอเมริกันเท่านั้น อาจจะเป็นอเมริกันก็ได้และหมายถึงคนฟิลิปปินส์ด้วย ฟิลิปปินส์โนที่เป็นนิกายแบพติสท์ก็ได้ อาจจะเป็นยูไนเต็ดเชิร์ชของฟิลิปปินส์ก็ได้ อาจจะเป็นฟิลิปปินส์ ที่อยู่ในนิกายเมธอดิสต์ก็ได้ อาจจะเป็นพวกเพนเตคอสต์ก็ได้ ถ้าหากพวกหนึ่งพวกใดในพวกนี้ เห็น ถึงความสำคัญของมโนโบแล้วไปทำงานก็จะพบความสำเร็จ

เมื่อมีการสัมมนาการขยายคริสตจักรที่สิงคโปร์ ข้าพเจ้าได้พูดกับคริสเตียนชาวจีนว่า พระเจ้า ได้ประทานพระพรมากมายแก่คริสตจักรที่อยู่ในสิงคโปร์ มีคริสเตียนจีนหลายคนที่ได้รับการศึกษาสูง และพวกสตรีด้วยหลายคนที่เป็นคนมั่งคั่ง แต่เหตุใดคริสตจักรสิงคโปร์ไม่ส่งมิซซันนารีออกไป คือร้อย คนส่งมิซซันนารี 1 คน ขอให้ส่งมิซซันนารีออกไปที่เกาะชวาทางด้านตะวันออก เช่นเมื่อไปถึงชวาแล้ว

ตั้งเข็มว่าเกาะชาวต้องเป็นของพระคริสต์ ถ้าหากว่าชาวจีนในสิงคโปร์ จะส่งมิชชันนารีออกไปในเกาะ
ชวาร์ร้อยสองร้อยคนก็จะตั้งคริสตจักรได้แน่นอนหลาย ๆ คริสตจักรทีเดียว ยกตัวอย่างประเทศญี่ปุ่น เรา
จะเห็นว่าประตูเปิดออกกว้างในปี 1882-1889 ในระยะ 7 ปี แห่งการอัครธรรมนี้ พวกเพรสไบทีเรียน
ทำงานจนคริสเตียนเพิ่มขึ้นจาก 3 พันคนมาเป็นจำนวนหมื่น และนิกายคองกิกเรชั่นก็มีสมาชิกเพิ่มขึ้น
จากจำนวนพันคนถึงหมื่นคน ประตูที่เปิดกว้างใน 7 ปี ข้าพเจ้าพูดถึงนี้ก็มาจากพวกคนหนุ่มที่เป็น
ชาวมูไร พวกชาวมูไรถือว่าเขาเป็นอัศวิน เป็นนักรบไม่ใช่คนจน ระยะ 7 ปีที่วามาแล้วเมื่อได้ฟังพระกิตติ
คุณ เขาก็ได้ตอบสนองเป็นอย่างดี รับเชื่อเป็นจำนวนมาก เชื่อแน่ว่าพระเจ้าเปิดประตูสำหรับประเทศ
ไทยด้วย เพราะฉะนั้นวิธีหนึ่งที่จะขยายคริสตจักร ให้เราสลับตลับฟังโอกาส เวลา สถานที่ที่จะออกไป
ประกาศ ขอให้เราเลิกวิธีการที่ล้าสมัยและหันไปหาวิธีการใหม่ที่จะเกิดผลดีกว่าวิธีการที่คนทำงานของ
พระเจ้าได้ทำอาจจะเหมาะสมกับเวลานั้น เวลาหนึ่งหรือสมัยหนึ่ง เช่น วิธีการที่เราใช้ได้ ในปี 1920 ก็
อาจจะเหมาะสมสำหรับในเวลานั้น เมื่อเวลานั้นผ่านไป เช่น 1930,1940 วิธีการนั้น ๆ ก็จะล้าสมัย
เพราะฉะนั้นวิธีการที่ไม่เกิดผลเราควรหมั่นศึกษาตัดแปลงมาใช้วิธีการที่เกิดผลดีกว่า หลายนิกายหลาย
คณะที่ทำงานของพระเจ้าแบบเดิม ซึ่งไม่เกิดผลเลยไม่ได้ทำให้คนกลับใจ ไม่ได้ขยายหรือทวีจำนวน
สมาชิกในคริสตจักร ยกตัวอย่าง มิชชันนารีเพรสไบทีเรียนที่ทำงานในอเมริกาใต้ คือในโคลัมเบีย ปี
1890 เราทราบดีว่าในประเทศนั้นประชาชนนับถือศาสนาโรมันคาทอลิกอย่างเคร่งครัด ทั้งเกลียดชังและ
ไม่ยอมให้มีคณะโปรเตสแตนต์ขึ้นที่นั่น เพราะฉะนั้นพวกที่เข้าไปทำงานก็เข้าไปทำงานด้วยความ
ยากลำบาก และต้องทำงานอย่างรอบคอบ ไม่ให้ไปกระทบกระเทือนผู้ใด เขาไม่สามารถที่จะออกไป
ประกาศกลางแจ้งได้ ดังนั้นเขาก็หันเข็มไปในทางด้านการศึกษา ชาวเมืองต้องการการศึกษาแต่เขาไม่
ต้องการโปรเตสแตนต์ เขาก็ส่งบุตรหลานไปเรียนหนังสือแต่ไม่ต้องการที่จะให้บุตรหลานรับการ
ประกาศพระนามของพระเจ้า เหตุการณ์เช่นนี้ก็ติดต่อกันเป็นเวลาถึง 70-80 ปี ตั้งแต่โปรเตสแตนต์เข้า
ไปทำงานในโคลัมเบีย แต่พวกมิชชันนารีก็ถูกใจคิดขึ้นมาว่า เราทำงานด้านการศึกษาที่นานแล้ว และนี่เป็น
วิธีการประกาศของเรา แต่ว่าภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงในโคลัมเบีย เกิดสงคราม
กลางเมืองขึ้นในประเทศนั้น สามแสนคนถูกฆ่าตาย พวกลูเธอรัน เมธอดิส แบ็ปติสต์เข้าไปประกาศ
อย่างเปิดเผยกลางแจ้ง พวกแมนโนไนได้วิ่งเต้นประกาศแล้วก็มีคนมาเชื่อ บางครั้ง 15 คน บางครั้งห้า
สิบบางครั้ง 100 คนกลับใจ และพวกเพนเตคอสต์ก็ใช้วิธีการแจกใบปลิวและขายพระคัมภีร์ไปตามบ้าน
ต่าง ๆ มิชชันนารีคณะต่าง ๆ ที่กล่าวมาต่างก็ทำงานและเจริญขึ้นเป็นลำดับ แต่ว่าพวกเพรสไบทีเรียนยังคง
ใช้วิธีเดิมที่เคยทำด้วยความลำบากนั้นอยู่ เมื่อสามปีที่ผ่านมานี้ พวกเพรสไบทีเรียนได้รับข่าวว่าเกิดการ
ขยายคริสตจักรหลายแห่งด้วยกัน เขาก็บอกว่าให้ออกไปตั้งคริสตจักรที่อื่นด้วย คือไปยังที่ไม่มีคนไปตั้ง

คริสตจักรใหม่ถึง 25 คริสตจักร นี่ก็เป็นตัวอย่างที่แสดงว่าบางทีวิธีเดิมนั้นอาจจะล้าสมัยไม่เกิดผล ควรจะเปลี่ยนเอาวิธีที่จะทำให้เกิดผล

2. เมื่อข้าพเจ้าไปได้วันก็ได้พบตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกเรื่องหนึ่ง ศิษยาภิบาลจีนคนหนึ่งชื่อ ชู เข้าไปประกาศในที่ ๆ ผู้คนไม่ค่อยฟังพระกิตติคุณ แท้จริงมีสองคณะที่จะไปในถิ่นนี้ แต่ไม่สู้เกิดผล ข้าพเจ้าคิดว่าอาจจะมีบางคนที่ไม่รับฟังแต่การที่เขาไม่รับฟังนั้นไม่ใช่เหตุสำคัญ สำคัญที่วิธีการ ดังนั้นอาจารย์จึงเปลี่ยนวิธีใหม่ ประการแรกท่านไปพบกับคนที่เคร่งศาสนาอาจารย์เชื่อว่าคนเราต่อเมื่อมีความเชื่ออะไรอย่างหนึ่งแล้ว เมื่อเขามาเชื่ออะไรเขาก็มีความศรัทธาเช่นกัน ถ้าคนที่ไม่สนใจอะไรเลย เมื่อเขามาเป็นคริสเตียนเขาอาจไม่สนใจด้วย ฉะนั้นท่านจึงไปหาคนที่ศรัทธาและเคร่งในศาสนา แทนที่จะไปหาคนหนุ่มท่านกลับไปหาผู้ใหญ่ ท่านบอกว่าในธรรมเนียมจีนเมื่อคนหนุ่มมาเป็นคริสเตียนแล้ว อาจจะไม่กล้าพูดกับคนแก่ก็ได้ อาจจะเป็นทั้งธรรมเนียมไทยและจีนที่จะต้องฟังคนแก่เพราะเขาเป็นพ่อ ถ้าประมุขในครอบครัวยอมฟัง แล้วบุตรหลานในครอบครัวก็จะฟังด้วย ผู้ใหญ่ในละแวกนั้นหลายคนที่ไม่ยอมฟังอาจารย์ชู แต่อาจารย์ชูก็ยังพูดกับผู้ใหญ่เท่านั้นเรื่อยไป แต่ปรากฏว่ามีประมาณ 12 ครอบครัวที่ยอมฟังการสอน เมื่อมีผู้ใหญ่บางคนเชื่อท่านก็แนะนำเขาให้สอนเด็กในครอบครัว ผู้ปกครองบางคนพูดว่าไม่รู้จะพูดกับลูกหลานของตนได้อย่างไร ท่านก็บอกว่าไม่เป็นไร ถ้าไม่รู้จะพูดกับเขาอย่างไรก็ให้พาลูกหลานมาหาผม ไม่ใช่ส่งเขาแต่พาเขามา แล้วท่านก็ยังสอนถึงการถวายสิบลด สามปีต่อมา เมื่อมีการถวายเช่นนี้ก็มี การตั้งคริสตจักรขึ้นได้ และมีคนประมาณ 48 คนมาเป็นสมาชิกสมบรูณ์ของคริสตจักร และประมาณ 100 คนมานมัสการพระเจ้า เขาเปลี่ยนวิธีที่ไม่เกิดผล คือ การประกาศกับหนุ่มสาวไปหาผู้ใหญ่ก่อน คือคนที่เป็นที่นับถือในละแวกบ้านนั้น ปรากฏว่าใช้ได้ผล ขอกรุณาอย่าเข้าใจผิดที่ข้าพเจ้าพูดเช่นนี้ก็ไม่ได้หมายความว่า ให้ละทิ้งงานอนุชนกันไปหมด การกระเช่นนี้อาจจะเป็นวิธีที่เมืองไทยได้ผลก็ได้ เราเห็นว่า อาจารย์ชูได้หันจากวิธีการที่ไม่ได้ผลมาในวิธีการที่ได้ผลทำให้คนฟังพระกิตติคุณ ขอให้เราแสวงหาทางที่จะให้คนฟังแล้วทวีจำนวนขึ้น ถ้าวิธีไหนใช้ไม่ได้ผล ให้เราทิ้งไป แล้วมองหาวิธีที่ได้ผล ในปี 1972 ถ้าเราจะดูไปทั่วประเทศไทยของเรา เราจะเห็นรอบ ๆ ประเทศไทยมีหลายวิธี

3. คราวนี้ให้เราทดลองในการที่จะเรียกคนมาเชื่อพระคริสต์ เป็นครอบครัวหรือว่าเป็นหมู่หรือเป็นเผ่า แทนที่จะเรียกเป็นคน ๆ โดยที่คนนั้นต้องมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวหรือสังคม วิธีที่คนจะมาเป็นคริสเตียน มีวิธีใหญ่อยู่สองประการ ประการแรกอาจจะเป็นเขาคนเดียวที่มาเป็นคริสเตียน ครอบครัวของเขาไม่ได้มา ซึ่งอาจจะขัดต่อพ่อแม่ ความประสงค์ของพ่อแม่ของเขาหรือบางทีก็อาจจะขัดต่อธรรมเนียมของเผ่า เพราะธรรมเนียมของเผ่าไม่มีใครเป็นคริสเตียนเลย วิธีนี้เป็นวิธีที่หนึ่ง บางครอบครัวมีการต่อสู้ มีการต่อว่าต่อขานเป็นการใหญ่ บางครอบครัวก็มีการขัดขวางเพียงเล็กน้อย วิธีแรกเราจะเห็นว่าเรา

ได้คนหนึ่งมาจริงแต่เราต้องเสียครอบครัวหนึ่งไป แต่วิธีที่สองที่ได้ผลเพราะเราไปขอร้องให้ทั้งหมด ทั้งเผ่าให้มาเป็นคริสเตียนด้วยกัน ขอให้เราคูตัวอย่างในพันธสัญญาใหม่ มีตัวอย่างที่เรียกคน ๆ เดียวให้ มาเป็นคริสเตียนโดยที่ครอบครัวไม่เห็นด้วย แต่ในพระธรรมกิจการเราพบว่า เข้ามาทั้งครอบครัว เช่น ปรากรูมีคำว่าเขาและครอบครัวของเขาเชื่อพระเจ้า เขาและครอบครัวรับบัพติศมา ถ้าเราอ่านในพระ คัมภีร์ที่มีคำว่าทั้งครอบครัว หรือทั้งหมดทั้งพวกให้เราทำเครื่องหมายไว้ ถ้าเราศึกษาการขยายคริสตจักร ในปัจจุบันทั่วไปในโลก เราจะเห็นว่าเขาเปลี่ยนจากวิธีการที่หนึ่งที่ละคนมาเป็นวิธีที่สอง คือนำมาทั้ง ครอบครัวทั้งเผ่า ทั้งคณะ ทั้งหมด ตัวอย่างที่จะชัดเจนที่จะยกมานี้ เป็นตัวอย่างการทำงานของคณะแบพ ติสท์ในอินเดียประมาณ 120 ปีมาแล้ว คณะแบพติสท์ได้ไปทำงานในประเทศอินเดีย ตั้งถิ่นฐานรกรากที่ เมืองเรียกว่าแมลอร์ เขาไปทำงานอย่างดี คือประกาศพระกิตติคุณคุณสั่งสอนอบรม มีการนมัสการให้ บัพติศมาการสั่งสอนต่าง ๆ แต่ปรากฏว่ามีคนรับเชื่อไม่กี่คน เขาประกาศแบบคนต่อคน เพราะฉะนั้น เมื่อสามมาเป็นคริสเตียนภรรยาก็ไม่มาเป็น ถ้าภรรยาเป็นคริสเตียนสามีก็ไม่เป็น บางทีก็ได้ชายหนุ่ม หญิงสาวมาเป็นคริสเตียนหรือบางทีก็ได้เพียงคนรับใช้ที่อยู่ในบ้านสองสามคนเท่านั้นที่มาเป็นคริส เตียน การเจริญของคริสตจักรในเมืองนั้นช้ามาก เขาจึงขยับขยายการทำงานของพระเจ้าไปทางเหนืออีก ประมาณ 50 ไมล์ชื่อว่าเมืององโก ที่เมืององโกเขาได้ออกไปประกาศเรียกคนมาเชื่อพระเจ้าและ ตัดสินใจเป็นกลุ่ม มีการเรียกร้องเขาให้มาเป็นคริสเตียนเป็น 5 ครอบครัว 10 ครอบครัว 15 ครอบครัว พร้อมกัน เพราะฉะนั้นสมาชิกคริสตจักรก็ขยายขึ้นเรื่อย ๆ มีสมาชิกถึงสามพันในคริสตจักร ต่อมาทั้ง เมืองก็หันมาสนใจพระเจ้า ผู้นำคริสตจักรก็ต้องเริ่มทำการสอน และเทศนาเป็นการใหญ่แล้ววันหนึ่งมี การเรียกให้ตัดสินใจ ก็มีคนมาเชื่อพระเจ้าระยะต่อมาในปีเดียวกัน 8000 คนมาเป็นคริสเตียน เพราะฉะนั้นคนนับจำนวนหมื่นกว่าที่เดียวที่มาเป็นคริสเตียนในปีนั้น สรุปได้ว่าที่ได้คนมามากเช่นนี้ก็ เพราะได้นำเขามาเป็นครอบครัว บางท่านอาจจะพูดว่านั่นเป็นเหตุการณ์ในอดีตกาลนานมาแล้ว ขอเล่า ที่ใหม่ที่ทันสมัยบ้าง เรื่องที่ทันสมัยในประเทศแซมเบีย อัฟริกา มีชนนารีก็ไปทำงานที่นั่นเป็นเวลา 60 ปี ตั้งโรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยมศึกษา คนแก่ที่นั่นก็บอกว่าเราไม่เป็นคริสเตียนหรอก แต่เรา จะส่งลูกหลานของเราให้ไปโรงเรียนคริสเตียน ถ้าลูกหลานพวกนี้จะเป็นคริสเตียนเราก็จะไม่ขัดข้อง เมื่อมีการสั่งสอนอบรมเป็นเวลา 4-5 ปี เช่นนี้ อนุชนเหล่านั้นก็เกิดความเชื่อและตัดสินใจมาเป็นคริส เตียน มีชนนารีที่ยินดีบริจาคที่เกิดผลงานเช่นนี้จึงสร้างโรงเรียนขึ้นเป็นจำนวนสองแสนเหรียญอเมริกัน

เมื่ออนุชนเหล่านี้กลับมาถึงบ้านของเขา กลับไปในสังคมที่ไม่ได้เป็นคริสเตียนและคนสำคัญ ๆ ในหมู่บ้านนั้นก็ไม่ได้เป็นคริสเตียน เพราะฉะนั้นสถานการณ์ซึ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว และอิทธิพลต่าง ๆ ไม่ได้เป็นคริสเตียน เพราะฉะนั้นหลายคนก็หายจากคริสตจักรหายจากการเป็นคริสเตียน แปลว่าชีวิตใน การเป็นคริสเตียนนั้นเยือกเย็นเฉื่อยชาไป เมื่อมีการสำรวจมีเพียงจำนวน 1200 คนเหลืออยู่ จึงลง

ความเห็นได้ว่าวิธีนี้ไม่ค่อยได้ผล เพราะฉะนั้นเขาจึงเริ่มให้ความสนใจผู้ใหญ่ มีการประกาศแก่ผู้ใหญ่ เขาเข้าไปหาผู้นำของหมู่บ้านละแวกนั้นแล้วก็ถามว่าท่านยินดีจะให้เรามาประกาศในหมู่บ้านของท่านได้ไหม เขาก็ปฏิเสธ เพราะว่าการเป็นคริสเตียนนั้นเป็นเรื่องของเด็ก ๆ เมื่อเขาไปโรงเรียนเขาก็ไปเรียนคริสต์ศาสนาที่นั่น แต่อย่างไรก็ตามได้มีการสนทนาเกิดขึ้นเขาพยายามบอกว่าศาสนาคริสต์เป็นศาสนาของผู้ใหญ่ ของคนที่เจริญเป็นผู้ใหญ่ เพราะฉะนั้นบางตำบลบางแห่งจึงเชิญผู้ประกาศไปอีกครั้งหนึ่ง แล้วก็ย้ายอีกครั้งหนึ่งว่า เมื่อมาเป็นคริสเตียนแล้วจะไม่ต้องออกจากหมู่บ้าน แต่หมายความว่าให้รวมกันในหมู่บ้านเดียวกันในละแวกเดียวกัน ในเผ่าเดียวกัน รวมกันตัดสินใจที่จะรับเชื่อที่จะสารภาพความผิด ที่ จะรับบัพติศมาเป็นคริสเตียนรวมกัน ไม่ได้ทิ้งบ้านหรือออกไปจากหมู่บ้าน เมื่อข่าวเช่นนี้กระจายออกไป คนทั่ว ๆ ไปก็เข้าใจ งานของพระเจ้าเกิดขึ้น บรรดาผู้ใหญ่อยากสร้างคริสตจักรขึ้น เพราะฉะนั้นก็มีหลายคริสตจักรเกิดขึ้นในละแวกนั้น เด็กชายหญิงที่ไปเป็นคริสเตียนที่โรงเรียนก็กลับมาที่คริสตจักรกลับมาเป็นกำลังช่วยคริสตจักร เพราะฉะนั้นงานประกาศในโรงเรียนก็ไม่ได้ผลต่อไป แต่งานประกาศในโรงเรียนต้องการการประกาศในครอบครัว การประกาศในหมู่บ้านช่วยหนุนอีกมาก สรุปได้ว่าให้เราพิจารณาการประกาศแบบเป็นหมู่บ้านด้วย ไม่ใช่การประกาศเป็นคน ๆ เท่านั้น

4. ตระหนักถึงความสำคัญและรวบรวมเอาคนที่ทำงานของพระเจ้า และอุปกรณ์ทุกอย่างมาช่วยกันในการขยายคริสตจักรหมายความว่าไม่ทอดทิ้งอย่างหนึ่งอย่างใดเลย แต่พยายามที่จะชักนำทุกคนมาทำงานให้เป็นประโยชน์ เราจะเห็นว่ามิชชันนารีทุกคณะและคนทำงานในคริสตจักรก็ดี ต่างก็ทำงานหลายอย่างหลายแบบในคริสตจักร แต่ไม่ว่าเราจะทำงานอย่างไรสิ่งไหนก็ดี ขอให้เรามีจุดรวมเดียวกัน เพื่อจะนำพระกิตติคุณสื่อความหมายให้คนเข้าใจได้ ตัวอย่างได้แก่พวกเซเวดิก แอปเปิลิสท์ ในฟิลิปปินส์มิชชันนารีทำงานอยู่อย่างแข็งแรงประมาณ 20-25 คน ราวปี 1953-1967 เขาก็ทำงานในคริสตจักรไปด้วยดี แต่เจริญช้ามาก มีจำนวนคริสเตียน 300-400 คน อยู่มาวันหนึ่งก็มาคิดได้ว่าเขาจะรวมอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมงานรวมบุคคลต่าง ๆ ทั้งมิชชันนารีทั้งคริสตจักร หัวหน้าคริสตจักรบอกข้าพเจ้าว่ามีคนมาเชื่อประมาณ 1500 คน และหวังว่าในปีต่อไปจะเพิ่มถึงหนึ่งหมื่นในปี 1980 ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการขยายคริสตจักรร้อยละ 25 ต่อปี ข้าพเจ้าถามว่ามีวิธีอะไรที่ทำให้เกิดผลแบบนี้ เขาบอกว่าไม่ได้อาศัยวิธีเดียวแต่เกิดจากการที่เขาเข้าร่วมกำลังเป็นจุดศูนย์รวมอันเดียวกัน มีโครงการร่วมกัน จุดศูนย์รวมเดียวกันในการขยายคริสตจักร ซึ่งวิธีนี้เราอาจจะไม่เคยทำ

ให้ระลึกเสมอว่า พระเจ้าได้ประทานของหลายสิ่งหลายที่หลายโอกาสเพื่อการเจริญของคริสตจักร ข้าพเจ้าคิดว่าจุดแห่งความเจริญมีไม่น้อย ที่ทำให้คริสตจักรของพระเจ้าเจริญขึ้นได้พระเจ้าประทานหลาย ๆ จุด และจุดแห่งการเจริญต่าง ๆ นี้พระองค์ประทานให้แก่คนหลายประเภทด้วยกัน พระองค์ประทานให้เรื่อย ๆ ไปไม่ได้หยุดหย่อน ให้คนธรรมดาให้ผู้นำ ให้ศิษยาภิบาล ให้มิชชันนารี

ให้คริสตจักรใหญ่ พระคุณของพระเจ้าก็มีมากมายเหลือที่เราจะคิดได้ และพระกำลังของพระองค์
สติปัญญาของพระองค์ก็ลึกล้ำเหลือเกิน พระหัตถ์ก็ไม่สิ้น เราเชื่อเมื่อพระองค์ให้บัญชาแก่เรา พระองค์
ต้องให้กำลังที่เราจะทำตามบัญชานั้นได้ เมื่อเราอธิษฐาน ขอให้เราเชื่อว่าเราจะได้ ขอให้เรากลับไปอ่าน
พระธรรมโรมบทที่ 16: 25-26

“จงถวายเกียรติแก่พระองค์ผู้ทรงฤทธิ์ อาจให้ท่านทั้งหลายตั้งมั่นคงตามกิตติคุณเมื่อได้รับการ
บัญชาแล้วจะไม่สำเร็จผลหรือ ต้องสำเร็จแน่ เพราะพระองค์ทรงบัญชาแล้วนี่เองที่เป็นจุดที่เราจะออกมุง
หน้าเดินไปพร้อม ๆ กัน”

บทที่ 4 ชนิดของผู้นำในการขยายคริสตจักร

ในการขยายคริสตจักรนั้นเราจำเป็นต้องมีผู้นำ บางทีก็เป็นผู้นำที่ได้รับสถาปนาแต่งตั้ง เราเห็นว่าเปาโลก็ดี พระเยซูคริสต์ก็ดี ต่างเลือกอัครทูตเพื่อเป็นผู้นำคริสเตียน วันนี้ขอพิจารณาลักษณะผู้นำ 5 ประการในการขยายคริสตจักร หากว่ามีผู้นำที่เหมาะสมเป็นบุคคลสมควรในการทำงานพระเจ้าแน่นอนเหลือเกินการขยายคริสตจักรจะเป็นไปไม่ได้ ถ้าไม่มีผู้นำที่ดีบางทีผู้นำอาจเป็นอุปสรรคในการที่จะทำให้การขยายคริสตจักรหยุดชะงักลงได้ บางทีการศึกษาอบรมไม่ถูกทางอาจทำให้ผู้นำทำไปทางที่ไม่ถูกเช่นกัน บางทีการให้การ อบรมศึกษานั้นอาจจะทำให้บุคคลหันกลับเข้ามาทำงานในวงงานที่แคบๆ โดยไม่พิจารณาถึงคนนอก หรือทำให้บางคนมุ่งออกไปข้างนอกโดยไม่พิจารณาถึงภายในก็ได้ ทางที่ถูกแล้ว หน้าที่ของคริสตจักรคือ นำคนมาถึงพระคริสต์ และช่วยให้เขาเจริญขึ้นอย่างสมบูรณ์ตามแบบพระคริสต์ เราควรพิจารณาทั้งภายในและภายนอกเพราะเมื่อนำคนมาถึงพระคริสต์ เราก็ต้องสั่งสอนอบรมให้เขาเป็นศิษย์ที่ดีของพระคริสต์ต่อไป คริสตจักรในที่นี้ อาจหมายถึงกลุ่มคริสตจักรที่มาอยู่รวมกัน เช่น อาจอยู่ในลัทธินิกายเดียวกัน หรือหมายถึงคริสเตียนหลายพวกมารวมกัน เมื่อเราพูดถึงนำห้าประการให้เข้าใจว่า คือผู้นำที่อยู่ในลัทธินิกายต่าง ๆ กันด้วย เช่น ถ้าต้องการให้คริสตจักรในสภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย หรือคริสตจักรแบปติสต์เจริญขึ้น เราต้องการผู้นำชนิดไหน ข้าพเจ้าได้ข่าวว่าคริสตจักรกะเหรี่ยงทางตะวันตกเฉียงเหนือกำลังเฟื่องฟูขึ้น มีสมาชิกถึง 50,000 คนเป็นต้นมีผู้มาถามข้าพเจ้าว่าควรจะให้การอบรมผู้นำประเภทไหน อย่งไรฉะนั้น เพื่อให้คริสตจักรเจริญขึ้นทุกนิกายเช่นนี้ ข้าพเจ้าชี้แจงถึงผู้นำ 5 อย่างด้วยกัน คือ

1. ผู้นำที่ไม่เอาเงินเดือน ผู้นำที่ทำงานชนิดนี้ทำงานให้แก่คริสตจักรที่ตั้งตัวได้แล้ว ได้แก่พวกผู้ปกครอง มรรคทายกของคริสตจักร ประเภทที่หนึ่งนี้รวมถึงคณะกรรมกิจในคริสตจักร รวมถึงพวกครูสอนวิชา และที่ปรึกษาผู้นำในคริสตจักรรวมทั้งกรรมการที่รับรองแจกจัดงานในคริสตจักร ประดับประดับตกแต่งคริสตจักรให้สวยงาม ซึ่งอาจเป็นคณะสตรี จัดเป็นผู้นำในระดับที่หนึ่ง ระดับนี้มีคนมากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศด้วย ถ้าเราต้องมีเงินเดือนสำหรับคนทำงานต่าง ๆ เหล่านี้แล้วก็คงต้องเสียเงินมิใช่น้อยทีเดียว เพราะว่าบุคคลเหล่านี้ได้เสียสละเวลารับใช้ในคริสตจักรโดยไม่ต้องมีอะไรตอบแทน พระคัมภีร์บอกให้เรากระทำคุณ โดยเฉพาะคนที่เชื่อในองค์พระผู้เป็นเจ้า

2. บุคคลที่คล้ายประเภทที่หนึ่ง คือเขาไม่มีเงินเดือนทำงานโดยไม่มีอะไรตอบแทน แต่ทำงานกับบุคคลภายนอกเช่นคนที่ไปทำงานแล้วก็เอาไปปลิวไปด้วย เมื่อพบใครแล้ว แจกไปปลิวให้ และพูดถึงพระกิตติคุณของพระเจ้า หรือคนที่ไปชนบทแล้วก็ไม่ได้ออกไปเปล่า แต่เชื่อเชิญคนที่นั่นมาคริสตจักรหรือบางทีก็ไปประกาศเทศนาในเรือนจำ ข้าพเจ้าเคยเห็นอาจารย์วิทยาลัยพระคริสตธรรม

และนักศึกษาออกไปประกาศที่เรือนจำซึ่งเขาก็ต้อนรับดี ข้าพเจ้าเคยไปเยี่ยมคริสตจักรในโตริโกที่เจริญ จากศูนย์ไปสู่จำนวน 400 คน และก็ได้สร้างสถานที่นมัสการที่ใหญ่มาก และข้าพเจ้าแสดงความยินดีต่อเขา ที่เขาได้สร้างคริสตจักรให้เจริญขึ้น... ในเมืองอาจจะมิคริสตจักรเจริญขึ้นเป็นสิบ ๆ แห่ง แต่ว่านอกเมืองไม่มีใครออกไป อีกเมืองหนึ่งก็มีคริสตจักรใหม่เกิดขึ้น ๆ แห่ง ต่อมานอกเมืองที่อยู่ระหว่างสองเมืองนี้ ก็มีคริสตจักรเกิดขึ้นในระหว่าง 5 ไมล์ ซึ่งเมืองทั้งสองห่างกัน 60 ไมล์ ข้าพเจ้าจึงถามว่าเพราะเหตุใดคริสตจักรใหม่นี้จึงเกิดขึ้น เรื่องมีว่า เพราะคนที่เดินทางตรวจสอบโทรศัพท์ว่ามีอะไรเสียที่จะต้องซ่อมแซม เขาต้องตัดต้นไม้ที่มาพันสายโทรศัพท์ ช่วงโทรศัพท์คนนี้เป็นคริสเตียนที่ดี เขาต้องการทำงานของพระเจ้า เพราะฉะนั้นเขาจึงมีพระคัมภีร์ติดตัวไปด้วยว่าเขาจะหยุดนอนค้างที่ไหน ก็จะพูดถึงเรื่องพระเจ้า ต่อมามีคนมาเชื่อและก็ได้ตั้งคริสตจักรขึ้น เมื่อเขาหยุดรับประทานอาหารหรือก่อนเข้านอนเขาก็ศึกษาพระธรรมของพระเจ้า มีคนถามว่าอ่านอะไรกัน เขาก็เลยเชิญให้ฟังว่าอ่านอะไร เพราะฉะนั้นไม่ว่าเขาจะไปหยุดที่ไหน เขาก็หว่านพระธรรมของพระเจ้า พระธรรมนั้นงอกงาม ลักษณะของนายช่างโทรศัพท์เรียกว่าเป็นผู้นำประเภทที่สอง

3. มีการตอบแทนครึ่งเวลา หรือเต็มเวลา เงินนี้อาจจะได้มาจากคริสตจักรเล็ก ๆ รวมกันให้ ในพระธรรมกิจการบอกว่าจำนวนคริสตจักรได้ทวีขึ้น การเจริญขึ้นนี้หมายความว่า การทวีขึ้นพร้อม ๆ กัน ในปัจจุบันนี้การขยายคริสตจักรของพระเจ้าก็เหมือนกับการขยายคริสตจักรในพระธรรมกิจการแต่ว่าเมื่อคริสตจักรเจริญออกไปเช่นนี้ เราสังเกตเห็นว่าโดยมากกลุ่มคริสเตียนที่ตั้งขึ้น หรือคริสตจักรที่ตั้งขึ้นจะเป็นพวกเล็ก ๆ ไม่ใช่พวกใหญ่ คริสตจักรเริ่มเจริญขึ้นจากกลุ่มเล็ก หรือคริสตจักรเล็ก ข้าพเจ้าเคยสำรวจการขยายคริสตจักรแบบดิสต์ ในประเทศอินเดีย เฉลี่ยแล้วก็มีสมาชิก 23 คน และทั้ง 23 คนก็ไม่ได้อยู่ใกล้กัน อยู่คนละหมู่บ้าน เพราะฉะนั้นคริสตจักรทั่วไปเป็นแบบที่สมาชิกก็อยู่ห่างกันเมื่อมานมัสการเขาก็มารวมกันคริสตจักรในฟิลิปปินส์เกินครึ่งที่มีสมาชิกน้อยกว่า 60 คน ในประเทศเอลซาวาออร์ในอเมริกาใต้ เฉลี่ยแล้วคริสตจักรมีสมาชิกสิบสองคนต่อหนึ่งคริสตจักรเท่านั้น อาจารย์จอห์นนี่เวียด ที่ทำงานในแคว้นชานตุงประเทศจีน เขาเป็นบิดาแห่งระบบนี้เวียดระบบนี้เวียดคือระบบที่มีนโยบายให้คริสตจักรเลี้ยงตัวเองขยายตัวเอง ท่านมีคริสตจักรที่ต้องดูแล 60 คริสตจักร แต่ละคริสตจักรนั้นมีสมาชิกไม่มากคือประมาณ 12 คนเท่านั้น เราเห็นได้ว่าคริสตจักรที่ตั้งขึ้นใหม่นั้น ครั้งแรกก็มีสมาชิกไม่มากเพราะฉะนั้นเราไม่ควรที่จะดูแลคริสตจักรเล็ก ๆ เหล่านี้ นั่นเป็นวิถีทางที่คริสตจักรเจริญขึ้น คือจากหมู่บ้านเล็กเป็นหมู่บ้านใหญ่ไม่ว่าเมื่อคริสตจักรเกิดขึ้นใหม่นั้น จะให้คริสตจักรใหญ่ทันทีย่อมเป็นไปได้ จะต้องเริ่มจากจุดเล็กขยายขึ้นไป เมื่อคริสตจักรเล็กก็ย่อมมีเงินน้อย เพราะสมาชิกน้อย และสมาชิกยังขัดสนอยู่ก็ได้ เพราะฉะนั้นเขาคงไม่ต้องการจะให้คนทำงานที่ได้รับการศึกษาสูง เพราะไม่สามารถที่จะสมนาคุณได้ อีกประการหนึ่ง อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาที่ได้รับการศึกษาสูงจะไม่ไป

อยู่ เนื่องจากได้เงินน้อย และคริสตชนที่นั่นอาจจะมีความรู้ที่น้อยก็ได้ ภรรยาของศิษยาภิบาลที่มีความรู้สูง ก็ไม่ต้องการจะไปอยู่ในที่เล็ก ๆ เช่นนั้น เพราะฉะนั้นว่าโดยทั่วไปคริสตจักรย่อมต้องการผู้นำประเภทที่สาม คือ คนทำงานที่ได้รับสมนาคุณตามแก่ศักยภาพคือ คริสตจักรเล็ก ๆ เหล่านี้ช่วยกัน อาจจะมีชื่อเรียกผู้นำประเภทที่สามไปต่าง ๆ กัน บางทีก็เรียกว่าผู้ทำงานของพระเจ้า บางทีเรียกว่าผู้ประกาศ บางทีก็เรียกว่าครูสอนศาสนา และบางทีก็อาจจะมีชื่ออื่น เราอาจเรียกเขาว่าเป็นศิษยาภิบาลซึ่งในเวลาเดียวกันเขาก็เป็นสมาชิกธรรมดานั้นเอง ส่วนมากคนที่ทำงานเช่นนี้เป็นคนที่ได้รับความรอดใหม่ เขามีน้ำใจที่จะทำงานให้กับพระเจ้า จะเรียกว่าเป็นศิษยาภิบาลที่มีอาชีพอื่นเช่นอาจารย์เปาโล ได้รับเงินบ้างจากคริสตจักร แล้วเขายังได้เงินจากอาชีพอื่นที่ทำ เช่น จากการเป็นเกษตรกร การเป็นช่างอะไรทำนองนี้

4. เมื่อพูดถึงการขยายคริสตจักร จากคริสตจักรเล็ก ๆ บางคริสตจักรก็เจริญรวดเร็ว มีสมาชิกเพิ่มขึ้นมากมาย เช่นคริสตจักรนั้นอาจทวีจาก 400 เป็น 1,000 เป็นต้น อาจจะเป็นคริสตจักรที่มีความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัย กับโรงเรียนกับวิทยาลัยพระคริสตธรรมบ้าง คือคริสตศาสนาส่วนมากมีการศึกษา เพราะฉะนั้นถ้ามีคริสตจักรที่ขยายเช่นนี้ เราก็ต้องมีผู้นำประเภทที่สี่ ขอให้เราคิดถึงคริสตจักรใหญ่ ๆ ในเอเชีย แอฟริกา เป็นต้น ข้าพเจ้าเคยไปเยี่ยมคริสตจักรในคอนโก แอฟริกา มีหลายคริสตจักรที่มีสมาชิกถึง 2,000 คน ถ้าเราไปเยี่ยมคริสตศาสนาส่วนมาก ตั้งแต่ 4,000-5,000 คน คริสตจักรที่ใหญ่ที่สุดในโลกสร้างขึ้นที่ละตินอเมริกาเอง สร้างเสร็จแล้วก็จะจุกคนได้สองหมื่นห้าพันคน ถ้าเสร็จแล้วก็ใหญ่กว่าเซนต์ปีเตอร์ที่กรุงโรม โบสถ์นี้ชาวบราซิลออกเงินสร้างเอง เพราะฉะนั้นเมื่อเราคิดถึงการขยายคริสตจักรในเอเชีย แอฟริกาละตินอเมริกาเราก็ไม่ควรลืมว่า บางคริสตจักรได้ขยายกลายเป็นคริสตจักรใหญ่มีใช่เป็นคริสตจักรเล็กเสมอไป ถ้ามีคริสตจักรใหญ่ที่มีสมาชิกมากเช่นนี้ เราก็ต้องมีศิษยาภิบาลที่มีความรู้สูง และมีการสมนาคุณมากพอแก่การดำรงชีพของเขา อย่างนี้เรียกว่าผู้นำประเภทที่สี่บางทีเราจะต้องคนที่มาสั่งสอนอาจจะเป็นอาจารย์ จากโรงเรียนพระคริสตธรรม อาจจะเป็นบิชอป อาจจะเป็นบุคคลที่มาทำการแนะนำหลาย ๆ ด้านด้วยกัน เพราะมีสมาชิกในคริสตจักรมากมาย

5. ผู้นำสากลนานาชาติ ได้แก่ผู้นำที่รู้หลายภาษา คือ ไม่เพียงแต่ภาษาของตนเท่านั้น แต่ภาษาของผู้อื่นด้วย เช่นอังกฤษ ฝรั่งเศส อาจจะเป็นตัวแทนของคริสตจักรของนิยายในการที่ไปประชุมในที่ต่าง ๆ ในอินโดนีเซีย ข้าพเจ้าไปพบผู้แทนที่อยู่ในนิยายลูเชอเรน เนื่องจากคริสตจักรของพระเยซูคริสต์เป็นคริสตจักรที่องค์พระผู้เป็นเจ้าองค์เดียว มีบัพติศมาเดียวมีรากฐานอันเดียว เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นจะต้องมีหลายชาติหลายเผ่าทำงานร่วมกัน เพื่อให้เห็นว่าเราเป็นชาติที่ต่างกัน แต่เรามาทำงานร่วมกันได้ ปรากฏเป็นความจริงว่าแม้จะต่างกันแต่เราก็เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้

คริสตจักรที่ขยายนั้น ต้องการผู้นำประเภท 2 และ 3 มาก ถ้ามี 2 และ 3 น้อย การขยายก็ยาก เพราะว่าไม่มีพาหะหรือที่จะนำออกไป ถ้าหากว่า คริสตจักรใดที่มีพระวิญญาณทรงทำงานด้วยแล้ว

คริสตจักรนั้นย่อมต้องมีผู้นำประเภท 2 และ 3 มาก จะเห็นตัวอย่างได้จากคริสตจักรในสมัยพันธสัญญาใหม่ พระคัมภีร์บันทึกไว้ว่า คริสเตียนธรรมดาเมื่อได้รับเชื่อแล้ว ก็ได้ออกไปประกาศพระกิตติคุณ บุคคลใดเมื่อได้รับความรอดแล้ว ก็เป็นห่วงความรอดของคนอื่นเป็นธรรมดา ดังนั้นการขยายคริสตจักรจึงเกิดขึ้น หลักสำคัญอยู่ที่ผู้นำมีประสิทธิภาพจริง ๆ หรือเปล่า และเราต้องเลือกผู้นำที่มาจากคริสตจักรที่กำลังขยายตัว และมีความร้อนรนในการขยายคริสตจักร คนเหล่านั้นจึงทำงานได้ผล ถ้าเราเลือกผู้นำจากคริสตจักรที่ไม่ขยาย เราก็ไม่ได้อะไรเลย

หน้าที่ของผู้นำประเภทที่ 3 และ 4 คือเป็นผู้ผลิตผู้นำประเภท 1 และ 2 มากขึ้น แต่หลายครั้งผู้นำประเภทที่ 4 ไม่ยอมที่จะให้ผู้นำประเภทที่ 1 และ 2 เกิดขึ้น เพราะส่วนมากผู้นำประเภทที่ 3 และ 4 เวลาทำงานมักจะรวมตัวกันทำงานเลยทำให้ไม่มีผู้นำประเภท 2 และ 1 ข้าพเจ้าเชื่อว่า ทั้งหญิงและชายมีความสามารถ เป็นผู้นำอยู่มากในคริสตจักร เพราะฉะนั้น หน้าที่ของผู้ทำงานในคริสตจักร ต้องพยายามหนุนให้ทุกคนนำความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์

พระคริสตธรรมหรือโรงเรียนสอนพระคัมภีร์ที่มีอาจารย์ ครู นักศึกษา ที่สนใจในการขยายคริสตจักร ก็จะช่วยในการขยายคริสตจักรมากกว่าอาจารย์ หรือผู้นำที่มีความรู้ทางวิชาการ แต่ไม่สนใจในการขยายคริสตจักร ข้าพเจ้าสอนในโรงเรียนพระคริสตธรรม มีหน้าที่สำรวจความเจริญของคริสตจักรในที่ต่าง ๆ ในโลก แต่แต่ละปีก็จะมีกรรมการขยายคริสตจักรและมีผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ เข้าไปร่วมกัน และเราก็จะได้ทราบถึงประสบการณ์ในการที่อาจารย์ และนักศึกษาซึ่งได้ออกไปประกาศ ถ้าอาจารย์มีความสนใจในการประกาศนอกจากการสอนแล้ว อาจารย์ก็จะให้นักเรียนสนใจในการประกาศด้วยมีโรงเรียนสอนพระคัมภีร์ที่สนใจการประกาศทั้งโรงเรียน ทว่าเมืองจะไม่มีที่จะตั้งคริสตจักรอีก และเมื่อเป็นเช่นนี้เขาก็ย้ายโรงเรียนออกไปเมืองอื่น แล้วให้อาคารนั้นใช้ประโยชน์อย่างอื่นที่ย้ายไปที่เพื่อจะสร้างคริสตจักรในเมืองต่อไป นี่แหละเป็นตัวอย่างในหลักการที่สาม

บทที่ 5 การตัดสินใจในการรับพระเยซูคริสต์เป็นกลุ่ม

การแปลคินนี้รู้สึกลำบากมาก เพราะมีคำว่า มูฟเมนต์ซึ่งไม่มีคำแปลตรง ๆ ในภาษาไทยผู้แปลขอใช้ความหมายว่า การเคลื่อนไหว และจะขอขยายความหมายของคำว่า พีเพิล (People) เช่นพวกชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงนี้ก็นับได้ว่าเป็นกลุ่มชน และในกลุ่มกะเหรี่ยงยังแบ่งออกเป็นสองกลุ่มอย่างน้อย ก็เป็นกะเหรี่ยงเผ่าสะกอ และเผ่าโพ ถ้าเราไปที่นครปฐม เราก็จะมีชนเผ่าหนึ่งคือพวกลาวโซ่ง เราไปที่เชียงรายเราก็จะเห็นว่าคนไทยที่เชียงรายก็ยังคงแตกต่างกับคนไทยที่กรุงเทพฯ แสดงว่าแม้แต่คนไทยเดียวกันยังมีความแตกต่างกัน หรืออาจจะหมายถึงเหล่าชนที่มีการสมรสในคนพวกเดียวกัน)

เหตุการณ์ที่เหล่าชนมาเชื่อฟังในพระเยซูคริสต์มักจะเกิดขึ้นแก่กลุ่มชน หรือ เหล่าชน เช่นกะเหรี่ยง เผ่าสะกอเป็นต้นหรืออาจจะมีการเคลื่อนไหวของเหล่าชนในพวกแม้ว หรืออาจจะมีการเคลื่อนไหวของเหล่าชนที่อยู่ในเชียงราย หรืออาจจะมีการเคลื่อนไหวของเหล่าชนที่เป็นลาวโซ่งได้ หรืออาจจะเป็นเขมรที่มาอยู่ในประเทศไทยเป็นอันมากแล้วมีการไหวตัวก็ได้ ถ้าหากมีชนกลุ่มหนึ่ง ที่กลับใจมาเชื่อฟังในพระเยซูคริสต์เจ้าพร้อมกันเราก็เรียกว่ามีการเคลื่อนไหวในกลุ่มชนนั้น เพราะเขามีการกลับใจพร้อมกันทั้งกลุ่ม

ลักษณะของการไหวตัวของกลุ่มชนชนิดที่สอง คือการที่กลุ่มเล็ก ๆ รวมกันในกลุ่มใหญ่ กลุ่มชนใหญ่นี้ก็เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มเล็ก ๆ แล้วการตัดสินใจก็เป็นการตัดสินใจในกลุ่มเล็ก ๆ ชนกลุ่มเล็กนี้อาจจะหมายถึงครอบครัวที่มีสองครอบครัวก็ได้ หรือบางทีก็อาจจะเป็น 25 ครอบครัวก็ได้ หรืออาจจะเป็นลูกพี่ลูกน้อง 6 คนแล้วตามด้วยภรรยาก็ได้ หรือนาน ๆ ทีก็อาจจะมี 25 ครอบครัว ที่มาเชื่อพระเจ้าในครั้งเดียวกันก็ได้นี่เราจะเห็นว่าไม่มากเกินไปแต่มากขึ้นเป็นกลุ่ม คือเป็นการตัดสินใจของชนกลุ่มเล็ก คือชนกลุ่มเล็กในชนกลุ่มใหญ่นั้นเอง หรืออาจจะมี 2-3 กลุ่มเล็กในกลุ่มใหญ่ตัดสินใจรับพระเจ้า และในปีต่อ ๆ ไปก็มีอีกพวกหนึ่ง หรือต่อมาอีกปีหนึ่งอาจจะมี 12 ครอบครัว คือกลุ่มเล็กในกลุ่มใหญ่นั้น แต่เราควรสำเนียงว่าการที่ชนกลุ่มหนึ่งจะตัดสินใจรับพระเจ้า ก็ต่อเมื่อเขาได้รับฟังพระกิตติคุณของพระเจ้าเป็นเวลาแล้ว เมื่อเขาได้รับฟังพระกิตติคุณของพระเยซูคริสต์เจ้าแล้ว ก็ไปปรึกษากับครอบครัวว่าเราจะรับพระกิตติคุณนั้นหรือเปล่า หรือหัวหน้าครอบครัวเมื่อได้ยินพระกิตติคุณแล้ว ก็เรียกเพื่อน ๆ มาปรึกษาว่า เดียวนี้เขาจะตัดสินใจเป็นคริสเตียนแล้ว เพื่อนจะว่าอย่างไร และการที่มาปรึกษว่าจะรับพระกิตติคุณพระเจ้าหรือเปล่านั้นอาจจะกินเวลานานเป็นเดือนเป็นปีเช่นกัน และเมื่อได้ปรึกษาหารือกันแล้วก็อาจจะถึงจุดที่ชนกลุ่มนั้นจะตัดสินใจ และการตัดสินใจที่กล่าวนี้ไม่ได้หมายความว่า เมื่อนายเป็นคริสเตียนลูกน้องก็เป็นคริสเตียนตามนาย แต่ลักษณะจะเป็นเช่นนี้มากกว่า คือเมื่อมาปรึกษากันแล้ว มาเปิดความใจใจกันแล้วก็มาตัดสินใจว่าเรามาเป็นคริสเตียนด้วยกันดีกว่า

โดยมากคนที่ไม่เชื่อก็จะไม่เข้ากลุ่มเช่นนี้ การที่มารวมกลุ่มก็เป็นการแสดงว่า เดียวนี้เรามารวมกลุ่มในการรับพระเจ้า การที่มาเป็นคริสเตียนก็เป็นเครื่องวัดได้ เพราะเมื่อมาเป็นคริสเตียนแล้ว เขาก็ต้องเอาผีบ้านผีเรือนออก เมื่อมาเชื่อพระเจ้าแล้วก็ต้องเอาศาลพระภูมิเจ้าที่ เครื่องรางของขลังทิ้งไปเพราะเชื่อพระเยซูคริสต์แล้ว พวกกะเหรี่ยงไม่มีศาลพระภูมิ แต่เขามีเชือกผูกคล้ายด้ายสายสิญจ์ของไทยเรา ถ้ามาเป็นคริสเตียนแล้วเขาก็จะเอาด้ายที่ผูกข้อมือนั้นออกไป นั่นเป็นการกระทำที่ใหญ่มากที่จะต้องตัดสินใจเด็ดขาดทีเดียว เพราะเหตุว่าด้ายที่เขาผูกอยู่นั้นเป็นเครื่องแสดงว่าเขาจงรักภักดีต่อผีสาวที่เขาจับถืออยู่ เมื่อมาเป็นคริสเตียนแล้ว เครื่องที่แสดงถึงพระเก่าผีสาวเทวดานั้นต้องเอาออก ลักษณะเช่นนั้นเมื่อมารับเชื่ออาจจะไม่มีการให้รับศีลโดยทันทีทันใด บางทีก็ต้องมีการสอนการอบรมบ้างเป็นเวลา 6 เดือนบ้าง ปีหนึ่งบ้าง แต่ละคริสตจักรก็มีการอบรมเนื้อหาของการอบรม และเวลาของการอบรมแตกต่างกันออกไป ในประเทศอาฟริกาก็มีคนรับศีลนับพัน ๆ คนพร้อม ๆ กัน ก่อนที่จะรับบัพติศมาก็ต้องมีการสอบถามความรู้เป็นการใหญ่ คนอาฟริกาเหล่านี้อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เพราะฉะนั้นเขาก็ต้องท่อง 25 บทเกี่ยวกับชีวประวัติของพระเยซู เขาจะต้องท่องคำอธิษฐานของพระเยซู พระบัญญัติสิบประการ บทเพลงสดุดีบทที่ 23 เป็นต้น บางแห่งก็หมายความว่าต้องสร้างโบสถ์สร้างคริสตจักรขึ้นมาก่อนค่อยให้รับบัพติศมา

ลักษณะของคนที่มารับศีลเชื่อในพระเจ้า เขาก็อยู่ในหมู่บ้านที่เขาเคยอยู่ หรือบางทีก็ยังคงกายอย่างที่ยังบรรพบุรุษของเขาเคยแต่งมา มิซซันนารีหรือผู้นำในคริสตจักรก็จะบอกว่าแต่งกายก็ให้เหมือนที่เคยแต่งมาไม่ต้องเปลี่ยน เพราะการเป็นคริสเตียนไม่ได้อยู่ที่เครื่องแต่งกาย และถือประเพณีบางอย่างก็ใช้และถืออย่างเดิม ในเกาะนิวกินีมีคนกลับใจมาเป็นคริสเตียนหลายคนเมื่อไม่นานมานี้ เนื่องจากเขาอยู่ในประเทศที่มีอากาศร้อนจึงไม่มีใครสวมเสื้อกัน เมื่อมาเป็นคริสเตียนเขาก็แต่งตัวไม่ผิดกับชาวเมืองของตน เขาเชื่อพระเจ้าตัดสินเชื่อพระเยซู เขาทิ้งพระที่เขาเคยนับถือ แต่เขายังมีการแต่งกายและขนบธรรมเนียมเหมือนชาวเมือง การที่เหล่าชนหลายกลุ่มตัดสินใจมาเชื่อพระเจ้าเป็นขบวนการเช่นนี้นับว่าสำคัญมากเกี่ยวกับการขยายคริสตจักรแต่ก็ไม่ใช่วิธีการอันเดียว บางคนก็ตัดสินใจมาเป็นคนสองคนทั้ง ๆ ที่ครอบครัวไม่เห็นด้วยเช่นนี้เหมือนกัน และการตัดที่ตัดสินใจมาเป็นคริสเตียนคนสองคนทั้ง ๆ ที่พ่อแม่ไม่เห็นด้วยอันนี้ก็อาจจะเกิดขึ้นเฉพาะในสถานการณ์นั้น ๆ การที่มีหลาย ๆ คนกลับใจมาเป็นคริสเตียน เป็นเหล่าเป็นพวกนี้ก็ดีเหมือนกันและก็เป็นลักษณะที่พระเจ้าทรงอวยพร แต่ไม่ว่าจะเป็นลักษณะใดก็ตาม ก็ต้องประกอบด้วยคุณภาพ คุณลักษณะและปริมาณอาจจะกล่าวได้ว่า คริสเตียนสองในสามของเอเชียที่มาเป็นคริสเตียน เป็นพวกเป็นเหล่าและชาวยุโรปที่มาเป็นคริสเตียนก็เช่นกันก็เข้าลักษณะนี้ และพวกยุโรปทางเหนือที่มาเป็นคริสเตียนก็มาเป็นพวกเป็นเหล่า ไม่ได้มาเป็นคนสองคนจำนวนคนที่มาเป็นคริสเตียนครั้งหนึ่งมาก ๆ ก็สำคัญเหมือนกัน ตัวอย่างนี้เราก็จะเห็นได้จากอาฟริกา

และอาเซียนบางประเทศ เราอาจจะพยากรณ์ได้ว่า จะมีการกลับใจเป็นพวกเป็นหมู่ในอนาคตอีกมากมาย แต่ขอข้าย้ำว่าความสำคัญมิได้อยู่ที่ปริมาณเท่านั้น แต่อยู่ที่คุณภาพของบุคคลด้วย เพราะเหตุว่าคุณภาพที่แสดงออกมาของจำนวนมากก็เป็นผลดี ถ้าเราเปรียบดูเราก็จะเห็นว่าอาจจะมีผลดีกว่า เพราะทีละคนนั้น เราเห็นผลน้อย เช่น การที่มาเป็นคริสเตียนทั้งครอบครัวก็จะไม่มีการแตกร้างฉันทันในครอบครัว แต่ถ้ามาเป็นเพียงคนสองคนก็จะมี การแตกกัน ในครอบครัว อาจจะมาโดยไม่มีการย้ายคืออยู่ที่เดิม คือไปไหนก็ไปด้วยกันเป็นพวกไม่มีการแตกกันเช่นการแตกจากครอบครัว เป็นต้น เช่นสามีภรรยาที่มากก็เป็นการมาเป็นพวก ลูกก็มากับพ่อ คุณตาคุณยายก็มาพร้อมกับลูกหลาน คนที่ทำงานในทุ่งนาด้วยกันก็มาด้วยกัน ผลดีที่มาเป็นคริสเตียนเป็นพวกคือ ความเป็นคริสเตียนจะคงทนถาวรมากกว่า และมีลักษณะที่ดีอีกอย่างหนึ่งคือ จะมีความโน้มเอียงที่จะช่วยตัวเองได้เพราะมาเชื่อเป็นพวก แล้วไม่ต้องอาศัยมิชชันนารี หรือคริสตจักรเท่าใดนัก แล้วถ้ามีการเกี่ยวเชิญประทุษร้ายก็ทนได้เพราะอยู่กันเป็นกลุ่ม

จะพูดอีกนัยหนึ่ง ที่ว่ามาเป็นคริสเตียนทั้งพวกมีผลดีคือความเชื่อของแต่ละคนนั้นมีเกราะที่จะคุ้มครองดี เพราะมาเชื่อด้วยกัน และคริสตจักรจะให้ระเบียบแก่ชนกลุ่มนั้นง่ายกว่าและดีกว่าที่ให้ทีละคน และถ้าเป็นศิษยาภิบาลของหมู่คณะก็จะทิ้งไปได้ง่ายครั้งหนึ่งข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมหมู่บ้านหนึ่งที่ทั้งหมู่บ้านนั้นเป็นคริสเตียน ข้าพเจ้าได้ไปที่ที่เขานมัสการซึ่งเคยเป็นวัดของเขาในสมัยก่อน แล้วเขาได้พาข้าพเจ้าไปข้างหน้า ซึ่งเป็นแท่นหินบนแท่นหินนั้นมีพระคัมภีร์วางอยู่ แท่นหินนี้เป็นธรรมมาศที่ประหลาด ๆ อยู่ และเขาบอกว่าแท่นหินนี้แหละที่เคยเป็นที่ตั้งรูปเคารพมาก่อน คือก่อนที่จะมาเป็นคริสเตียน เมื่อมาเป็นคริสเตียนแล้วก็เอารูปเคารพไปทิ้งในแม่น้ำหมด ถ้าคนทั้งหมู่บ้านไม่ได้มาเป็นคริสเตียนทั้งหมู่บ้าน ก็คงไม่มีใครกล่าวเอารูปเคารพไปทิ้งในแม่น้ำได้ และถ้ามีคนมากมาเป็นคริสเตียนแต่เหลือคนกลุ่มหนึ่งยังไม่เป็นคริสเตียน คนเหล่านั้นจะอ้างกันว่าไม่มีใครจะมาแตะต้องรูปเคารพเหล่านั้นได้ แต่เมื่อทุกคนมาเป็นคริสเตียนแล้วก็พร้อมใจกันเอารูปเคารพไปทิ้ง โดยไม่มีอุปสรรคมีเรื่องหนึ่งเล่าว่า มีหมู่บ้านหนึ่งเมื่อใครทำผิดแล้วจะถูกปรับห้า 5 ขวด และเมื่อปรับแล้วก็เอาเหล่านั้นมาตีกันอย่างสบายระบบนี้ไม่เลวเหมือนกัน โดยเฉพาะกรรมกรที่ไปปรับคนอื่นแต่มันทำลายสังคมที่นั่นหมด และเมื่อมาเป็นคริสเตียนเขาก็เลิกธรรมเนียมการปรับนั้น และทุกคนในชุมชนกลับมาเป็นคริสเตียน ทั้งชุมชนก็เป็นคริสเตียนทำงานร่วมกันได้ เพราะฉะนั้นก็พูดได้อีกครั้งหนึ่งว่า การที่หมู่คนกลับมาเป็นคริสเตียนจะกำลังมาก และการกลับมาเป็นคริสเตียนบางแห่งก็มีการระแวงระวังอย่างดี แต่บางแห่งก็ถูกทอดทิ้ง ถ้ามีคนทั้งกลุ่มมาเป็นคริสเตียนแล้วไม่มีการพุ่มพัก ก็จะกลายเป็นคริสเตียนที่ยากจน และอาจจะเป็นคริสเตียนเพียงแต่ในนามเท่านั้นเพราะฉะนั้นเมื่อหลายครอบครัวมาเป็นคริสเตียน ต้องมีการพุ่มพักเป็นอย่างดีการที่เหล่าชนมาเป็นคริสเตียนทั้งหมู่นี้ ทั้งพระประสงค์ของพระเจ้า ตั้งแต่หน้าแรกของพระคัมภีร์ถึงหน้าสุดท้าย ก็พูดถึงการไถ่ของพระเจ้า ในพระธรรมปฐมกาล 12:3 โดยอับราฮามนั้น

ประชาชาติจะได้รับพระพร ในพระธรรมสดุดี 72 บรรดาพระมหากษัตริย์จะพินาศ แต่บรรดาประชาชาติจะสรรเสริญพระเจ้า แล้วทุกคนจะถวายพระพร คือประชาชาติจะถวายพระพรพระองค์ พวกชาน พวกไทย พวกลาวโซ่งจะถวายพระพร ทั้งพวกลิซอ กะเหรี่ยง และอเมริกาด้วย บรรดาประชาชาติจะขนานพระนามของพระองค์ว่า เป็นพระพรของเขาพระธรรมมัดธาย 28 จงออกไปสั่งสอนชนทุกประเทศ ทุกเผ่าทุกวรรณะ ในพระธรรมวิวรณ์ 22:2 ใบไม้แห่งชีวิตนั้นก็เป็ยยารักษาโรคของประชาชาติตลอดพระคัมภีร์เราจะเห็นว่าพระเจ้มีพระประสงค์ที่จะไถ่ชนทุกเผ่าทุกเหล่า ทุกวรรณะ

เมื่อ 50 กว่าปีมาแล้ว ทางภาคเหนือของประเทศไทยมีมิชชันนารีอเมริกันคนหนึ่งชื่อว่า เจมส์ เป็นมิชชันนารีคณะโซ่่นาอิ่งแลนดมิชชัน ทำงานอยู่กับพวกลิซอ ซึ่งเป็นเผ่าใหญ่ทีเดียวในประเทศจีน มีจำนวนเป็นแสนคน และอาจารย์ เจมส์ เฟรเซอร์ ก็ตั้งปณิธานว่าพวกลิซอจะต้องเป็นของพระคริสต์และอธิษฐานพระเจ้าตลอดวันตลอดคืนว่า ขอพระเจ้าประทานพวกลิซอให้แก่ข้าพเจ้า เขาเขียนจดหมายถึงเพื่อนในอังกฤษมีเนื้อความว่า เขาอธิษฐานตลอดวันคืนเพื่อพระเจ้าจะประทานคนประเทศนี้แก่เขา เขาได้อธิษฐานเพื่อพวกลิซอหลายร้อยครอบครัวทีเดียว พระเจ้าทรงตอบอธิษฐานของท่านผู้นี้ พระองค์ก็ได้ให้เผ่าลิซอนี้มาเป็นคริสเตียนและขยายกิจการของชาวลิซอไปเรื่อย ๆ เมื่อ 30 ปีมาแล้วมิชชันนารีออกมาจากประเทศจีน เพราะเหตุว่ากลับเข้าประเทศจีนอีกไม่ได้ จึงเดินทางไปยังประเทศพม่า เขาเดินทางขึ้นเขาลงห้วย และได้พบชาวเขาเผ่าหนึ่ง ชาวเขาเผ่านั้นบอกว่า เรารอมิชชันนารีมาเป็นเวลานานแล้ว เราได้ยื่นข่าวถึงพระกิตติคุณ และเราอยากเรียนรู้ถึงพระกิตติคุณพระเจ้าคงจะส่งท่านมาหาเรา มิชชันนารีคนนั้นจึงตัดสินใจอยู่ที่นั่นและใช้ชีวิตอยู่กับเขาที่นั่น พวกนี้ก็คือเผ่าลิซอที่อพยพจากจีนมาอยู่ที่ประเทศพม่านั้นเอง ทางเหนือของประเทศพม่าก็มีคริสเตียนเป็นจำนวนมากทีเดียว และมีคริสตจักรใหญ่ นี่ก็เป็นผลจากการที่เฟรเซอร์ อธิษฐานต่อพระเจ้า ที่ประทานเผ่าลิซอให้แก่เขา เดียวนี้ก็มี การเคลื่อนไหวของเผ่าที่อยู่ในประเทศไทยเหมือนกัน (ผู้บรรยายได้เชิญอาจารย์คลอกลงัน มาอธิบายถึงเรื่องเผ่ากะเหรี่ยง)

ในปี 1930 มีศูนย์กลางเกิดขึ้นที่ห้วยแก้ว และในศูนย์กลางนี้มีการอบรมแบบง่าย ๆ ในการที่จะให้คนไปประกาศพระกิตติคุณ คนที่เข้ารับการอบรมส่วนมากก็เป็นกะเหรี่ยงเผ่าโพ อาจารย์ทองก็เป็นกะเหรี่ยงเผ่าโพ อาจารย์ที่เป็นหัวหน้าภาคก็เป็นกะเหรี่ยงเผ่าโพเหมือนกัน คือ อาจารย์ บอนนี่ แต่ภาษาที่พวกโพใช้ก็เป็นภาษาสกอ และมีกะเหรี่ยงเผ่าโพที่ไปเป็นผู้นำในกะเหรี่ยงเผ่าสกอหลายคน...การขยายคริสตจักรตอนนี้ก็ขยายโดยคนที่ทำงานแบบไม่เอาค่าจ้าง แล้วก็มีการอบรมพิเศษจะเป็นการเรียนเกษตรและพระคัมภีร์ในเวลาเดียวกันทั้งนี้ เพื่อเตรียมตัวทำงานของพระเจ้า เพราะฉะนั้นนักเรียนที่จบการศึกษาซุชีพเขา จึงเป็นผู้ที่เรียนออกไปเพื่อทำงานของพระเจ้าจริง ๆ แต่ไม่หวังพึ่งจากคริสตจักรวิธีการไปจัดตั้งศูนย์ที่อาจารย์ทำงานกันอยู่เดี๋ยวนี้น่าสนใจ คือว่าการรับใช้คนนี้จะต้องรับใช้ทั้งฝ่ายร่างกายและฝ่ายจิตใจด้วย ทำให้ศาสนาอื่นที่เขาเห็นเราจะได้ว่าเรามีใช้รับใช้คนเฉพาะฝ่ายร่างกาย

เท่านั้นแต่ฝ่ายจิตใจด้วย เพราะฉะนั้นการอบรมนักศึกษาจะต้องอบรมให้เข้าใจฝ่ายสติปัญญา ทางพระคัมภีร์ และทางเศรษฐกิจ และการอนามัย จะเรียกว่ามนุษย์ใหม่ และก้าวใหม่ของการรับใช้คริสตจักรครั้งนี้ก็มีความหวังในอนาคตสำหรับกะเหรี่ยงในเชียงใหม่ ขอยกตัวอย่างสักสองสามเรื่อง

มีการประกาศที่เมืองคอง ซึ่งมีชาวกะเหรี่ยงอยู่ที่นั่นในปีแรกไม่มีอะไร มีการนมัสการในตอนค่ำ ๆ มีข่าวว่า พวกนี้ขาดแคลนอาหาร ก็เลยมีการเรียไรในหมู่บ้านชานนารีแล้วก็ไปเยี่ยมเยียน รู้สึกว่าเขาอยู่ในสภาพที่ขาดแคลนจริง ๆ แต่คนภายนอกแปลกใจว่าเมื่อมีความขาดสนเช่นนี้แล้วเขายังมีหน้าตาอิ่มแยมแจ่มใสอยู่ แล้วก็มีการฉายภาพเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนกะเหรี่ยงที่มาเป็นคริสเตียนว่าเขามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร สามเดือนต่อมามีการให้ศีลแก่สามภรรยาคนหนึ่ง และก็มีอีก 6 คู่ด้วยกันที่ขอรับบัพติศมา เมื่ออาจารย์กลับมาอีกครั้งหนึ่งทั้งหมู่บ้านก็เป็นคริสเตียนแล้ว และถ้ามีข้าราชการไทย (ผู้ใหญ่) จากกรุงเทพฯ มากำนันก็จะพามาดูชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกะเหรี่ยงที่นี่ แล้วก็กล่าวว่าไม่เข้าใจว่าในเวลาไม่กี่ปีนี้ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างแปลกประหลาดในหมู่บ้านนี้ได้อย่างไร

อีกตัวอย่างหนึ่ง ชาวกะเหรี่ยงที่คอยสะเก็ด ที่ได้กลับใจมาเป็นคริสเตียนทั้งหมู่บ้าน ซึ่งมีเพียงอีกสองครอบครัวเท่านั้นที่ยังไม่เป็นคริสเตียน และอีกหมู่บ้านหนึ่งก็ได้เป็นคริสเตียนทั้งหมู่บ้าน นี่เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการกลับใจเป็นคริสเตียนแล้ว เขาก็มากันทั้งหมู่บ้าน และมีความต้องการผู้นำที่จะช่วยนำเขา

บทที่ 6 การขยายคริสตจักรในเมือง

ขอให้เรามาศึกษาถึงการขยายคริสตจักรในเมือง โดยเฉพาะในประเทศไทย จังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยกำลังขยายตัวไปเรื่อย ๆ เราจะเห็นว่า ทั่วโลกก็มีการที่ประชาชนหลังไหลเข้ามาสู่เมืองกันเป็นอันมาก แต่ก่อนนี้เราจะเห็นว่าเมืองใหญ่มีไม่กี่เมือง แต่ปัจจุบันนี้เราเห็นว่า เมืองใหญ่กำลังผุดขึ้นเรื่อย ๆ เช่นเมืองเชียงใหม่ เดิมก็อยู่ในกำแพงสี่เหลี่ยม แต่ปัจจุบันอยู่นอกกำแพงสี่เหลี่ยมเสียแล้ว แต่ถ้าพรุ่งนี้เราไปที่สนามบินนานาชาติของเชียงใหม่ เราจะเห็นว่า เชียงใหม่เป็นเมืองนานาชาติโดยปริยาย และเมืองเล็ก ๆ ก็ขยายเป็นเมืองใหญ่ ถ้าเราไปญี่ปุ่น เราจะเห็นว่าประชากรแต่ละเมืองกำลังทวีมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่นจากล้านคนก็เป็นสิบล้าน สิบล้านคน ปัญหาคือว่า เราจะทำเช่นไรที่จะทำให้คริสตจักรในเมืองทวีมากขึ้น คริสตจักรได้ทำงานอย่างดีมาแล้วในช่วงเวลาหนึ่ง ในอดีตเราเห็นว่าคริสตจักรเจริญเมืองใหญ่ ๆ เช่นในกรุงเยรูซาเล็มเป็นต้นและมีสมาชิกถึง 2-3 หมื่นคนในกรุงเยรูซาเล็ม เป็นคนในเมืองนั่นเองที่ได้เป็นคริสเตียนเริ่มแรก และต่อจากนั้นเมืองต่าง ๆ ในเขตทะเลเมดิเตอร์เรเนียนได้กลายเป็นคริสเตียน เช่นมีการขยายคริสตจักรกันใหญ่โตที่เมืองอันติโอเกีย เอเฟซัส และโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่กรุงโรมและที่เมืองอเล็กซานเดรีย และที่เมืองคาเธีจถ้าเราฟังดูเราจะเห็นว่ามิใช่เหตุผลหลายประการ เกี่ยวกับการขยายคริสตจักรในเมือง

1. คนในเมืองใหญ่ ๆ นั้นพูดภาษาเดียวกัน ภาษาที่พูดอาจจะเป็นภาษากลาง ซึ่งผิดกับภาษาที่หมู่บ้าน ถ้าเราไปตามหัวเมืองเราจะเห็นว่า มีชาวเขาหลายเผ่า และพูดภาษาต่างกันหลายภาษา แต่ถ้าเราไปที่กรุงเทพฯ เขาก็พูดภาษาไทยกลางกันภาษาเดียว เช่น ในสมัยก่อนเขาอยู่บ้าน เขาก็พูดภาษาถิ่นของเขา แต่เมื่อเขาไปในเมืองตะวันออก เขาก็ต้องพูดภาษกรีกถ้าไปทางทิศตะวันตกเขาก็ต้องพูดภาษาลาติน

2. ถ้าเราสังเกตชีวิตในเมือง เราจะเห็นอีกอย่างหนึ่งคือการคมนาคมในเมืองนั้นติดต่อกันได้ตลอด แต่ถ้าเราจะไปประกาศกับพวกแม้ว พวกชาวเขา เราจะเห็นว่าเราไปด้วยความทุกข์ยากลำบาก เราต้องเดินทางรอนแรมไป กว่าที่จะถึงหมู่บ้านที่เราจะไป บางทีเราก็ต้องข้ามแม่น้ำ บางครั้งน้ำก็ขึ้นสูง ถ้าเราอยู่ในเมือง เราก็สะดวกเพราะเรามีพาหนะ เช่นเราอาจจะมีรถเครื่องจักรยานยนต์หรืออะไรในทำนองนี้

3. ลักษณะของเมืองอีกอย่างหนึ่งคือ เมืองมีลักษณะคลองตัว เพราะฉะนั้นคนในเมืองจึงมีลักษณะคล้ายกันหลายประการ และมีอิสระมาก ถ้าเราสังเกต ในหมู่บ้านเราจะเห็นว่า เราต้องอยู่ในอาณาเขตของผู้ใหญ่บ้าน แต่ถ้าเราอยู่ในเมืองเราก็มีอิสระเสรีภาพ และถ้านักศึกษาที่อยู่ในเมืองก็เสรีเพราะ

ไม่ต้องผูกพันอยู่กับบิดามารดา เมื่อเขามีอิสระมากเช่นนี้ก็หมายความว่า เขามีสิทธิที่จะรับฟังสิ่งใหม่ ๆ ได้มาก

4. ลักษณะอีกอย่างหนึ่งคือ คนในเมืองรู้สึกหงอยเหงาไปสักหน่อย โดยเฉพาะคนถิ่นอื่นที่อพยพไปอยู่ในเมืองหลวง ถ้าเราไปอยู่ในเมืองเล็กทุกคนก็รู้จักกันหมด แต่ถ้าไปอยู่ในเมืองใหญ่ก็จะรู้สึกว่าอยู่คนเดียวไม่มีเพื่อน เพราะฉะนั้นคนที่ไปอยู่ในเมืองใหญ่ก็ปรารถนาที่จะคบค้าสมาคม ก็อยากจะมีเพื่อน เพราะฉะนั้นถ้าเราสังเกตให้ดีเราจะเห็นว่า คนที่ย้ายจากที่อื่นไปอยู่เมืองใหญ่ ดูเหมือนว่าเขาพร้อมที่จะรับฟังสิ่งหนึ่งสิ่งใดเสมอ

5. แต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะที่เราเห็นนี้รู้สึกว่าเป็นเมืองใหญ่ก็ยังไม่เจริญเท่าที่ควร หมายความว่าเมื่อพูดไปแล้วคริสตจักรแพ้ แต่เมืองชนะและในเมืองนี้เองที่คริสเตียนหายไปมาก และรู้สึกว่าสมาชิกในคริสตจักรก็น้อยลง ลักษณะของคริสตจักรก็อยู่กับ ที่ไม่ไหวตัว บางครั้งได้คนใหม่ ๆ มาเป็นคริสเตียน ตอนแรกก็ดี แต่ต่อมาก็หายสาบสูญไป และถ้ามีสมาชิกรุ่นเยาว์ในคริสตจักรก็ไม่เพิ่มขึ้น บางครั้งกลับหายไปด้วยซ้ำ เพราะไม่มีการรักษา เพราะในเมืองใหญ่มีสิ่งดึงดูดหลายอย่าง คือมีสิ่งที่ยั่ววนหลายชนิด เช่น แสง สี และ อื่น ๆ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ก็ดึงดูดให้คริสเตียนห่างจากคริสตจักร ห่างจากพระเจ้าได้

6. ที่ดินในเมืองแพงขึ้นทุกวัน ถ้าเราจะสร้างคริสตจักรในเมืองสักแห่ง มันคงแพงลิ่ว และถ้าคริสตจักรนี้มีคนน้อยและมีเงินน้อย ก็ไม่สามารถที่จะสร้างคริสตจักรได้

ประการดังกล่าวมานี้แหละ ที่ทำให้ไม่มีการขยายคริสตจักรในเมือง และเป็นปัญหาจริง ๆ แต่อย่างไรก็ตาม เราจะเห็นว่าเมืองใหญ่หลายแห่งที่คริสตจักรเอาชนะและเจริญขึ้นได้ ขอบพระคุณพระเจ้า ขอให้เรารู้ตัวอย่างว่าในเมืองมีการขยายคริสตจักรได้อย่างไร ถ้าเรารู้ตัวอย่างคริสตจักรในเมืองที่ไม่เจริญเราอาจจะมีใจที่ท้อแท้ก็ได้ เพราะฉะนั้นเราจะดูตัวอย่างที่ชนะที่เจริญ มีการขยายคริสตจักร ได้รับพระพรจากพระเจ้า เพื่อที่เราจะได้มีกำลังใจ ข้าพเจ้าเคยไปนมัสการในโบสถ์ใหญ่ที่บราซิลเมื่อ 5 ปีมาแล้ว สมาชิกในคริสตจักรว่านี่ส่วนมากเป็นคนหนุ่ม และอายุคริสตจักรก็ประมาณ 50 ปี สมาชิกในคริสตจักรมีประมาณ 5 แสนคน ที่นั่งในคริสตจักรมีประมาณ 400 ที่ ข้างหนึ่งก็เป็นชาย ข้างหนึ่งก็เป็นหญิง และตรงหน้าก็มีแถว และมโหรีขับขานบนก็มีคนเต็มไปหมด ข้างหน้าก็มีที่ที่จะให้ศีล และทำให้ศีลรับบัพติศมานี้ก็มีผู้รับศีลครั้งหนึ่งประมาณ 200 คน และในคืนวันพุธก็มีการประชุมอนุชน อนุชนมาร่วมกันเต็มโบสถ์คริสตจักรนี้เจริญขึ้นในเมืองใหญ่ มีความเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจอยู่หลายประการ ผู้เทศนาในคริสตจักรนั้นก็ไม่มีเงินเดือน ผู้ปกครอง ผู้นำในคริสตจักรต่างก็ไม่รับเงินเดือน และเงินที่ได้รับจากการถวายก็จะนำไปสรรค์โบสถ์ใหม่อีกต่อไป

ในประเทศชิลีก็มีการขยายคริสตจักรในเมืองเช่นกัน ในเมืองซานติอาโก ประชากรหนึ่งในสามก็เป็นคริสเตียน คนที่เป็นคริสเตียนนั้นส่วนมากก็เป็นการกรรมากร และพวกนี้ก็มีอำนาจจนสามารถที่จะเลือกผู้แทนของตนที่จะไปนั่งในที่ของรัฐบาลได้ และมีผู้แทนที่เขาเลือกให้ไปประชุมร่วมกับสภาเทศบาลได้ เพราะฉะนั้นก็มีอำนาจทางการเมืองอยู่มาก เช่น ต้องการที่จะได้ถนนดี ๆ ก็ให้ผู้แทนไปลงคะแนนเสียง เพราะฉะนั้นคริสตจักรจึงไม่เพียงแต่สรรเสริญพระเจ้า แต่จะทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมด้วย ทั้งนี้ เพราะประชากรในเมืองเป็นคริสเตียนส่วนมาก บางคนทนที่อาจจะบอกว่าเป็นเรื่องที่ไกลมากอยู่ เรื่องในอเมริกาไดโน่น ต่อไปนี้จะเล่าประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ ๆ ข้าพเจ้าได้ไปอยู่ที่ฮ่องกงสองอาทิตย์ ฮ่องกงมีประชากรประมาณ 12% ที่เป็นคริสเตียน เพราะฉะนั้นเรากล่าวได้ว่า ถ้าเราพบคน 10 คน เราจะพบคริสเตียน 1 คนที่นั่น และเราจะเห็นว่ามิชชันนารีโรงเรียนของคริสเตียนอยู่กันตามถนนไม่ห่างกันเลย คนที่นั่นบอกว่าคริสตจักรที่นั่นเป็นคริสตจักรเล็ก ๆ เท่านั้น เป็นส่วนหนึ่งของคริสตจักรใหญ่ เพราะเหตุที่ว่ายังมีคริสตจักรในอพาร์ทเมนท์ คือบ้านเช่า ที่เป็นตึกใหญ่มีให้เช่าเป็นห้อง ๆ และในตึกนี้ก็มีห้องนมัสการอยู่ด้วย และบางทีก็เช่าชั้นสองของตึกเพื่อเป็นที่นมัสการอยู่ด้วย ในฟิลิปปินส์ก็มีการขยายคริสตจักรในทำนองเดียวกัน ศิษยาภิบาลในฟิลิปปินส์บอกกับอาจารย์ว่า ถ้าใครมีใจที่จะทำงานขยายคริสตจักรเขาก็ทำได้ ที่สำคัญคือความตั้งใจ เพราะเหตุว่าการขยายคริสตจักรไม่ได้เกิดขึ้นเอง ต้องการความสามารถ สติปัญญา ความเข้าใจ จึงจะเกิดขึ้นจริง ๆ ต่อไปนี้ขอกล่าวถึงกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยไขปัญหา

1. เราอาจจะตั้งคริสตจักรในบ้านได้ เราเรียกตัวเองว่าคริสเตียน ตามหลัก ตามความเชื่อในพระคัมภีร์ เช่น ในพันธสัญญาใหม่ เป็นต้น สิ่งสำคัญที่เราเห็นคือ คริสตจักรเกิดขึ้นในบ้าน หลังจากพระเยซูคริสต์ฟื้นคืนพระชนม์แล้วประมาณ 1-2 ร้อยปี คริสตจักรก็มีการนมัสการตามบ้าน การมีคริสตจักรตามบ้านนี้ก็มีผลดีเหมือนกัน คือสามารถที่จะขยายคริสตจักรไปส่วนต่าง ๆ ของเมืองได้ เช่นมีหมู่บ้านส่วนนี้ตอนนี้องค์จังหวัดคนที่อยู่ใกล้ ๆ หมู่บ้านในระแวกนี้ก็จะมาร่วมนมัสการพระเจ้าได้ง่าย และครอบครัวที่ยังไม่เป็นคริสเตียนก็จะไปเยี่ยมครอบครัวที่เป็นคริสเตียนได้ง่ายด้วย และจะมีการขยายคริสตจักรในหมู่บ้านอื่น ๆ ได้ง่ายอีกด้วย หมายความว่าไม่มีปัญหาในการซื้อที่หาที่ในการสร้างคริสตจักร เราจะเห็นว่าคริสตจักรเริ่มแรกไม่ต้องเป็นปัญหาในการที่เรียไ้เงินสร้างคริสตจักร อาจารย์เปาโลไม่ได้เขียนจดหมายไปที่โครินธ์ เพื่อเรียไ้เงินสร้างคริสตจักรแต่การนมัสการตามบ้านนี้เราต้องอาศัยผู้นำของท้องถิ่นนั้น สมมุติว่าเราจะมีกรมนมัสการตามบ้านประมาณ 600 คน เราก็ต้องมีผู้นำประมาณ 20 คน และถ้าจำนวน 600 คนนี้เราแบ่งแยกนมัสการแต่ละที่ ก็ต้องมีผู้นำประมาณที่ละ 3-4 คน การขยายคริสตจักรในเมืองฟิลิปปินส์นั้นเกิดขึ้น เพราะคนในเมืองกลุ่มหนึ่งสนใจการศึกษาเผยแพร่ศาสนา พวกนี้มานมัสการในบ้านมีการเรียนพระคัมภีร์ในบ้าน แต่ว่าการเรียนพระคัมภีร์ของเขา

เน้นหนักในทางการประกาศ คือทุกครั้งที่เขาเรียนพระคัมภีร์เขาจะเชิญผู้ที่ยังไม่ได้เป็นคริสเตียนมาร่วม เพราะเหตุว่ามีคริสเตียนมาเท่านั้นไม่พอ หรืออาจจะมีการตั้งกลุ่มเรียนพระคัมภีร์ในหมู่บ้านที่ยังไม่มีการเรียนพระคัมภีร์ ทั้งนี้เพื่อการประกาศ บางทีก็มีคริสเตียนที่สนใจในการประกาศเข้าไปติดต่อในหมู่บ้าน แล้วก็ขออนุญาตว่าจะศึกษาพระคัมภีร์ในหมู่บ้านของผู้นำคนนี้ได้ไหมผู้นำที่เราเข้าไปติดต่อกันนี้เขาก็ไม่ค่อยสนใจ แต่เขาก็ไม่ขัดขวางอย่างไร เพราะฉะนั้นจึงมีการเรียนพระคัมภีร์ที่บ้านของผู้นำคนนี้และต่อมาเมื่อเห็นความดี คนชักชวนใจ เพราะเหตุว่าเขาได้รับประโยชน์ ก็เลยชักชวนลูกหลานเข้ามาเรียนพระคัมภีร์ด้วย และก็มีคนสำคัญเข้ามาร่วมอีก 10-15 คน เช่นนี้ก็มีคริสตจักรเล็ก ๆ เกิดขึ้นในหมู่บ้านประมาณ 42 คน แล้วก็มีการสร้างคริสตจักรเล็ก ๆ ขึ้น แม้ว่าจะมีสมาชิกไม่มากก็ตาม

2. คริสตจักรที่มีสมาชิกเป็นพวกเดียวกัน เช่นมีงานอย่างเดียวกัน มีปัญหาอย่างเดียวกัน ฐานะเศรษฐกิจระดับเดียวกัน นักศึกษาคนหนึ่งของอาจารย์ได้ศึกษาถึงลักษณะของคริสตจักรในเมืองบอมเบย์ ก็มีสภาพคริสตจักรที่ต่างกันอย่างหลายอย่างในเมืองนี้ บางคริสตจักรสมาชิกก็มีความรู้สูง มีเงินเดือนมากแต่บางคริสตจักรสมาชิกยากจน และลักษณะที่สำคัญคือ สมาชิกของแต่ละคริสตจักรมีความเป็นอยู่คล้าย ๆ กัน ลักษณะเช่นนี้เราอาจจะไม่พบทุกแห่ง เราอาจจะพบเพียงบางแห่งเท่านั้น

3. การขยายคริสตจักรต้องมีหลักยึดมั่นในข้อพระคัมภีร์ถือว่าข้อพระคัมภีร์เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เราต้องเชื่อว่าบุคคลที่ไม่มีพระเยซูคริสต์ยึดมั่นในจิตใจ ผู้นั้นก็สูญเสียหลายสิ่งหลายอย่าง ต้องเชื่อว่าพระเยซูคริสต์ เป็นพระผู้ช่วยให้รอดเป็นความจริง และเป็นพระผู้ช่วยให้รอดองค์แท้จริง คนที่เชื่อพระเยซูจะต้องให้เขาชนะ และจะต้องมีอำนาจที่จะให้เขาเอาชนะได้ พระเยซูคริสต์เจ้าเป็นพระเจ้าที่ดำรงอยู่ และพระองค์จะเสด็จมาอีกครั้งหนึ่ง และเราต้องเป็นผู้เอาพระธรรมออกไปให้แก่ผู้อื่นต่อไป เหมือนเชื้อที่เจือลงในแป้งแล้วก็ต้องฟูที่จริงก็มีหลายอย่างที่ข้าพเจ้าอยาก จะพูดเกี่ยวกับการขยายคริสตจักรในเมือง เป็นเรื่องที่น่าพูด และมีหลายอย่างที่เรควรจะหาความจริงเกี่ยวกับเรื่องนี้ และในเมืองไทยที่เราเห็นว่า เราพบอะไรดี ๆ เกี่ยวกับการขยายคริสตจักรในเมือง ถ้าเราทำงานจริงและพระเจ้าอวยพรในการทำงานของเรา เราก็จะเห็นสิ่งมหัศจรรย์แปลกประหลาดในการขยายคริสตจักรในเมือง

บทที่ 7 อำนาจของผีและฤทธิเดชของพระคริสต์ในการขยาย

คริสตจักร

หัวข้อที่ข้าพเจ้าจะบรรยายต่อไปนี้เป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับคริสเตียนในประเทศไทย เราจะพิจารณาถึงการนับถือผีหรือวิญญาณกับการขยายคริสตจักร ความจริงการนับถือผีหรือวิญญาณนั้นมีนับถือกันทั่วไปในหลายประเทศ มีคนจำนวนหลายร้อยล้านคนนับถือผีหรือวิญญาณ คนเหล่านี้กลัวผีและนับถือผีไปด้วย มีผีที่ประจำทุ่งนา ผีประจำต้นไม้ ผีประจำบ้าน ผีประจำแม่น้ำ คนที่กลัวผีเหล่านี้ นับถือและนำเอาของไปเช่นไหว้เพื่อมิให้ผีทำร้าย ในหลายประเทศคนที่ตายไปแล้ว ถ้าไม่ได้รับเครื่องเช่นไหว้อย่างถูกต้องก็จะกลับมาหลอกหลอน หรือรบกวนญาติพี่น้องและลูกหลาน ตามธรรมเนียมของชาวจีนซึ่งมีการเช่นไหว้ผีบรรพบุรุษ และมีการนับถืออย่างองอย่างมากมายและบางทีจะทำอะไรก็ต้องไปปรึกษาหารือกับผีบรรพบุรุษก่อนถ้าผีเห็นดีด้วยจึงทำ เมื่อเราพูดถึงศาสนาใหญ่ ๆ ในโลก เช่น ฮินดู พุทธ อิสลาม และขงจื้อ ศาสนาเหล่านี้มีการนับถือผีและวิญญาณปะปนอยู่อย่างมากมาย เช่นมีเพียงไม่ถึงครึ่งของชาวฮินดูที่ฟังหรืออ่านคัมภีร์ของศาสนาฮินดู แต่มากกว่าครึ่งที่นับถือวิญญาณและผี เอาของไปเช่นไหว้เพื่อให้ผีพอใจ

ในทุกประเทศทั่วโลก การนับถือผีเป็นเรื่องธรรมดากลัวผี หรือผีที่ทำให้ไม่สบายเป็นเรื่องที่รู้กันทั่วไป นอกจากนี้การมีศาลพระภูมิเจ้าที่ การเข้าทรงหรือเข้าสิงในตัวคนเพื่อใช้คนเป็นม้าขี่ หรือสื่อกลางเป็นเรื่องธรรมดาด้วย วันหนึ่งข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมบ้านชาวอินเดียและได้สนทนากับหญิงเจ้าของบ้านคนหนึ่งสังเกตว่าเธอมีหน้าตาแสดงว่าไม่สบายเลย ข้าพเจ้าจึงเอ่ยทักว่า “วันนี้ ดูหน้าไม่สบายเลย เป็นอะไรไปหรือ” หญิงนี้ตอบว่า “ทำไมจะไม่เศร้า เพราะว่าเมื่อคนมันมาอีกแล้ว” ข้าพเจ้าก็ถามว่า “ใครมา? เจ้าของบ้านตอบว่า “มันมาเมื่อปลายปีก่อน เอาลูกชายคนหนึ่งไป มันมา เมื่อ 2 ปีก่อน ก็เอาไปอีกคนหนึ่งและเมื่อคืนมันมาเป็นครั้งที่ 3 ก็ทำให้อีกคนหนึ่งล้มป่วยลง เมื่อเห็นเช่นนี้จึงได้เผาเครื่องหอม มันจึงหนีไป” ขณะที่สนทนานั้นข้าพเจ้ายังเห็นจี๊ดตอกอยู่ที่พื้นห้อง หญิงนั้นพูดต่อไปว่า “ไม่รู้ว่ามันจะกลับมาอีกเมื่อไหร่” หญิงเจ้าของบ้านคนนี้กลัวทุกขณะว่า ผีจะมาเอาลูกชายคนที่สามของเธอไปอีก

ในประเทศอินเดียที่ข้าพเจ้าทำงานอยู่นั้น มีคริสตจักรเกิดขึ้นในชนบทหลายหมู่บ้าน ส่วนมากเป็นคริสตจักรเล็ก ๆ บางคริสตจักรมี 5 ครอบครัว บางคริสตจักรมี 7 ครอบครัว บางคริสตจักรมี 10 ครอบครัวเท่านั้น ทุกครั้งที่มีคนมาเชื่อถือในพระเจ้า จะมีการต่อสู้ระหว่างผู้ที่เชื่อกับชาวบ้านอื่น ๆ เกี่ยวกับเรื่องผี เพราะเหตุว่า คนอินเดียเลื่องลือว่า ทุกบ้านมีผี ซึ่งมักจะมีโรคทำให้ผีตาย ถ้ามี

เหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้น ก็จะมีชาวบ้านออกเรียกรายข้าวและเงิน แล้วเอาไปทำพิธีบูชาผี เพื่อให้ผีพอใจ พวกที่เชื่อในพระคริสต์ถือว่า เขาเป็นคริสเตียนเขาไม่ต้องทำพิธีนั้น เพราะไม่เชื่อในผี จึงทำให้ชาวบ้านอื่น ๆ โกรธมาก

ภรรยาและข้าพเจ้าอยู่ในเมืองที่มีประชาชน ประมาณ 4,000 คน ปีหนึ่งเกิดมีโรคระบาด มีคนเป็นจำนวนมากป่วยและตาย พระประจำวันในเมืองนั้นได้จัดให้มีพิธีใหญ่ใช้เงินมากมาย คือ เอน้ำมันมะพร้าวคาราวแสนบาทเผาบูชา เพื่อให้เป็นที่พอใจของผี

ในกรุงจาการ์ต้าเมื่อราว 10 วันก่อน ข้าพเจ้าได้เห็นคนขายยาคนหนึ่ง เขามีงูใหญ่และยาวมากมาด้วย ทำให้มีคนมามุงดูเป็นจำนวนมาก ชายผู้นั้นโฆษณาว่ายาของเขาชาตานเป็นผู้ให้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นยาที่มีอำนาจมาก ดังนั้นผู้คนจึงซื้อยาที่มาจากผู้มีอำนาจยิ่งใหญ่ผู้นั้น คนไทยเรารู้ดีว่า อำนาจของผีมีอย่างไรบ้าง เหตุที่ทำให้คนนับถือผีคือว่า ผีมีอำนาจ คนต้องการที่จะมีอำนาจ ผีมีฤทธิ์อำนาจที่จะทำให้พืชผลในนาของเขาออกงามได้ หรือในทำนองเดียวกัน ผีอาจจะแข่งสาปให้พืชเป็นในนาของเขาเสียหายก็ได้ ผีบางตัวมีอำนาจที่จะทำให้หญิงเป็นหมันได้ แต่ว่าถ้าผีชอบใจ ก็อาจจะทำให้หญิงนั้นมีลูกได้อีก

แถบเชิงเขาในประเทศอินเดียเคยมีคนล่าหัวมนุษย์อาศัยอยู่ เมื่อตัดหัวมนุษย์ได้ก็จะนำมาแขวนไว้ที่บ้าน คนล่าหัวมนุษย์เคยมีบ้างในไต้หวันและฟิลิปปินส์ การที่เขาไปล่าหัวมนุษย์มาไว้ที่บ้านก็เพราะเชื่อว่า อำนาจของคนอยู่ที่หัว และการที่เอาหัวมนุษย์ไว้ที่บ้านมากเท่าใดก็ทำให้เป็นบ้านที่มีอำนาจมากเท่านั้นถ้าเราให้ผู้ที่เชื่อผีเหล่านี้ทราบว่าเป็นอำนาจของพระเจ้าหลายครั้งคนเหล่านั้นจะกลับมาเชื่อในพระคริสต์เพราะถ้าเมื่อพระคริสต์มีอำนาจมากกว่าผี พระองค์จะทรงคุ้มครองเขาให้พ้นจากอำนาจของผีได้ คนเป็นจำนวนมากไม่กล้าเป็นคริสเตียนเพราะเขายังกลัวอำนาจผีอยู่ ถ้าเป็นคริสเตียนแล้วกลัวว่าผีจะมาทำร้ายถ้าเขาเชื่อว่าพระเยซูสามารถคุ้มครองเขาให้พ้นจากผีได้ เขาก็จะสบายใจ และรู้สึกปลอดภัยที่จะเป็นสาวกของพระองค์

วันหนึ่ง มีคนมาจากชนบทในประเทศอินเดียมาหาข้าพเจ้า และบอกว่า เขาตัดสินใจที่จะเป็นคริสเตียน ชายคนนี้เป็นญาติของอีกคนหนึ่งข้าพเจ้ารู้จักมาก่อน เมื่อข้าพเจ้าถามว่าทำไมถึงมาเป็นคริสเตียน เขาจึงเล่าให้ฟังว่า “ผมมีลูกสามคนแต่ละคนตาย เมื่อก่อนอายุครบ 1 ขวบ” เขาไม่ได้ใช้คำว่า “ตาย” แต่บอกว่า “ผีเอาไปกิน” เขาบอกว่า “ผีเอาลูกของผมคนที่หนึ่งไปกิน และเอาคนที่สองและคนที่สามด้วย” และที่ผมมาเป็นคริสเตียนก็เพราะว่า พระคริสต์ของท่าน มีอำนาจมีความสามารถเหนือผี ที่ป้องกันผมและครอบครัวให้พ้นจากอำนาจของผี”

ถ้าพระเจ้ามีอำนาจอิทธิฤทธิ์ และชัยชนะต่อผี คนเป็น เป็นจำนวนมากก็จะมาเป็นศิษย์ของพระองค์ เราพบตัวอย่างเหล่านี้หลายแห่งในพระคัมภีร์ คงจำเรื่องของอาจารย์เปโตรและโยฮันได้ เมื่อทั้งสองมาถึงประตูกาม มีคนง่อยคนหนึ่งนั่งอยู่เพื่อขอทาน และหวังว่าจะได้เงินจากท่านทั้งสอง “ฝ่ายเป

โตรกับโยฮันเฟ่งดูเขาบอกว่า...เงินและทองเราไม่มี แต่ที่เรามีอยู่เราจะให้ท่านคือ ในพระนามแห่งพระเยซูคริสต์ ชาวนาซาเร็ธจงเดินเถิด” เขาจึงกระโดดขึ้นยืนและเดินเข้าไปในพระวิหาร เดินขึ้นโลด สรรเสริญพระเจ้าไป (กิจการ 3:1-8) ในวันต่อมาเจ้าหน้าที่ของยิวได้สอบสวนเปโตร และถามว่า “ท่านได้ทำการนี้โดยฤทธิ์หรือในนามของผู้ใด” (กิจการ 4:7) ซึ่งเปโตรก็ตอบอย่างฉะฉานว่า “โดยพระนามของพระเยซูคริสต์ชาวนาซาเร็ธ...ชายคนหนึ่งที่ยืนอยู่ต่อหน้าท่านได้หายโรคเป็นปรกติ (กิจการ 4:11)

เราคงจำประสบการณ์ของท่านเอเลียที่ถูเขาคาร์เมลได้คือการทดลองระหว่างเอเลียกับพวกของพระบาละ เอเลียบอกพวกนั้นว่า ท่านจงเตรียมเครื่องถวายบูชาของท่าน เราก็จะเตรียมเครื่องบูชาของเรา ท่านขอต่อพระเจ้าของท่าน ถ้าพระองค์ส่งไฟลงมา พระองค์ก็เป็นพระเจ้า เราก็จะขอต่อพระเจ้าของเรา ถ้าพระองค์ส่งไฟลงมา พระองค์ก็เป็นพระเจ้า เมื่อเอเลียอธิษฐานต่อพระเจ้าแล้ว ก็ได้เกิดมีไฟตกลงมาจากฟ้า และทุกคนก็สรรเสริญพระนามของพระเจ้า เราคงจำได้เช่นกันว่า ดานีเอลเคยพูดกับกษัตริย์ว่า พระเจ้าของเราสามารถช่วยเราได้รอดพ้นจากไฟได้

มีเรื่องทำนองเดียวกันนี้เกิดขึ้นในคริสตจักรเพรสไบทีเรียนในอินเดีย มีชายคนหนึ่งชื่อมังเกอร์ มีอาชีพเป็นช่างไม้ มาจากชนบทแต่ได้มาเป็นคริสเตียนในเมือง และก็ยังอาชีพช่างไม้อย่างเดิม เขาไม่เคยคิดที่จะเขียนเขียนหรือพูดเรื่องพระกิตติคุณแก่พี่น้อง เพื่อนบ้าน ต่อมาได้มีการฟื้นฟูจิตใจที่คริสตจักรนั้น (เช่นเดียวกับการฟื้นฟูที่คริสตจักรที่เชียงใหม่) มังเกอร์ได้กลับใจและพระเจ้ากลายเป็นผู้มีความหมายที่สุดเหนือชีวิตของเขา เมื่อเขาสารภาพความผิดต่อพระเจ้าแล้ว ก็รู้สึกตัวเบา และเดินตัวปลิวออกไป เขาระลึกถึงพี่น้องที่อยู่ในชนบทบ้านเดิมของเขาและรู้สึกว่าไม่เหมาะที่จะทิ้งพี่น้องอยู่ที่บ้าน โดยที่ไม่รู้ถึงพระกิตติคุณของพระเจ้า เขาจึงกลับไปบ้านเดิม พวกพี่น้องต้อนรับการกลับใจของเขาด้วยความดีใจ เขาได้เล่าถึงเหตุการณ์ที่ได้เปลี่ยนแปลงชีวิตใหม่ของเขา และเล่าว่าพระเยซูคริสต์ มีอำนาจอิทธิฤทธิ์อย่างไร เมื่อเขาเข้านอนแล้ว ในตอนดึกเมื่อมีคนในหมู่บ้านนั้นมาเรียกเขา บอกว่าควายของตนล้มป่วยลง เขาได้เอาของไปเช่น ใหวีแล้วก็ไม่ดีขึ้น ควายตัวที่ป่วยนั้นทำงานดี กลัวว่ามันจะตาย ถ้าพระเจ้าที่มังเกอร์บอกมีอำนาจมาก คงพอจะช่วยควายให้หายได้ มังเกอร์ลุกขึ้นไปที่ควายซึ่งป่วยอยู่นั้น เห็นว่ามันให้หายได้ มังเกอร์ลุกขึ้นไปที่ควายซึ่งป่วยอยู่นั้น เห็นว่ามันป่วยจริง ๆ มังเกอร์จึงวางมือบนสัตว์นั้นและอธิษฐาน แล้วจึงบอกคนเหล่านั้นว่า “เราได้อธิษฐานเผื่อแล้ว ท่านจะไปนอนเถิด” รุ่งเช้าวันต่อมาควายตัวนั้นก็หายจริง ๆ ทุกคนในหมู่บ้านนั้นก็ฟังพระกิตติคุณจากมังเกอร์ด้วยความเคารพ และศรัทธามังเกอร์ได้เทศนาในหมู่บ้านนั้นเป็นเวลา 6 สัปดาห์ มีคนที่มาเชื่อหลายคน

บางคนอาจจะว่า เรื่องอย่างนี้เกิดกับคนที่ไม่รู้อะไร ขอให้ฟังเรื่องที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ที่เกาะทริเนแดด ไกล ๆ กับอเมริกาใต้ มีชาวอินเดียอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ชาวอินเดียเหล่านี้มาจากประเทศอินเดีย ส่วนมากจบจากโรงเรียนมัธยมและมหาวิทยาลัย บางคนก็เป็นนักธุรกิจ บางคนก็นับถือศาสนา

ฮินดู บางคนก็เป็นมุสลิม แต่มีใจแข็งมากไม่ยอมเชื่อคริสต์ศาสนาเลย บางคนก็ไปโรงเรียนของคณะ
เพรสไบทีเรียนภายหลังได้กลับใจเป็นคริสเตียน ในช่วงเวลา 60-70 ปี มีผู้กลับใจประมาณ 1,000-2,000
คน แต่มีชาวอินเดียในทรินิแดดมากกว่าสองแสนคน เมื่อเร็ว ๆ นี้ชาวเมืองทรินิแดดที่เป็นคริสเตียนได้
ร่วมใจกันอธิษฐานขอพระเยซูคริสต์ขับผีร้ายออกไปและรักษาคนเจ็บป่วย เมื่อชาวอินเดียที่มีการศึกษา
สูงเห็นว่าพระคริสเตียนนั้นได้ตอบสนองคำอธิษฐานอย่างไร เขาจึงพากันมาเชื่อเป็นจำนวนมาก

สองปีมาแล้ว อาจารย์ใหญ่ผู้หญิงคนหนึ่งมาศึกษาต่อที่วิทยาลัยของเรา เธอเป็นสมาชิกของ
คริสตจักรลูเธอรัน ขณะที่เราเรียนในวิทยาลัยของเรานั้น เธอได้เล่าเรื่องให้เราฟังว่า “ใกล้ ๆ บ้านฉัน
มีชายมีชื่อเสียงคนหนึ่ง ชื่อ สุบาเรา เป็นครูใหญ่โรงเรียนมัธยม เขาต่อสู้อิสลามมากทีเดียว เขาเกลียด
ชังคริสเตียนและคริสตจักร เขาบอกว่าคริสเตียนเป็นคนต่างชาติไปแล้ว ทั้งชาติเดิมกลายเป็นคนชาติอื่น
เขามักจะเยาะเย้ยและสบประมาทคริสเตียน สุบาเรามีเพื่อนที่เขารักมากซึ่งมีบ้านติดกันคนหนึ่ง เพื่อน
ของเขาป่วยติดต่อกันหลายเดือนมาแล้ว เรียกหมอมารักษาแต่ก็ไม่หาย กลับเพียบหนักลงทุกที ๆ คืน
หนึ่งสุบาเราเห็นนิมิตว่า พระเยซูมาปรากฏและตรัสกับเขา ให้เขาวางมือบนเพื่อนที่ป่วย และอธิษฐาน
ในนามของพระองค์แล้วเขาจะหาย สุบาเราตื่นขึ้นหัวเราะขบขัน แล้วก็นอนหลับต่อไปคืนต่อมาเขาก็
เห็นนิมิตอย่างคืนก่อน คือพระเยซูคริสต์ทรงปรากฏกับเขา ตรัสสั่งให้เขาวางมือบนศีรษะของเพื่อน และ
อธิษฐานของพระองค์ พระองค์จะรักษาเขาให้หาย เขาหัวเราะและเข้านอนต่อเช่นเดิม ในคืนที่สามเขา
เห็นนิมิตอีกครั้งหนึ่งคราวนี้เขาไม่หัวเราะ และลุกขึ้นไปยังบ้านของเพื่อนที่กำลังป่วยอยู่และวางมือ
พระเยซูคริสต์ก็ให้คนนั้นหายไป สุบาเราจึงเอารูปเคารพในบ้านของตนไปเผาหมด แล้วซื้อพระคัมภีร์
มาเรียนเท่าที่จะทำได้ แต่ยังไม่เป็นคริสเตียน และยังคงเกลียดคริสตจักรอยู่ ทั้งแนะนำไม่ให้คนอื่นไป
โบสถ์ แต่บอกว่าจงรักพระเจ้าและศึกษาพระคัมภีร์ของพระองค์ คนในละแวกนั้นพากันไปหาสุบาเรา
เพื่อให้เขารักษาโรค แล้วก็มีการพบปะกันในบ้านของเขาเพื่อศึกษาพระคัมภีร์ คนเหล่านั้นต่างก็เอารูป
เคารพไปทั้งหมดแต่ก็ยังไม่เรียกตัวเองว่าเป็นคริสเตียน แต่ข้าพเจ้าก็อดคิดไม่ได้ว่าองค์พระเยซูคริสต์
ทรงเป็นฤทธิ์เดชของพระเจ้า บางทีแม้ว่าจะไม่เรียกตัวเองว่าคริสเตียนหากเชื่อฟังพระองค์ อำนาจของ
พระเจ้าก็อาจมีสำหรับเขาได้

ข้าพเจ้าขอพูดกับมิตรสหาย มิชชันนารีที่อยู่ที่นี่โดยเฉพาะ คนยุโรปที่มีการศึกษาสูงมักดู
เหตุการณ์ที่ข้าพเจ้าพูดมานี้ในทัศนะของโลก (Secular) ชาวตะวันตกอาจจะไม่เชื่อและหัวเราะเยาะเรื่อง
ผีเหล่านี้ และบอกว่าเรื่องเหล่านี้เกิดขึ้นได้แต่ว่าคนส่วนมากรู้ว่าผีมีจริง ๆ ถ้าพูดกับมิชชันนารีเขาจะ
หัวเราะให้ คนไทยจึงหยุดไม่พูดต่อ การสนทนาก็ต้องหยุดชงักไปด้วยมิชชันนารีคิดว่าตนเองชนะเรื่อง
ไม่มีผี ความจริงแล้วเป็นฝ่ายแพ้ต่างหาก ข้าพเจ้าขอแนะนำเพื่อนชาวตะวันตกด้วยกันว่า อย่ามอง
เหตุการณ์เรื่องผีในทัศนะนั้นอีกต่อไป ขอให้เรามองในทัศนะของคริสเตียน คือเชื่อในพระคัมภีร์ว่ามี

จริง และพระเยซูคริสต์เจ้าทรงมีอำนาจเหนือผีเหล่านั้นทั้งหมด พระองค์คริสต์สั่งมันได้ มันเชื่อและทำตามพระองค์ ผีกลัวพระนามอันทรงฤทธิ์ของพระเยซูคริสต์เจ้า

เหตุการณ์เกิดขึ้นกับเพื่อนข้าพเจ้าซึ่งเป็นแพทย์ที่ลอสแอนเจลิส เมื่อประมาณ 1 เดือนมาแล้ว มีคนเจ็บคนหนึ่งมาหาเขาเพราะโรคปวดศีรษะอย่างรุนแรง และมีอารมณ์ต่าง ๆ เช่นบางทีก็โกรธจัด ในตอนที่กำลังตรวจอยู่นั้น หมอบอกให้เขาดกแขนเสื้อขึ้นเพื่อฉีดยา เมื่อดกแขนเสื้อขึ้นก็เห็นรอยสักเป็นรูปซาตานทั้งตัว เขาบอกหมอว่า เมื่อฉีดยาขออย่าให้ตัวนั้นเจ็บไปด้วย หมอจึงถามว่า นี่เป็นผีของเธอใช่ไหม ชายคนนั้นรับว่า ผีนี้เป็นอำนาจของผม ไม่ใช่แต่ที่แขน แต่ว่ามีรอยสักไปทั่วตัวทีเดียว ขณะที่หมอกำลังตรวจอยู่นั้นหมอดถามเขาว่า เธอรู้จักพระเจ้าไหม? ชายคนนั้นตอบว่า รู้ซิ พระเจ้าเป็นศัตรูของเรา หมอผู้ซึ่งเป็นคริสเตียนคนนั้นก็บอกว่า พระเยซูเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า ทรงมีอำนาจเหนือทั้งหมด พอพูดได้เท่านั้นชายคนนั้นจึงออกวิ่งแล้วขับรถหายไป

มิตรสหายของข้าพเจ้าทั้งหลาย พระเยซูคริสต์กำลังทำงานอยู่เดี๋ยวนี้อย่างมหัศจรรย์ในการขับไล่ผี และรักษาคนเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นทั่วโลก ข้าพเจ้าเองก็เป็นชาวตะวันตกที่เคยสงสัยเรื่องนี้มาก่อน เพราะในครอบครัวของข้าพเจ้ามีแพทย์หลายคน เขามองดูเหตุการณ์เหล่านี้ด้วยความสงสัย ไม่ยอมรับว่ามันเป็นไปได้ พี่ชาย พี่สาว ลูกชาย ลูกสาว และพี่น้องข้าพเจ้าอีกหลายคนล้วนเป็นแพทย์ทั้งสิ้น ถ้าบุคคลเหล่านี้มาอยู่ที่นี้และฟังข้าพเจ้าพูดเช่นนี้ เขาคงเดินออกไปแน่ ๆ อยากรู้ก็ตามข้าพเจ้าขอยืนยันว่า พระเยซูคริสต์กำลังทำงานอยู่ทรงรักษา คนป่วย ขับผีร้าย และทรงมีชัยต่อผีทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอัศจรรย์จะเกิดขึ้นเมื่อมีคนกลับใจมาเชื่อในพระองค์ในพันธสัญญาใหม่บอกเราว่า พระเยซูคริสต์ทรงใช้วิธีการรักษาโรคเป็นเครื่องมือที่แสดงถึงชัยชนะของพระองค์

ชายคนหนึ่งชื่อ พิลเกทท์ซึ่งต่อมาเป็นบิชอปของเมธอดิสได้ศึกษาอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับคริสตจักรในอินเดีย เขาได้สำรวจการขยายคริสตจักรทุกภาคของอินเดีย เขาได้เขียนหนังสือเล่มใหญ่ทีเดียวชื่อว่า “ขบวนการมวลชนคริสเตียนในอินเดีย” (Christian Mass Movement in India) เป็นการเคลื่อนไหวของมหาชนผู้เข้ามาเป็นคริสเตียนพร้อมกัน เขาได้รับทุนวิจัยนี้จากสถาบันวิจัยทางศาสนาและสังคมของเมืองนิวยอร์ก เมื่อหนังสือของเขาพิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว เขาได้มาพูดกับข้าพเจ้าว่า “ขณะที่ผมกำลังสำรวจการเคลื่อนไหว และการกลับใจของชาวอินเดียนั้น ผมพบความอัศจรรย์มากกว่าความอัศจรรย์ที่ บันทึกในพันธสัญญาใหม่เสียอีก” ข้าพเจ้าตอบว่า “ได้อ่านหนังสือนั้นทั้งเล่มแล้วตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย ไม่เห็นมีเรื่องอะไรที่เป็นเรื่องอัศจรรย์เลย” เขาตอบว่า “ถ้าผมใส่เรื่องการอัศจรรย์ในหนังสือเล่มนี้ งานวิจัยของผมคงไม่ได้รับการเชื่อถือ” เชื่อข้าพเจ้าเถิดว่า อำนาจของพระเยซูคริสต์ยังทรงทำงานอยู่ในโลก และจะปรากฏเมื่อมีผู้ที่เชื่อร้องทูลขอ

หลายปีมาแล้วข้าพเจ้าได้สำรวจการขยายคริสตจักรของแพนเตคอสตอลในแมกซิโก ข้าพเจ้าได้เยี่ยมชมนานาชาติคนหนึ่งชื่อ แอนเดอร์สัน อายุประมาณ 80 ปี อาศัยอยู่บนหลังคาโบสถ์แบน ๆ ข้าพเจ้าถามเขาว่า “คริสตจักรของท่านขยายได้อย่างไร?” เขาเล่าเรื่องให้ข้าพเจ้าฟังร่วมสองชั่วโมงซึ่งพอสรุปว่า “เขาเคยเทศนา ตามข้างถนนในเมืองแมกซิโกคริสเตียนกลับใจใหม่บางคนก็เคยไปกับเขาด้วย ทำการประกาศไปตามถนนทุกสาย คนที่ไปด้วยคนหนึ่งเป็นกรรมกรที่มีใจถ่อมซึ่งต่อมาได้ย้ายไปยังอีกเมืองหนึ่งที่ไม่ใช่คริสตจักรแพนเตคอสตอลกรรมกรผู้นั้นรู้สึกว่าคุณต้องทำการประกาศ ได้เรียนแบบของแอนเดอร์สัน คือเทศนาตามข้างถนน แต่เนื่องจากเทศน์ไม่เก่งจึงไม่ค่อยมีคนฟัง คนเดินผ่านไปผ่านมาไม่มีใครสนใจ ชายคนนั้นพูดกับตนเองว่าต้องทำวิธีใหม่ จึงคิดและอธิษฐาน และถามตนเองว่าคนเราไปไหนเมื่อป่วย ได้คำตอบว่าร้านขายยา ชายคนนั้นจึงไปยืนที่ร้านขายยา พอเห็นคนที่ถือขวดยาออกจากร้านก็จะตรงเข้าไปถามว่า มีคนไม่สบายหรือ ถ้าได้รับคำตอบว่าใช่กรรมกรคนนั้นก็ถามต่อไปว่าจะให้เขาพาผู้สามารถรักษาไปช่วยไหม และถ้ารับอนุญาตแล้ว ก็จะตามเข้าไปในบ้าน คุณเขาวางมือบนคนเจ็บ ขอพระเยซูทรงรักษา แอนเดอร์สันเพิ่มเติมว่าพระคริสต์เจ้าทรงตอบคำอธิษฐานและทรงรักษาคนเป็นจำนวนมาก และเมื่อสิ้นปี กรรมกรผู้นั้นมีสมาชิกในคริสตจักรถึง 65 คน นี่แหละคือวิธีขยายคริสตจักร

ข้าพเจ้าเล่าเรื่องนี้ที่ลียงโปร บิชอป ชาน ดู เรย์ จากประเทศปากีสถานได้ฟังอยู่ด้วย ท่านจึงเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่าเขาเคยร่วมประชุมร่วมกับบิชอปทั้งหลายของแองกลิกัน มีจำนวน 600 คน ท่ามกลางที่ประชุมนั้น อาร์คบิชอป แคริงตัน จากแคนาดาลุกขึ้นพูดว่า “ข้าพเจ้าชักแก่ลง หูก็เริ่มตึงด้วย ถ้าข้าพเจ้าอยากให้ใครอธิษฐานเพื่อ และรักษาข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไม่กล้าไปหาเพื่อนบิชอปด้วยกัน ข้าพเจ้าต้องไปหาเด็กเล็ก ๆ คณะแพนเตคอส ขอให้เธอวางมือเพื่อข้าพเจ้า

ขอลกลับมาพูดถึงประเทศไทย ในประเทศไทยหลายคริสตจักรได้นำคนที่เคยเชื่อในผีมาเป็นคริสเตียน หลายปีมาแล้วข้าพเจ้าได้ไปเยี่ยมคริสตจักรที่เชียงใหม่ ประธานภาคที่นั่นบอกข้าพเจ้าว่าคริสตจักรจำนวนมากเริ่มขึ้นเพราะเชื่อฤทธิ์เดชของพระคริสต์ ข้าพเจ้าเชื่อว่าพี่น้องลาวโซ่งที่อยู่ในการประชุมคินี้จะเป็นพยานถึงฤทธิ์เดชของพระคริสต์ที่ชนะผีร้ายได้ และคงมีอีกหลายคนที่เป็นพยานจากประสบการณ์ของตนเองด้วย ข้าพเจ้าไม่ได้เล่าเรื่องเหล่านี้เพียงเพื่อความสนุกสนาน หรือแสดงเรื่องประหลาด แต่พูดถึงสถานการณ์ที่เป็นจริงซึ่งเกี่ยวกับเราทุกคนในประเทศไทย

สุดท้ายนี้ ผู้ใดที่ได้มารู้จักฤทธิ์อำนาจของพระเจ้า จะต้องรู้จักพระปัญญาของพระองค์ด้วย ต้องรู้จักความชอบธรรมของพระองค์ ต้องเดินตามแสงสว่างแห่งพระวามะของพระเจ้าเมื่อมีคริสตจักรใหม่เกิดขึ้นในหมู่บ้านหรือในเมือง เราต้องสอนทุกอย่างที่พระเจ้าสั่งให้เราสอนต้องป้อนอาหารให้เขา ใน

พระธรรมกิจการ 2: 42 เขาทั้งหลายได้ข้มักเข้มนั้ฟังคำสอนของจำพวกอัครทูต และร่วมสามัคคีธรรม ทั้งข้มักเข้มนั้ในการหักขนมบั้งและการอธิษฐาน นั้แหละคือลักษณะที่แท้จริงแห่งพระคริสต์ทั่วโลก

เมื่อประมาณ 300 ปีมาแล้ว ประเทศอังกฤษตกต่ำทางจิตใจ คริสตจักรเป็นเหมือนตายแล้ว ผู้ทำงานศาสนาที่คั้มสุรามามาย คริสเตียนก็ทำบาปทำชั่ว จอร์จ ฟ็อก ได้เริ่มรับใช้พระเจ้า ท่านเดินทาง ไปมาทั่วอังกฤษประกาศพระคำของพระเจ้าแต่ไม่ได้ผล ท่านท้อถอยมาก วันหนึ่งมีเหตุการณ์ที่ให้เกิด การผันผวนในชีวิตของท่าน คือท่านได้เห็นนิมิต ถ้าดูจากหนังสือที่ท่านเขียนเราจะพบข้อความว่า “ข้าพเจ้าได้เห็นมวลชนเสมือนดวงดาวบนท้องฟ้า เสมือนกับเม็ดทรายในทะเล ซึ่งจะมาร่วมกันอยู่ที่ผู้ เลี้ยงผู้เดียว และอยู่ในคอกเดียว”ไม่กี่ปีหลังจากที่ท่านเห็นนิมิต ก็ได้มีการฟื้นฟูครั้งใหญ่ในอังกฤษ ที่ เปลี่ยนแปลงทั้งประเทศ ไม่จำเป็นต้องมีความเชื่ออย่างมากมาย เราก็อาจจะเห็นมวลชนกลับใจจากการ ที่เชื่อถือผีมาเชื่อในพระเยซู มวลชนเหล่านี้คงจะมีมากเท่าดวงดาวบนท้องฟ้า และเม็ดทรายในทะเลด้วย

บทที่ 8 ยุทธศาสตร์การขยายคริสตจักรในประเทศไทย

ในการบรรยายครั้งสุดท้ายนี้ เราควรจะพิจารณาถึงยุทธศาสตร์ หรือแผนการขยายคริสตจักรในประเทศไทย สิ่งสำคัญก่อนการเตรียมแผนการ เราต้องเข้าใจว่าสิ่งที่เราจะทำนั้นคืออะไร บางทีเราก็มีแผนการใหญ่โต เราไม่ควรเตรียมแผนการสำหรับอนาคตตามแนวแห่งความสำเร็จอันเล็กน้อยในอดีต ขอให้เราระลึกเสมอว่า เรากำลังอยู่ในสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แผนการของเราต้องเตรียมไว้ให้เหมาะสมกับกาลเวลาการทำงานหลาย ๆ วิธีในอดีต อาจจะไม่เห็นผลเป็นเวลายาวนานแต่วันหนึ่ง อาจจะมีสิ่งมหัศจรรย์ยิ่งใหญ่เกิดขึ้น เราอาจจะเตรียมแผนการใหญ่หน่อยแต่ต่างก็เป็นแผนการของพระเจ้าทั้งนั้น อย่าถือการที่มีแผนการน้อยคนน้อยนั้นว่าเป็นของศักดิ์สิทธิ์เสมอไป และคนที่มึรูปร่างเล็ก ๆ ก็ไม่จำเป็นจะดีกว่าคนรูปร่างโต และบางทีข้าพเจ้าก็คิดอย่างนั้นเพราะตัวข้าพเจ้าเล็ก ข้าพเจ้าเคยคิดว่าตัวเองนั้นใหญ่มาก ฉะนั้นไม่ว่าจะเป็นแผนอะไรก็ให้เราทำไปเพื่อเป็นที่เคารพการวาระพระเจ้า คือให้เราแสวงหาและทำในสิ่งที่เป็น้ำพระทัยของพระเจ้าจริง ๆ ปัญหาไม่ได้อยู่ที่ว่าคริสตจักรจะเห็นด้วยกับเราไหม หรือมิชชันนารีจะเห็นด้วยกับเราไหม หรือไม่ได้อยู่ที่ว่าเพื่อนหญิงชายจะเห็นด้วยกับเราหรือเปล่า สิ่งสำคัญที่สุดอยู่ที่ว่าองค์พระผู้เป็นเจ้ามีพระทัยอย่างไร เป็นไปตามพระทัยของพระองค์หรือไม่ที่เราจะให้คริสตจักรในประเทศไทยขยายออกไป

ต่อไปข้าพเจ้าจะเสนอมูลฐาน 3 ประการเกี่ยวกับการขยายคริสตจักรในประเทศไทย

1. เราควรมีสถิติจำนวนสมาชิกในคริสตจักรให้แน่นอน เท่าที่เรามีอยู่นั้นไม่แน่นอน สถิติมันคลาดเคลื่อนตลอดเวลา ก็เหมือนกับหมอหรือพยาบาลที่เขาเอาปรอทไปให้คนไข้ช้อมแต่ดูไม่เป็น ฉะนั้นเมื่อซักออกมาไม่ทราบว่าคุณในตัวตนไข้นั้นเท่าไร เพราะฉะนั้นเมื่อเราไม่ทราบอุณหภูมิของคนไข้ยาที่ให้ไปจึงไม่ถูกต้องกับโรค ข้าพเจ้าใส่ใจมากที่การสัมมนาครั้งนี้มีกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับการเก็บสถิติด้วย.... ข้าพเจ้าได้เอาแบบฟอร์มมาให้ดูและบอกว่าส่งออกไปทุกคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อสำรวจว่ามีคริสเตียนกี่คนในประเทศไทย แบบสำรวจที่ส่งออกไปนี้ดูไปแล้วเหมือนกับว่าไม่สำคัญอะไร แต่แท้จริงการสำรวจเก็บข้อเท็จจริงนั้นมีความสำคัญมาก เมื่อท่านกลับไปคริสตจักรแล้วให้ท่านขอร้องให้คริสตจักรผู้นำในคริสตจักรช่วยกันหาข้อเท็จจริงของคริสตจักรจริง ๆ เพื่อที่จะได้เป็นข้อมูลของคริสตจักรไทยต่อไป เช่นสมาชิกในคริสตจักรมีเท่าไร มีสักกี่คนที่ขยันขันแข็งในงานของพระเจ้า มีใครบ้างที่เฉื่อยชา มีกี่คนที่ออกจากคริสตจักรแล้วไม่มีความปรารถนาที่จะมาร่วมในคริสตจักรอีก เรามีสมาชิกใหม่ที่กลับใจในปีที่แล้วกี่คน และเราให้พบพิศமாகี่คน คือคนที่เป็ลูกหลานเราในคริสตจักรและมีกี่คนที่เป็คริสเตียนแล้วหายไปจากคริสตจักร มีกี่คนที่เสียชีวิตไปมีกี่คนที่อพยพไปยังเมืองอื่นแล้วก็ยังไม่ได้เข้าเป็น

สมาชิกของคริสตจักรใด มีใครบ้างที่เหนื่อยและในที่สุดก็หายไป ถ้าหากคริสตจักรไม่มีการสำรวจที่แน่นอนอย่างนี้แล้ว บางทีการวางแผนของเราจะไม่สำเร็จ ประการแรก ขอให้มิชชันนารีที่สามารถวัดอุณหภูมิอย่างถูกต้อง ฉะนั้นขออย่าอีกที่ว่าควรมีการสำรวจเก็บสถิติซึ่งใช้หลักการแบบวิทยาศาสตร์เข้าช่วยด้วย

2. ขอให้เรารวบรวมประมาณที่จะต้องใช้จ่ายให้ถูกต้อง การช่วยเหลือคริสตจักรของมิชชันนารี มีมากมายในเมืองไทย เมื่อดูไปแล้วเราจะเห็นว่า เงินที่ส่งมาในเมืองไทยเพื่อจะอุดหนุนการประกาศในประเทศไทยแล้วก็ไม่ใช่่น้อย ข้าพเจ้าได้ทำงานเป็นเหรัญญิกในการขยายคริสตจักรในประเทศอินเดียเป็นเวลาหลายปี ตอนนั้นมิชชันนารีรวมทั้งหมด 80 คน และข้าพเจ้าต้องรับผิดชอบเงินจำนวนมากทีเดียวที่จะช่วยงานของคริสตจักร ข้าพเจ้ามองเห็นได้ว่าเงินเท่าไรที่ส่งไปช่วยคนโรคเรื้อน ช่วยในการศึกษา ช่วยในการพยาบาล ในการประกาศและอื่น ๆ แต่ข้าพเจ้าจะคิดถึงคริสตจักรในประเทศไทยจัดงบประมาณในการขยายคริสตจักรโดยตรง อีกไม่นานทุกคนต้องอยู่ต่อหน้าพระพักตร์พระเจ้าและรายงานต่อพระองค์ แล้วเราจะต้องให้รายงานต่อพระองค์ว่าเราให้การเงินเท่าไร ด้านบุคลากรเท่าไร เราต้องรายงานนั้นเป็นของฉัน ฉันต้องทำให้เด่น มิใช่เช่นนั้น เพราะเป็นธรรมดา ของคนเราที่คิดว่างานที่ตนเองทำเป็นงานที่สำคัญกว่างานอื่น ๆ เพราะฉะนั้นเราต้องทิ้งความเห็นแก่ตัวของเราให้หมด ถ้าเราจะเตรียมแผนการขยายคริสตจักรในประเทศไทย เพราะฉะนั้นหลักมูลฐานข้อที่ 2 คือ เราต้องจัดงบประมาณอย่างเรียบร้อยจริง ๆ เพื่อใช้ในการขยายคริสตจักร

3. มีแผนที่จะออกไปสร้างคริสตจักรในที่ต่าง ๆ เราศึกษาถึงการขยายคริสตจักรในประเทศต่าง ๆ เราเห็นว่า การขยายคริสตจักรของคณะดีไซเปิลออฟไครสต์ ทั้งสองคริสตจักรมีผู้ทำงานที่เข้มแข็ง แต่ทว่าแห่งหนึ่งมีการขยายคริสตจักรเป็นอย่างดี แต่อยู่อีกคริสตจักรหนึ่งเป็นไปอย่างไม่ดี ในคริสตจักรที่มีการขยายดีนั้น มีคนทำงานออกไปเทศนา ติดตามและสร้างคริสตจักรรอบนอกเสมอ อีกแห่งหนึ่งมิชชันนารีหรือผู้ทำงานในคริสตจักรส่วนมากไปเช้า เย็นกลับ เมื่อข้าพเจ้าถามอีกแห่งหนึ่งว่าทำไมอีกแห่งหนึ่งไม่เจริญ ได้รับความบอกเล่าว่า แห่งที่ไม่เจริญก็เพราะภรรยาไม่ยอมให้หัวหน้าครอบครัวออกจากบ้านในเวลากลางคืน และข้าพเจ้าก็คิดว่า เขาคงมีเหตุผลอื่นด้วยเหมือนกันแต่แน่นอนจะขยายคริสตจักรใหม่ไม่ได้ถ้านอนอยู่บ้านทุกคืนครั้งหนึ่งข้าพเจ้าได้สนทนากับผู้นำคนหนึ่งของโรมัน

คาซอลิก ที่ส่งมาจากกรุงโรมมาตรวจรายงานของพระ ข้าพเจ้าจึงถามคุณพ่อนั้นว่า ทำไมคริสตจักรโรมันคาซอลิกขยาย อะไรทำให้คริสตจักรขยาย คุณพ่อตอบว่า บอกได้แต่ทำอะไรที่ทำให้คริสตจักรหยุด เพราะวารถอเมริกัน เพราะเรามีพระที่มาทำงาน และเขาไปทำพิธีมิสซา เขาขับรถของเขาไปและกลับอย่างสบาย ไม่สนใจที่อยู่รอบ ๆ ถ้าพระไม่มีรถพระก็ต้องเดินไป เมื่อเดินไปก็ต้องไปค้างบ้านคนอื่น จึงเกิดมีการสนทนาขึ้น และจึงเดินทางต่อไป และพักบ้านต่อไปเรื่อย ๆ เช่นนี้ทำให้

คริสตจักรเจริญได้เพราะการขยายคริสตจักร คริสตจักรจึงต้องการผู้นำคริสตจักรศิษยาภิบาล มิชชันนารี ที่ขาแข็งแรงพอที่จะเดินได้ ข้าพเจ้าขอเสนออีก 2-3 ตัวอย่าง ที่อาจจะช่วยพวกท่านในการเตรียมแผนการได้ พวกเราจะคิดแผนที่ดีกว่าข้าพเจ้าก็ได้ แท้จริงแผนที่ที่ท่านช่วยกันทำต้องดีกว่าแผนที่ข้าพเจ้าคิด เพราะท่านอยู่ที่นี้และรู้สถานการณ์ดีกว่า แผนของท่านจะเหมาะสมกับสถานการณ์แต่ละท้องถิ่น อาจจะไม่ต้องเป็นแผนงานประเทศไทย เพราะว่าต่างภาคต่างเมืองต่างอำเภอ ก็มีสถานการณ์ที่ต่างกันออกไป เราต้องทำแผนที่ที่เหมาะสมสำหรับที่นั่น ๆ แผนของชาวกะเหรี่ยงอาจจะผิดไปจากแผนของชาวเมี้ยว แผนของเชียงรายอาจจะต่างไปจากแผนของน่าน แผนของเมืองเชียงใหม่อาจจะต่างออกไปจากแผนของ เชียงรายชนบท ขอให้เราพิจารณาจากสถานการณ์ของกะเหรี่ยง เราตั้งใจที่คริสตจักรกะเหรี่ยงเจริญมาก จาก 100 เป็น 5000 ในเวลา 6 ปีที่แล้ว แต่สิ่งทำชวนเราคือต้องทวีขึ้น จาก 5000 เป็น 50,000 คนในเวลา 10 ปี เพราะแผนที่เราจะวางเพื่อการเจริญอย่างรวดเร็ว เราต้องวางแผนที่รัดกุมทีเดียว สำหรับพวกกะเหรี่ยงก็ต้องมีการสำรวจตรวจตราถึงพวกกะเหรี่ยงสกอ และเราต้องมีแผนให้มีการไปเยี่ยมพวกกะเหรี่ยงให้มากขึ้น มิชชันนารีที่มีนโยบายในการขยายคริสตจักร และมีผู้ประกาศมากขึ้นมีการประกาศที่กว้างออกไปจากถิ่นที่ตนเคยอาศัยอยู่ ก็ต้องมีคนมาเรียนที่ศูนย์ชีพชาวเขา สำเร็จแล้วจะได้มีคนออกไปทำงานมากขึ้น เมื่อข้าพเจ้ารู้ว่ากะเหรี่ยงมีงานใหญ่อย่างนี้ จึงเห็นว่าควรมีศูนย์ชีพชาวเขามากยิ่งขึ้นอีก 4 เท่า ที่จริงเท่าที่มีอยู่นั้นก็ทำงานดีอยู่แล้ว แต่ว่าเราควรมีจำนวนเพิ่มขึ้นในแต่ละกลุ่ม และมีแผนที่จะมุ่งไปยังกะเหรี่ยงที่ยังไม่ได้เป็นคริสเตียน เมื่อเราพูดถึงชาวเมี้ยวเราเห็นว่าชาวเมี้ยวมีลักษณะที่พิเศษประจำตัว เมื่อข้าพเจ้าอยู่ที่กรุงเทพฯ มิชชันนารีที่ทำงานกับชาวเมี้ยวได้มาเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า จำนวนชาวเมี้ยวที่อาศัยอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีประมาณ 16,000 คน และก็มีหลายพันคนที่ได้เป็นคริสเตียน แล้วก็มี 500 คนที่ไม่เชื่อ จำนวน 500 คนนี้รู้สึกว่าจะเฉื่อยชาไป มิชชันนารีสองครอบครัวที่เป็นห่วงสถานการณ์นี้มาก เมื่อเรามีศูนย์หรือหลักที่มั่นคงอยู่แล้วเราก็น่าจะมีแผนขยายออกไปได้เมื่อมีลักษณะเช่นนั้นเราควรมีการออกไป เพื่อให้เขาได้มีโอกาสตัดสินใจเชื่อเป็นพวกเป็นหมู่ แท้จริงมีเหตุการณ์หลายประการที่ยังผลให้เกิดการขยายคริสตจักรขึ้นในประเทศไทยเช่น ในอเมริกาก็กำลังเป็นห่วงเกี่ยวกับเรื่องติดยาเสพติด และยังเป็นห่วงถึงประเทศอื่น ๆ ด้วย ที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดนี้เช่นกัน และแทนที่จะให้เขาปลูกฝิ่นก็ให้เขาปลูกพืชอื่นต่อไป ถ้ารัฐบาลทำการอย่างจริงจังการปลูกฝิ่นก็จะค่อย ๆ ลดลงไป แต่อาจจะไม่ค่อยเห็นผล ข้าพเจ้าเห็นว่าการทำงานเช่นนี้มีผลต่อการขยายคริสตจักรมาก แต่ละสถานการณ์ก็มีลักษณะพิเศษเช่นกันในเชียงรายเราจะเห็นว่ามีความอดทนคริสเตียนกระจายกันอยู่ทั่วไปและคริสตจักรต่าง ๆ ก็มีการฟื้นฟูทั่วไป ผลเสียหรือบางที่ไม่เป็นผลประโยชน์นักในการฟื้นฟูในคริสตจักรของตนเอง เพราะเหตุว่าทุกคนมีความรู้สึกขอบพระคุณพระเจ้า และศึกษาพระคัมภีร์กันมากขึ้น และก็ยกโทษให้แก่ศัตรู แล้วก็มีการรักใคร่เพื่อนพี่น้อง และ

คริสตจักรก็เจริญเติบโตขึ้น และก็หยุดอยู่เพียงแค่นั้นเรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าอันตรายมาก แต่ว่าทางที่ดีควรให้มีการขยายตัวออกไปเนื่องจากการฟื้นฟูนี้ ข้าพเจ้าหวังว่าจากการฟื้นฟูที่เชียงรายจะเป็นผลให้เกิดการขยายคริสตจักรออกไป การขยายนี้คือ การออกไปเพื่อพุดถึงพระนามของพระเจ้าให้คนอื่นได้ยิน ข้อเสนอแก่เชียงรายว่า เราควรมีการผลิตผู้นำประเภทสอง และสาม ให้มากยิ่งขึ้น บางทีเมื่อมีการฟื้นฟูครั้งใหญ่ในคริสตจักรขึ้น ก็ควรทำแผนภูมิคิดไว้หน้าคริสตจักร และแผนภูมิก็น่าจะแสดงถึงจำนวนลูกหลานคริสเตียนในคริสตจักร และก็ให้ผู้นำประเภทสอง และสามอบรมในคริสตจักรสักเดือน เป็นต้น เป็นวิธีที่พระเจ้าอวยพรในเกาหลี ในประเทศเกาหลีเมื่อเสร็จการฟื้นฟูต่อจากนั้นก็มีการอบรมเป็นเดือน ๆ ทีเดียว เพราะฉะนั้นผู้นำประเภทสองและสามก็มาจากคริสตจักร และก็มาเรียน ทุกเช้าก็เรียนพระคัมภีร์กัน ตอนบ่ายก็ออกไปเป็นคู่ ๆ เพื่อประกาศพระกิตติคุณ และในเวลากลางคืนก็มีการเป็นพยานการร้องเพลงการสรรเสริญพระเจ้า และคนที่รู้สึกว่าคุณเป็นผู้ที่เล็กน้อยไม่มีภูมิเมื่อถึงเวลาไปปลายเดือนนั้นเขาก็กลายเป็นคนที่มีความสามารถ และเมื่อได้รับการอบรมแล้วผู้นำประเภทที่สองและสามก็ออกไปทำงานได้ และเสนอว่าทางเชียงรายก็ควรมีการจัดการประชุมขึ้นปีละครั้ง ข้าพเจ้าทราบว่ามีหลายคนเป็นเพรสไบทีเรียนและในการประชุมตามคำก็มีบรรยากาศของเมธอดิสตินดน้อยแต่เราอย่าลืมว่าเราเป็นคริสตจักรของพระคริสต์ และหวังว่าความเยือกเย็นบางอย่างของเพรสไบทีเรียนก็จะละลายไป แล้วก็ได้รับบรรยากาศของเมธอดิสบ้าง และการที่เรามีค่ายเช่นนั้นก็รู้สึกว่าจะเป็นประโยชน์แก่พี่น้องหลายคน เราไม่เพียงแต่ให้ไฟลูกแต่เราควรให้ไฟกระจายออกไป

เนื่องจากการประชุมครั้งนี้อยู่ที่พระคริสตธรรม ฉะนั้นข้าพเจ้าขอแนะนำบางอย่างขอพุดในฐานะอาจารย์โรงเรียน พระคริสตธรรม ชีวิตตอนท้ายสามปีนี้ผูกพันอยู่กับพระคริสตธรรมข้าพเจ้าสอนอยู่ในพระคริสตธรรม 5 แห่งด้วยกัน แผนงานที่พระคริสตธรรมควรมีการอย่างจริงจังควรมีดังนี้ จะดีมากทีเดียวคือที่คณาจารย์ จะเสียสละเวลามาคิดกันถึงเรื่องการตั้งคริสตจักร ซึ่งควรจะห่างออกไปจากพระคริสตธรรมราว 5 ไมล์ และควรออกไปสำรวจข้อเท็จจริงต่าง ๆ และควรจัดให้อาจารย์ออกไปอยู่ตามละแวกนั้น ๆ และควรมีการบันทึกอย่างละเอียด เพื่อประโยชน์ในการขยายคริสตจักร การกระทำเช่นนั้นก็นับว่าเป็นการทดลองที่ดีทีเดียว

ภาคผนวก

รายงานจากกลุ่มสัมมนา

1. ตามความสนใจพิเศษ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม

1. การขยายคริสตจักรด้วยอาศัยการเก็บสถิติและข้อเท็จจริง
2. คริสตธรรมศึกษาและการขยายคริสตจักร
3. การอบรมผู้นำเพื่อการขยายคริสตจักร
4. การแสวงหากลุ่มชน สถานที่และโอกาสที่พร้อมสำหรับการขยายคริสตจักร

2. ตามภูมิประเทศของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

1. การขยายคริสตจักรชาวเขา
2. การขยายคริสตจักรในชนบท
3. การขยายคริสตจักรในเมือง

รายงานพิเศษ

1. ความเจริญเติบโตของคริสตจักร และข้อ แนะนำการตั้งคริสตจักรในประเทศไทย
2. การสำรวจเพลงที่ใช้ในมัสการ

รายงานจากกลุ่มสัมมนา

1. ตามความสนใจพิเศษ

กลุ่มที่ 1 การขยายคริสตจักรด้วยอาศัยการเก็บสถิติและความสนใจพิเศษ

1. ทำไมคริสตจักรจึงจำเป็นต้องมีสถิติ
  - ก. เพื่อทราบว่าคริสตจักรเจริญก้าวหน้า หรือเสื่อมลงอย่างไร
  - ข. เพื่อจะสามารถหาสาเหตุของการก้าวหน้าและการเสื่อมลงเพราะฉะนั้นการทำสถิติจึงเป็นสิ่งจำเป็น
2. ขอบเขตความต้องการในการทำสถิติแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้
  - ก. สถิติทั่วไป (ส่วนรวม)
  - ข. สถิติเฉพาะกลุ่ม (ท้องถิ่น, เผ่า ฯลฯ)
  - ค. สถิติของแต่ละคริสตจักร

สถิติแบบทั่วไป (ส่วนรวม) จำเป็นและเป็นแบบที่ดี แต่ยังไม่เพียงพอ เพราะยังไม่ทำให้ทราบว่าคุณค่าของส่วนรวมทั้งหมดนั้นเจริญก้าวหน้าหรือจุดใดเสื่อมลง

3. ประโยชน์ของการทำสถิติ

ก. เพื่อการศึกษาวิจัยหาสาเหตุของการทำให้ก้าวหน้าหรือเสื่อมลง และหาหนทางแก้ไขเหตุที่เสื่อมลง และนำเอาวิธีการที่ทำให้ก้าวหน้ามาใช้ต่อไป

ข. สถิติช่วยให้คริสตจักรทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขยายคริสตจักร

4. แบบสถิติควรบรรจุข้อความดังนี้

4.1 คนที่เข้าเป็นสมาชิกคริสตจักร โดย

ก. รับบัพติศมา – โดยเป็นคริสเตียนโดยกำเนิด

ข. มีความเชื่อในพระเยซูคริสต์เอง

ค. ย้ายจากการเป็นสมาชิกจากคริสตจักรอื่น

ง. โดยการกลับใจใหม่

4.2 สาเหตุที่สมาชิกออกจากคริสตจักร

ก. โดยการตาย

ข. ย้ายไปอยู่ที่อื่น

ค. คริสตจักรให้ออกโดยทำผิดระเบียบการปกครองของคริสตจักร

ง. เปลี่ยนใจไปนับถือศาสนาเดิม

หมายเหตุ: เกี่ยวกับการทำสถิติของคริสตจักรนั้นควรมีบุคคลรับผิดชอบหน้าที่นี้ โดยเฉพาะข้อเสนอ

1. ขอให้ที่ประชุมสัมมนาว่าด้วยการขยายคริสตจักรเสนอต่อสภาคริสตจักรในประเทศไทย และต่อคณะต่าง ๆ ที่เข้าร่วมสัมมนาคราวนี้ ขอให้ทุกคริสตจักรทำสถิติตามแบบฟอร์ม

2. ขอให้สภาคริสตจักรในประเทศไทยตั้งกองสถิติ

แบบฟอร์ม

ชื่อคริสตจักร..... สังกัดภาค .....

ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....

จำนวนสมาชิกทั้งหมดมี.....คน ปี ค.ศ.....

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
๑ สมาชิกใหม่													
๑ โดยการรับบัพติศมา													
๑.๑ บุตรคริสเตียน													
๑.๑.๑ โดยการรับบัพติศมาเด็ก													
๑.๑.๒ โดยการเป็นสมาชิกสมบุรณ์													
๑.๒ ผู้ที่เชื่อใหม่													
๒ การจำหน่ายออก													
๑ ถึงแก่กรรม													
๒ ย้ายออกไปคริสตจักรอื่น													
๓ ออกโดยเหตุอื่น													
๓ สมาชิกเฉื่อยชา													

กลุ่มที่ 2 คริสตธรรมศึกษากับการขยายคริสตจักร

1. เราสอนเพื่ออะไร?

ก. เราสอนจนถึงเป้าหมายหรือไม่

ข. เมื่อได้รับการทรงนำจากพระเจ้า เราจะยินดีทำการสอนเต็มที่ แต่จะอย่างไรเพื่อช่วยครูหรือผู้สอนสนใจและกระตือรือร้นในการสอนจะมีวิธีใดที่จะช่วยให้เกิดการถวายตัวเพื่อการสอน

2. อะไรคือปัญหาของการสอนภายในคริสตจักรที่ขัดขวางการขยายคริสตจักร

ก. เนื้อหาของการสอนเป็นอย่างไร เราสอนอะไร

ข. สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

1. บุคคล

2. อุปกรณ์

3. ระดับความรู้ ความเข้าใจ

4. ลัทธินิกาย

5. ฯลฯ

สรุปข้อคิดเห็นจากการสัมมนาในกลุ่มที่ 2 มีดังนี้

1. เราสอนเพื่ออะไร

ก. เพื่อจะทำให้ผู้เรียนรู้จักพระเจ้า มีความสัมพันธ์กับพระเจ้า และรับเอาพระเจ้าเป็นผู้ช่วยให้รอด

ข. เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติต่อพระเจ้า และเพื่อนมนุษย์ด้วยกันอย่างถูกต้องในแบบฉบับของชีวิตคริสเตียน

ค. เพื่อให้ผู้เรียนบังเกิดใหม่ ถวายชีวิตกับพระเจ้าและสามารถนำข่าวดีนี้ไปประกาศ

ง. เพื่อให้ผู้เรียนเจริญเติบโตขึ้นในฝ่ายวิญญาณจิต

จ. เพื่อปลูกฝังความสนใจให้ผู้เรียน และตื่นตัวอยู่เสมอ

2. เราสอนถึงเป้าหมายหรือไม่?

ก. ถึงเป้าหมาย

(1) จะต้องเตรียมการสอนอย่างรัดกุมและถูกต้อง

(2) สอนตามหลักสูตรที่วางไว้

(3) ฟังความคิดเห็น ปัญหาจากผู้เรียน

(4) มีวิธีสอนที่ดี และเหมาะสมกับผู้เรียน

ข. ไม่ถึงเป้าหมาย

(1) หลักสูตรไม่ได้เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมตามกาลสมัยของผู้เรียน

(2) ขาดความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

(3) สอนคล้าย ๆ กับเป็นอาชีพ ไม่ได้เกิดจากการอุทิศตน

3. วิธีที่จะรวมกลุ่มครูผู้สอนที่กระตือรือร้นดังนี้

ก. ควรส่งครูไปรับการอบรมเพิ่มเติมความรู้

ข. ควรมีงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์การสอน

ค. หาสถานที่เพื่อสามารถทำการสอนได้

ง. อธิษฐานและศึกษาพระคัมภีร์ร่วมกัน

จ. วิจัย, วัตถุประสงค์ เพื่อหาวิธีที่จะนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

4. วิธีที่จะช่วยให้เกิดการถวายตัวเพื่อการสอน

ก. อธิษฐานเพื่อเขา

ข. เจ้าหน้าที่ของคริสตจักรควรเป็นตัวอย่างในการถวายตัว

ค. ควรจะให้สินน้ำใจพอสมควรเมื่อสิ้นปี

ง. คริสตชนในคริสตจักรควรมีสัมพันธภาพอันดีต่อกันและกัน

จ. ควรมีการซักถามหรือให้ความเข้าใจว่า การรับใช้พระเจ้าเป็นภาระกิจอันสูงส่งในสายพระเนตรของพระเจ้า

ฉ. ควรศึกษาพระคัมภีร์มาก ๆ เพื่อจะเข้าใจน้ำพระทัยของพระเจ้า

5. อะไรคือปัญหาของการสอนภายในคริสตจักรที่ขัดขวางของการขยายคริสตจักร

ก. เนื้อของการสอนเป็นอย่างไร เราสอนเราอะไร

(1) สอนถึงพระเยซูเป็นพระเจ้า เป็นพระผู้ช่วยให้รอด

(2) สอน ให้คริสตชนมีความประพฤติที่สอดคล้องกับความเชื่อ

(3) สอน เพื่อการเจริญเติบโต ซึ่งเป็นเครื่องหมายของชีวิตคริสเตียน

(4) สอน เพื่อความเข้าใจอันถูกต้องในลัทธิในกายต่าง ๆ แต่จุดสูงสุดคือการขยายคริสตจักรเพื่อพระเจ้า

ข. สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคหรือไม่อย่างไร

1. บุคคล

(1) ครูขาดการเตรียมสอน และไม่เข้าใจความสำคัญของการเป็นครู

(2) ครูไม่ให้ถวายตัว ไม่เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียน ที่สอนไปก็เพราะถูกขอร้อง หรือหน้าที่บังคับให้ทำ

(3) ครูขาดความรับผิดชอบเท่าที่ควร ไม่พัฒนาตนเอง

(4) ครูยังมีความรู้ทางพระคัมภีร์ไม่เพียงพอ

(5) คริสตจักรขาดการสร้างผู้นำ ไม่แบ่งงานกันทำ

(6) ความเห็นไม่ตรงกัน เป็นเหตุให้ครูหลายคนผิดหวัง ไม่ยอมสอน

(7) ผู้นำขาดความกตริเริ่ม ไม่ทันต่อสถานการณ์

(8) บิดา – มารดา ไม่สนใจในการเรียน

2. อุปกรณ์

(1) ชีวิตและความสัมพันธ์กันในครอบครัว

(2) ชีวิตและความสัมพันธ์กันในคริสตจักร

(3) อุปกรณ์จัดไม่ถูกต้องตามวัยของผู้เรียน

(4) ต้องมีการเตรียมพร้อมทั้งครูผู้สอน และผู้เรียน

(5) มีหัวข้อในการสอนอย่างดี มีการเตรียมที่ดี

(6) ครูหลายท่านขาดการเอาใจใส่อุปกรณ์ และใช้ไม่เป็น หรือไม่ได้ใช้

(7) หนังสือ คู่มือ ขาดหายไป หรือไม่ทันสมัย

(8) ขาดผู้แนะนำการใช้อุปกรณ์ การเตรียมหลักสูตร วิธีการสอน ฯลฯ

3. ระดับความรู้

(1) ผู้สอน ต้องมีความมั่นใจในความรู้ และการสอนต้องเพิ่มความรู้ทางพระคัมภีร์เสมอ มีชีวิตที่เป็นแบบของคริสเตียน

(2) การแบ่งชั้นผู้เรียน แบ่งตามความรู้ หรือแบ่งตามวัยของผู้เรียน (ไม่แน่นอนต้องขึ้นกับจำนวนครู นักเรียนและสถานที่เรียน)

ถ้าแบ่งตามความรู้ อาจมีปัญหาในความเลื่อมล้ำ – คำสูง ที่เสนอแนะคือ แบ่งตามวัยแล้วอาจใช้ชื่อต่าง ๆ ในชั้นนั้น ๆ

4. ลัทธินิกาย การเน้นแต่เฉพาะลัทธินิกาย และนำมาเปรียบเทียบกันย่อมเป็นอุปสรรคในขยายงานคริสตจักร แต่นักคริสเตียนศึกษาที่มีความเห็นว่า ควรอธิษฐานขอต่อพระเจ้า ให้เรามีสติปัญญาในการศึกษาและเข้าใจ เพื่อเราจะสามารถนำส่วนดีของลัทธินิกายนั้น ๆ มาสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนรู้จักพระเจ้า

กลุ่มที่ 3 การอบรมผู้นำเพื่อขยายคริสตจักร

1. ในที่นี้แบ่งผู้นำออกได้เป็น 5 ประเภทด้วยกันคือ

ก. สมาชิกธรรมดา – มีส่วนได้ช่วยคริสตจักรติดต่อกัน

ข. ผู้อาสาสมัครออกไปโดยไม่รับเงินเดือน ออกจากคริสตจักรไปหาคนอื่น, ออกไปเป็นทีม หมู่คณะ หรือส่วนตัวด้วย

ค. ศิษยาบาล (พนักงานภาค) ที่รับเงินเดือนหรือไม่รับบางคนอาศัยทำอาชีพส่วนตัวครั้งหนึ่ง และรับใช้พระเจ้าครั้งหนึ่ง

ง. ศิษยาภิบาลที่ทำงานในคริสตจักรเงินเดือน และคริสตจักรรับผิดชอบเลี้ยงเขา

จ. คนงานในภาค – สภา ฯ (ผู้นำนี้ควรมีน้อย) ถ้ามีคนมากกว่างานจะไม่ได้ผล

2. วิธีให้การอบรมคือ

ก. ให้ผู้มีวุฒิมาให้การอบรมเป็นครั้งคราว

ข. พิจารณาหาบุคคลส่งไปเรียนศูนย์ศึกษา หรือพระคริสตธรรม

ค. ส่งคนเข้าไปในการอบรมตามที่ได้จัดไว้

ง. ให้คริสตจักรให้มีการเรียนพระคัมภีร์เป็นหมวดหมู่

จ. พิจารณาคนที่เหมาะสมไว้เป็นผู้นำ ไม่ว่าชายหรือหญิง

ฉ. จัดให้การอบรมตามเผ่า ภาษา และหมวดหมู่นั้น ๆ

ข. จัดให้มีการอบรมผู้นำทั้ง 5 ประเภท เสมอเพื่อจะได้ผู้นำที่ดี ที่จะใช้ในการประกาศ และการตั้งคริสตจักรให้อยู่ในขอบเขตของพระเจ้า

ต้องมีการอบรม 1. ผู้ปกครอง 2. มัคทายก 3. ผู้สอนรวีที่จะนำไปใช้ในสถานที่เราขยายไปตามที่ต่าง ๆ

3. เราอบรมอะไร มีหลักการอบรมอย่างไร

ก. หลักการขยายคริสตจักร

ข. เรียนและเข้าใจในพระคัมภีร์ให้ลึกซึ้ง

ค. นมัสการ, อธิษฐาน อ่าน, เรียนพระคัมภีร์

ง. การเป็นพยาน และการตอบปัญหาต่าง ๆ

จ. ฝึกหัด, หลังจากอบรมแล้วต้องมีการฝึกหัด

4. นอกจากนั้นคริสตจักรยังต้อง

(1) อธิษฐานเพื่อญาติและเพื่อนสนิท

(2) เป็นพยานแก่เขาเหล่านั้น โดยพระคำของพระเจ้า

(3) กลับไปเยี่ยมเยียนผู้ที่สนใจเสมอ ๆ จนกว่าเขาจะเชื่อ

(4) สอนให้เจริญขึ้นไปพระคริสต์ เมื่อเขาเจริญขึ้นในความเชื่อ

(5) สอนเขาให้เริ่มต้นปฏิบัติตั้งแต่แรกเริ่มมาจนจบอบรมทุกครั้งก็ให้อาศัยหลักทั้ง 5 หลัก เรียนพระคัมภีร์ให้มาก และมีการนมัสการเสมอ

สรุป

1. คริสเตียนทุกคนควรจะเรียนพระคัมภีร์ และอาจจะเป็นครูรวีฯ ได้ เช่น จังหวัดอุทัยธานีมีผู้สนใจเรียนพระคัมภีร์มากผู้สอนก็เป็นผู้นำประเภทที่ 3 คือไม่รับเงินเดือนและหลายคนที่ได้รับการอบรมแล้ว ก็นำสมาชิกออกทำการประกาศทำให้คนเชื่อคือกลับใจได้ การประกาศนั้น ควรเรียกร้องความสนใจจากผู้ฟัง เช่นการใช้รูปภาพ หรือถกปัญหากับผู้ฟัง เป็นต้น

เมื่อมีการอบรม ก็ให้ผู้สอนเตรียมการสอน 4 อย่างคือ

ก. พระคัมภีร์

ข. การเผยแผ่เป็นพยาน

ค. การเป็นผู้นำ

ง. หลักสูตรการเป็นศิษยาภิบาล ฯลฯ

ในการสอนนั้นอาจให้ปัญหาไปคิดหาคำตอบ หรือให้หนังสือไปอ่านแล้วเตรียมคำถาม เป็นต้น

2. กล่าวว่าการขาดผู้สอน ขาดผู้เยี่ยมเยียนทำให้สมาชิกอ่อนแอ ดังนั้นจึงต้องมีการเลือกส่งคนไปอบรม เพื่อจะกลับมาทำการสอนในหมู่บ้านของคุณเพราะคริสตจักรเมื่อมีสมาชิกมาก ก็จะมีพิธีต่าง ๆ มาก เช่น แต่งงาน, งานศพ, พิธีบัพติศมา, พิธีศีลมหาสนิท, ฯลฯ คริสตจักรจะต้องการผู้ดูแลกิจการของคริสตจักรที่มีความรู้พอสมควรด้วย และเป็นที่น่าเชื่อถือ เช่น ผู้ปกครองม้านายก เป็นต้น

3. ของประทานจากพระเจ้านั้นมีต่าง ๆ กัน พระเจ้าประทานให้คนมีหลายประเภท และให้คนทุกประเภทที่แม้จะมีความรู้ ความสามารถต่างกัมนั้นร่วมงานกัน เพราะคริสตจักร ต้องเป็นคริสตจักรที่พร้อมจะทำงานไม่ใช่อยู่เฉย ๆ

4. ซึ่งให้เห็นข้อบกพร่องของคน

ก. พยายามสอนเขา ให้รู้ซึ่งถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเอง มีการนมัสการอย่างจริงจังและเรียนพระคัมภีร์อย่างจริงจัง และเรียนพระคัมภีร์อย่างจริงจัง โดยมีศิษยาภิบาลเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ

ข. ผู้สอนต้องมีความชำนาญพอที่จะสอน สมาชิกต้องสัญญาว่าจะสนับสนุนผู้นั้น

ค. อธิษฐานเพื่อบุคคลอื่น ๆ เช่น ผู้ที่อยู่ตามชนบทต่าง ๆ เป็นต้น

กลุ่ม 4 การแสวงหากลุ่มชน สถานที่ และโอกาสที่พร้อมสำหรับการขยายคริสตจักร

การพิจารณาหัวข้อที่เป็นประตูเปิดในการประกาศพระกิตติคุณ

1. ในการคูสติผู้ที่กลับมาเป็นคริสเตียน

ส่วนมากคิดเฉลี่ยแล้วมาจากชนชั้นกลาง มีการศึกษาฐานะและความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจไม่สูงหรือไม่ต่ำ

ข้อเสนอในการดำเนินงานหัวข้อนี้ เราควรให้มีการสนับสนุนส่งเสริมและเร่งเร้าให้คนสนใจศึกษาในเรื่องพระเจ้า เช่น สนับสนุนให้คริสเตียนเรียนพระคริสตธรรมในธรรมในแผนกต่าง ๆ และในสถาบันต่าง ๆ ที่มีอยู่ รวมทั้งหลักสูตรเรียนเองที่บ้านทั้งนี้เป็นการผลิตผู้นำไปในตัว

2. ในคนที่อพยพ ลี้ภัยและประสบภัยพิบัติต่าง ๆ ข้อเสนอ ให้คริสเตียนยื่นมือช่วยเหลือเมื่อมีภัยพิบัติต่าง ๆ เกิดขึ้นหรือมีการอพยพลี้ภัย พร้อมกันนี้เราก็ประกาศพระกิตติคุณไปด้วย ในเรื่องนี้คริสตจักรท้องถิ่นต้องถือเป็นหน้าที่ และถือเป็นโอกาส

3. ในคนที่ถือศาสนาไม่มั่นคง คนที่มีความเชื่อแน่นแฟ้นหรือการนับถือศาสนาเพียงในนาม เรารู้ว่าประตูเปิดอย่างแน่ในข้อนี้คือ

ก. มีการรวมกำลังของลัทธิภายในการประกาศ

ข. ในขณะที่ศาสนาอื่นกำลังหวั่นไหว คนที่นับถือศาสนาเก่าเริ่มมีความลังเลไม่มั่นคง

มีปัญหาคิดอีกข้อในเรื่องการสมรสกับคนต่างศาสนา คือไม่ใช่ศาสนาคริสต์ด้วยกันประตูยังเปิดให้หรือไม่

4. ในชนชั้นผู้มีการศึกษาในระดับต่าง ๆ

ประตุนี้รู้ดีที่กำลังเปิดอยู่ เพราะมีมหาวิทยาลัยหรือสถาบันหลายแห่งกำลังตื่นตัว มีการร่วมมือกันอธิษฐาน แต่ให้เราคิดถึงปัญหาการเตรียมบุคคลที่เหมาะสมในการที่จะเข้าไปในชั้นระดับนี้ด้วย

ในวงราชการประตูก็เปิดด้วย เราสามารถเชิญบุคคลต่าง ๆ ที่สำคัญในวงการราชการที่มาร่วมในพิธีต่าง ๆ ของคริสต์ศาสนาได้

5. ในกลุ่มชนที่อยากหลุดพ้นจากอำนาจผี

กล่าวถึง ในการที่เราไปหากลุ่มชาวเขาต่าง ๆ เช่นไปหาชาวกะเหรี่ยง ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเขามาตั้งถิ่นฐานอยู่ไม่นาน ก็เกิดมีโรคภัยพิบัติต่าง ๆ พวกเหล่านั้นก็คิดว่าการกระทำนี้เป็นการกระทำของอำนาจผี ซึ่งสิงอยู่ที่นั่นและมีความกลัว นี่เป็นโอกาสที่เราควรเข้าไปช่วยเขาเหล่านั้น บอกถึงอำนาจของพระเจ้าที่มีเหนือว่าผีหลายเท่า และสามารถชนะผีทั้งหลายได้ด้วย

6. ในกลุ่มชนที่กำลังหวาดกลัวภัยต่าง ๆ เช่นภัยคอมมิวนิสต์

นี่เป็นประตูอันดีอีกประการหนึ่ง ที่เราควรเข้าไปช่วยให้เขามีที่พึ่งทางกายและทางจิตใจด้วย ให้มีการไปเยี่ยมเยียนร่วมทุกข์ร่วมสุขกับคนเหล่านั้นด้วย แล้วจึงประกาศพระกิตติคุณของพระเจ้า

7. ในพิธีกรรมต่าง ๆ ทางศาสนา

เมื่อเรามีพิธีทางศาสนาเช่นในพิธีสมรส, พิธีศพ เป็นต้น เราจัดกระทำเพื่อให้รู้ถึงคุณค่าความหมายเกี่ยวข้องกับชีวิตคริสเตียน ทำให้ผู้นับถือศาสนาอื่นสนใจและนิยม

8. ในทางการรักษาคนเจ็บป่วย ซึ่งรักษาทั้งฝ่ายร่างกายและฝ่ายจิตใจด้วย

การรักษาฝ่ายร่างกายเราก็อาจเป็นพยานไปด้วยสามารถได้ เช่นในการที่แพทย์สามารถเป็นพยานกับคนป่วยได้ว่า ใครเป็นเจ้าของชีวิตของเราและในบางโรค เราไม่สามารถบำบัดรักษาในทางแพทย์ได้ แต่เราก็สามารถรักษาได้โดยอาศัยฤทธิ์เดชของพระเจ้าเช่น ในการวางมือ หรืออธิษฐาน เป็นต้น

9. ในโอกาสที่มีการฟื้นฟู และมีการกลับใจใหม่ของคริสเตียน

ประตุนี้กำลังเปิดในขณะนี้ เพราะในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ กำลังตื่นตัว เช่น ในวิทยาลัยพระคริสตธรรม เป็นต้น และก็มี การตื่นตัวทั่ว ๆ ไปทั้งคริสตจักรต่าง ๆ อีกด้วย

10. เมื่อเรารู้ว่าประตูกำลังเปิดอยู่ในปัจจุบัน ข้อเสนอแนะในการที่จะดำเนินงานร่วมมือกับที่กำลังร้อนรน ที่ต้องการที่จะออกไปประกาศ ให้ความช่วยเหลือในการเรียนรู้วิธีตัวอย่างการประกาศ ซึ่งจะเห็นผลดังเช่นข้อพระคัมภีร์ กะลาเทีย 5: 22-23 ตัวอย่างเช่นผู้ที่ได้รับการฟื้นฟูใจใหม่ ในเชิงราย เป็นต้น

11. วางระเบียบในการออกประกาศ และการเป็นพยานเช่น

1. การเป็นพยาน กล่าวพระเจ้าเปลี่ยนชีวิตอย่างไร
2. พบพระเจ้าได้อย่างไรกับเชื่อได้อย่างไร
3. การพูดเกี่ยวข้องกับศาสนาอื่น โดยไม่ควรออกชื่อศาสนานั้นออกมาเป็นต้น

ข. รายงานกลุ่มสัมมนาตามภูมิภาค

กลุ่มที่ 1 “การขยายคริสตจักรชาวเขา”

การประกาศของคณะชาวเขาในประเทศไทย

การประกาศของเรามีปัญหามากมาย การเดินทาง อาหารการกินก็ลำบาก แต่เรายังมีปัญหา มากมายว่านั่นคือการเข้าใจของประชาชนที่มีต่อการประกาศของเรา ประชาชนบางกลุ่มเข้าใจว่า เรามา เพื่อหลอกลวงเขามาเป็นเหยื่อของเรา บางครั้งเขาก็คิดว่าผู้ประกาศเป็นคอมมิวนิสต์ทำให้เกิดความกลัว และประชาชนบางกลุ่มมีปัญหาทางวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ คนที่เราเคยประกาศได้ผลนั้น ส่วนใหญ่ก็เป็นพวกคนหนุ่มและคนแก่ส่วนคนอายุปานกลางนั้นเราประกาศไม่ค่อยได้ผลเท่าไรนัก

ก. ปัญหาต่าง ๆ ที่เราต้องเผชิญในขณะนั้นมันมีดังนี้

1. ประชาชนส่วนใหญ่มีความเชื่อทางภูตผีปีศาจ ฉะนั้นเมื่อเกิดการเจ็บไข้ ได้ป่วยเขามักจะเข้าหาหมอผี เมื่อหมอผีบอกให้ทำอย่างนั้นอย่างนั้นเขาก็ทำ บางครั้งก็หาย แต่บางครั้งไม่เป็นเช่นนั้น จนเขาจะต้องสิ้นเนื้อประดาตัว สมาชิกของเราที่มากกลับใจรับเอาพระเยซูแบบนี้ก็มีมากทีเดียว จึงเป็นปัญหาให้เราที่จะต้องเลี้ยงดูคนเหล่านี้

2. บางครั้งเรารู้ว่า การประกาศของเรากำลังจะได้ผลคือ มีคนสนใจแล้ว แต่ได้รับการขัดขวางจากหัวหน้าหมู่บ้านหรือหัวหน้าครอบครัว ทำให้แทนที่เราจะได้สมาชิกเพิ่ม ทำให้ความสามัคคีภายในหมู่บ้าน เหล่านี้กำลังเป็นปัญหาของเรา

3. เนื่องจากว่าชาวเขามักมีการดิ้นกันมากมาย ดังนั้นบางครั้งเราก็ต้องพบกับปัญหาเรื่องที่เราจะรับเขามาเป็นคริสเตียนหรือเปล่า บางกลุ่มก็รับบางกลุ่มก็ต้องรอให้เขาเปลี่ยนความประพฤติเสียก่อน ทั้งนี้ก็มีเหตุผลอยู่ที่เรายังไม่รับเขามาเป็นคริสเตียน เพราะถ้าหากเรารับคนประเภทนี้เข้ามาอาจจะสร้างความไม่ดีไม่งามเกิดขึ้นหลายอย่าง

4. ปัญหาเกิดจากความเข้าใจของชาวเขาเอง เพราะว่าชาวเขาบางเผ่ารู้สึกว่าเมื่อตนเข้ามาเป็นคริสเตียนแล้ว จะต้องเป็นคนใช้ของฝรั่ง เมื่อเป็นเช่นนี้ก็มีคนเสนอว่าควรจะทำคนไทยขึ้นไปด้วย เวลาไปประกาศให้ชาวเขาเพื่อเขาจะเห็นว่าเขาไม่ใช่ถูกหลอกลวง เพราะแม้แต่คนไทยที่รับการศึกษาแล้วก็ยังยอมรับ วิธีนี้อาจจะช่วยมาก

5. เรามีปัญหาทางภาษา บางครั้งเรารู้ว่าประตูเปิดสำหรับเราแล้วแต่เราเองยังไม่พร้อมที่จะเข้าไป ซึ่งอันนี้นับว่าเป็นผลเสียหายสำหรับเราเป็นอย่างมาก

6. บางครั้งเราก็ออกจากคนงาน เพราะบางครั้งเมื่อมีคนมาเป็นคริสเตียนแล้ว แต่ขาดการอบรมสั่งสอน นานเข้าเขาก็รู้สึกขาดที่พึ่งจึงหันมานับถือศาสนาเดิมอย่างนี้ก็มี

กลุ่ม 2 “การขยายคริสตจักรในชนบท”

ที่ประชุมพิจารณาถึงศิลปะภาพโมเซก (Mosaic) ที่มีสีต่าง ๆ แต่ประกอบกันเข้าเป็นรูปภาพเหมือนคนไทยที่มีหลายภาษาหลายเผ่าพันธุ์ แต่ก็รวมกันเป็นคนไทย

พูดถึงชนบท มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มชนที่อาศัยในชนบทหลายแห่ง เช่นภาษา วัฒนธรรม ฐานะเศรษฐกิจ ความรู้ ความสามารถ อาชีพ ฯลฯ

1. ภาษา ควรใช้ภาษาพื้นบ้านในการนมัสการ ใช้คนพื้นบ้านในการเป็นผู้ประกาศ แล้วจะเข้าใจในภาษาสำเนียงของคนหมู่บ้านของตน

เพลงที่ร้องในการนมัสการ ควรเป็นภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ

2. วัฒนธรรม มักแตกต่างจากในเมือง เช่นการแต่งกาย แต่การแต่งกายในวันอาทิตย์ควรเรียบร้อยเป็นพิเศษ (คำถามจากกลุ่ม: ควรใช้ฆ้องกลองแทนเสียงระฆังดีไหม เพราะเป็นของวัฒนธรรมไทย บางทีคริสตจักรเรียนแบบทุกศาสนา ซึ่งที่จริงก็จะมีแนวโน้มอย่างนี้ก็ควรระวังโดยเฉพาะเรื่องความหมาย)

3. การทำงานประกาศควรทำกับผู้อื่นใจทั่วไป ไม่ เฉพาะคนอาชีพใดอาชีพหนึ่ง และควรมีการแนะนำว่าควรประกอบอาชีพเช่นไร จึงจะเหมาะสมกับความสามารถของตน

กลุ่มที่ 3 “การขยายคริสตจักรในเมือง”

1. ในเมืองหมายถึง

ก. ประชากรตั้งแต่ 3 แสนคนขึ้นไป

ข. เป็นศูนย์กลางการค้าขาย

ค. เป็นศูนย์กลางการอุตสาหกรรม

ง. เป็นศูนย์กลางการศึกษา

จ. ประชากรมิได้ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม

2. ประชากรในเมืองเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และรวดเร็ว แต่เมื่อเปรียบเทียบกับความเจริญของคริสตจักร ในจำนวนสมาชิกที่มีอัตราส่วนแตกต่างกันมาก

ก. ประชากรในเมืองเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และรวดเร็วเพราะ

(1) นักเรียนนักศึกษา (มาจากต่างจังหวัด)

(2) กรรมกรรับจ้าง จากต่างจังหวัด

(3) สมาชิกของครอบครัวเพิ่มขึ้น

ปัญหาที่คริสตจักรในเมืองขยายช้าเพราะ

- (1) ขึ้นอยู่กับความเชื่ออันเป็นรากฐานเดิมมั่นคง เพียงใด
- (2) ไม่ได้รับการต้อนรับมาครั้งเดียวแล้วไม่มาอีก
- (3) คนในเมืองหลวงต้องเคร่งเครียดในการทำงาน ไม่มีเวลาจึงไม่ค่อยสนใจ
- (4) คริสตจักรยังไม่สนใจในกลุ่มที่มาอยู่ในเมือง (เช่นนักศึกษา)
- (5) ถ้าเป็นนักศึกษาย่อมสนใจสิ่งใหม่ ๆ คริสตจักรไม่ได้ตอบสนองความต้องการของกลุ่ม
- (6) คนในเมืองมีความกลัว จึงสร้างกำแพงไม่มีการทักทาย ต้อนรับเท่าที่ควร
- (7) ต่างคนต่างอยู่
- (8) ภาษา – ประเพณี ของกลุ่มชนที่อพยพเข้ามาในเมืองจึงไม่ไปร่วมกับคริสตจักร
- (9) นักศึกษาไม่ค่อยเคร่งเรื่องศาสนา

ค. วิธีขยายคริสตจักรในเมือง

- (1) ต้องมีการศึกษาถึงชีวิตในเมือง เพื่อหาทางตอบสนองความต้องการแก่เขา
- (2) ติดตาม-ติดตามคริสเตียนที่ย้ายจากชนบทหัวเมืองเข้ามาอยู่ในเมือง โดยให้คริสตจักรที่เขาสังกัดอยู่แจ้งไปยังคริสตจักรในเมือง

(3) ต้องแก้ปัญหาความรู้สึกชอบชาวชนบท ที่คิดว่าเขาเขาเป็นผู้เล็กน้อย และด้อยความรู้ฐานะ ฯลฯ เขาคิดว่า สมาชิกของคริสตจักรในเมืองเป็นคนชั้นสูงจึงไม่ยอมไปโบสถ์ ฉะนั้นควรมีคริสตจักรที่ตอบสนองความรู้สึกของเขา

- (4) ติดต่อกับกลุ่มชนในเมืองนั้น ๆ
- (5) ตั้งคริสตจักรในบ้านและการเริ่มต้น
- (6) ต้องมีผู้นำพอและตามความต้องการของกลุ่มชนนั้น
- (7) ต้องให้การศึกษาระดับความรู้ เช่นนักศึกษา

“วิธีการที่จะทำให้คริสตจักรในเมืองขยายตัว”

1. ให้ศึกษาสภาพในเมือง ความเป็นอยู่ ความต้องการและประเภทบุคคลในเมือง เมื่อเห็นช่องทางแล้วลงมือทำทันที

2. คริสตจักรใหญ่ ๆ ในเมือง ควรตั้งหมวด เรื่องสาขาของคริสตจักรขึ้นทั้งนี้เพราะสถานที่ เวลา ไม่อำนวย โดยตอนแรก ๆ คริสตจักรใหญ่สนับสนุนให้ความช่วยเหลือเต็มที่ หมวดหรือสาขานั้นขึ้น

ตรงต่อคริสตจักรใหญ่ และถ้าหมวดหรือสาขานั้นขึ้นตรงต่อคริสตจักรใหญ่ และถ้าหมวดหรือสาขานั้นสามารถเลี้ยงตัวเองได้ พร้อมทั้งจะตั้งเป็นคริสตจักรใหม่ได้ก็ควรให้ตั้งเป็นคริสตจักรหนึ่งต่อไป

3. หาผู้อาสาสมัครทำงานประเภท 1 และ 2 และผู้นำประเภท 3 และ 4 (ถ้ามี) เป็นผู้สนับสนุน
4. ให้คริสตจักรยอมรับความจริง และตอบสนองความต้องการและกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มหรือในสาขา

5. คริสตจักรต้องตั้งอยู่บนรากฐานของพระคัมภีร์

6. คริสตจักรควรติดตามและสนใจกับบุคคลดังต่อไปนี้

1. ชาติ, เพื่อน ของสมาชิกที่อพยพเข้าไปอยู่ในเมือง

2. กรรมกรที่ไปทำงานทำในเมืองชั่วคราว

3. บุคคลที่สังคมไม่สนใจ

7. ให้คริสตจักรรับผิดชอบในเขต – ท้องถิ่นของตนเองดังต่อไปนี้

1. รวบรวม (สำรวจ) ชื่อและที่อยู่ของสมาชิกที่จะติดต่อไปทั้งทางไปรษณีย์และโทรศัพท์

2. ให้มีการแจ้งย้ายเข้า – ออก เมื่อมีการย้ายภูมิลำเนา

3. ให้คริสตจักรในเมืองทุก ๆ แห่งแจ้งส่งในข่าวคริสตจักรว่า ชื่อคริสตจักรอะไร ตั้งอยู่ที่ไหน

รายงานพิเศษ

ก. ความเจริญเติบโตของคริสตจักร และข้อเสนอแนะการตั้งคริสตจักรในประเทศไทย

ข. การสำรวจเพลงที่ใช้ในมัสการ

รายงานพิเศษ

ก. ความเจริญเติบโตของคริสตจักร และข้อเสนอแนะการตั้งคริสตจักรในประเทศไทย

บทความต่อไปนี้อาจได้นำมาจากเรื่อง ความเจริญเติบโตของคริสตจักรข้อเสนอแนะการตั้ง คริสตจักรในประเทศไทย ของอเล็ก จี. สมิต ท่านผู้นี้เป็นวิทยากรคนหนึ่งของกลุ่มสัมมนา” การขยายคริสตจักรซึ่งจัดขึ้นที่วิทยาลัยพระคริสตธรรม เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 15-18 ธันวาคม 1971 (สำหรับบทความนี้ได้ย่อมาจากบทความบทที่ 5 หน้า 1-6)

การประกาศด้วยกลุ่มอธิษฐานเล็ก ๆ

การอธิษฐานที่จะเกิดประโยชน์นั้น ควรจะตั้งเป็นกลุ่มอธิษฐาน ดังเช่นชาวประมง โดยมากมักจะจับปลาเป็นกลุ่มเพราะเกิดความอบอุ่นใน และในเวลาเดียวกันก็เกิดความสุขสนานอีกด้วย

กลุ่มเล็ก ๆ ให้กำลังใจ

พระเจ้าทรงเรียกคริสเตียนทุกคนเป็นผู้รับใช้ พระเจ้าต้องการให้เราเป็นพยานแก่คนอื่น ๆ แต่บางครั้งเรากลับพบว่าก่อนอ่านพระคัมภีร์คนเดียว กรออธิษฐานตามลำพัง และการเป็นพยานโดยลำพังเป็นสิ่งไม่ถนัด ดังนั้นการตั้งกลุ่มอธิษฐานและศึกษาพระวจนะร่วมกันจึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก จะเห็นว่าพระเยซูเองก็มีสาวกกลุ่มหนึ่งจำนวน 12 คน (มัทธิวบทที่ 10) พระองค์ทรงส่งสาวกออกประกาศ สอนเป็นคู่ ๆ เหมือนกับ (ลูกา 10) ดังนั้นการตั้งกลุ่มอธิษฐาน จึงช่วยให้คริสตจักรเป็นพยานได้ผลดีขึ้น และเป็นกำลังใจให้คริสตจักรขยายตัวได้มากยิ่งขึ้น

ความสำคัญของการอธิษฐาน

การอธิษฐานเป็นสิ่งสำคัญมากในชีวิตคริสเตียน คริสเตียนต้องมีส่วนและติดสนิทกับพระเจ้า ก็นำสิ่งใดไม่ได้เลย (ยอห์น 15:5) ดังนั้นการอธิษฐานจึงเป็นเสมือนการหายใจของคริสเตียนเลยทีเดียว กลุ่มอธิษฐานในพระคัมภีร์

ในหนังสืออพยพจะเห็นว่าโมเสสได้ตั้งกลุ่มอธิษฐาน มีโมเสสและ เฮอร์ ร่วมมือกับทูตของพระเจ้าให้มีชัยชนะต่อพวกอามาเลข และพระเจ้าก็ได้ทรงตอบอธิษฐาน (อพยพ 17-18-16) ในพันธสัญญาใหม่ พระเยซูคริสต์ก็ทรงตั้งกลุ่มอธิษฐานพิเศษด้วย พระองค์ทรงพาเปโตร ยอห์น และยากอบ ขึ้นไปอธิษฐานบนภูเขาบ่อย ๆ (ลูกา 9: 28-29, มัทธิว 26:36-37)

คำสัญญาของพระคริสต์แก่กลุ่มอธิษฐาน

พระเยซูทรงสัญญาและสนับสนุนกลุ่มอธิษฐาน ดังปรากฏในมัทธิว 19: 19-20 “ถ้าในพวกท่านที่อยู่ในโลกสองคนจะร่วมใจกันขอสิ่งหนึ่งสิ่งใด พระบิดาของเราที่อยู่ในสวรรค์ก็จะทรงกระทำให้ ด้วยว่ามีสองสามคนประชุมกันที่ไหน ๆ ในนามของเรา เราจะอยู่ท่ามกลางเขาที่นั่น”

แบบกลุ่มอธิษฐานที่เสนอมาคืออะไร

เมื่อคริสเตียน 3-4 คนตั้งกลุ่มขึ้นมา ต่อพระพักตร์ของพระเจ้าว่า จะเป็นพยานนำคนอื่นมาหาพระเจ้า เพื่อให้พ้นจากบาป นั่นแหละคือกลุ่มอธิษฐานละ

จะตั้งกลุ่มอธิษฐานอย่างไร

การตั้งกลุ่มอธิษฐานมิใช่เรื่องยุ่งยากเลย เพียงแต่มี 2-3 คน ซึ่งร้อนรนในการอธิษฐาน และการเป็นพยานได้ร่วมใจและนัดหมายกันประชุมอย่างสม่ำเสมอ เท่านั้นก็เป็นความเพียงพอแล้ว

สถานที่เหมาะสม

การอธิษฐานนั้นไม่จำเป็นต้องไปที่โบสถ์ก็ได้ อาจจัดขึ้นที่บ้านของคริสเตียนคนหนึ่งคนใดก็ได้ แล้วแต่สมาชิกของกลุ่มจะตกลงกันเอง ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและเหมาะสม

จำกัดจำนวนคนในกลุ่ม

การตั้งกลุ่มอธิษฐานถ้าจะให้ดีผลอย่างเต็มที่แล้ว ไม่ควรเกิน 2-3 คน ถ้ามีสมาชิกมากกว่านั้น ควรจะแบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม แล้วแต่ความเหมาะสม แต่มีสิ่งที่จะต้องจำในการอธิษฐานคือ 1. จิตที่ร้อนรน 2. เวลาที่พบกันสม่ำเสมอ สถานที่ใช้สำหรับอธิษฐานเป็นประจำ

องค์ประกอบที่สำคัญ 3 อย่าง

กลุ่มอธิษฐานเพื่อการประกาศ มีส่วนประกอบสำคัญ 3 อย่างคือ

1. การอธิษฐาน
2. การศึกษาพระคัมภีร์
3. การเป็นพยาน

ในชีวิตคริสเตียนเปรียบเหมือนรถจักร รถจักรต้องการ ฟืน ไฟ และน้ำเพื่อให้เกิดกำลังวิ่งได้ฉันใด คริสเตียนก็ต้องอาศัยการอธิษฐาน และการเป็นพยานเพื่อชีวิตคริสเตียนเจริญเติบโตขึ้นฉันนั้น

ดังนั้นการอธิษฐานและการเป็นพยานฝ่ายจิตวิญญาณ จึงมีความสำคัญต่อคริสเตียนมากทีเดียว ถ้าขาดสิ่งนี้แล้วผู้นั้นก็ไม่เป็นประโยชน์นักในแผ่นดินของพระเจ้า

อธิษฐานเพื่ออะไร

การอธิษฐานส่วนใหญ่ ในการประชุมอธิษฐาน มักจะเป็นการอธิษฐานโดยทั่ว ๆ ไป ในการอธิษฐานในกลุ่มย่อยนั้นเราก็มักจะมีหัวข้อ ตั้งขึ้นเพื่อการอธิษฐาน

1. การอธิษฐานเฉพาะเจาะจง

เป็นการอธิษฐานเพื่อบุคคลในบุคคลหนึ่ง จะเป็นญาติสนิทมิตรสหาย เราต้องการให้เป็นพยานแก่เขาเหล่านั้นในการอธิษฐานเราจะเอ่ยชื่อบุคคลนั้น ๆ ซึ่งเป็นการประกาศถึงความเกี่ยวข้องและความใกล้ชิดกับแต่ละบุคคลเป็นอย่างมาก ในพระคัมภีร์พระเยซูทรงระบุชื่อของแต่ละบุคคลเหมือนกัน เช่น “อันคะเรอาจตามเรามา” หรือ เปโตรจงตามเรามา” เป็นต้น

2. เสนอประสบการณ์ในการเป็นพยาน

เมื่อเราเป็นพยานนั้น เรามักจะพบกับปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นในการอธิษฐานในกลุ่ม เราควรอธิษฐานเพื่อปัญหาเหล่านี้ เพื่อจะเกิดกำลังใจ ความเข้มแข็งในอันที่จะเผชิญปัญหาเหล่านั้น โอกาสต่อไป

3. คนที่เชื่อใหม่ ๆ

เราจำเป็นต้องอธิษฐานเพื่อพี่น้องคริสเตียนใหม่เพื่อเขาเหล่านั้นจะได้มีความเข้มแข็ง และเจริญขึ้นในพระเจ้า

4. เตรียมใจและทางของผู้ประกาศ

พระเจ้าทรงเตรียมจิตเตรียมใจของผู้ประกาศ โดยการอธิษฐานพระเจ้าทรงเตรียมใจของคนนั้น ก่อนที่เขาจะได้ฟังคำพยาน ต้องอธิษฐาน โดยความเชื่อและใจร้อนรน

ศึกษาพระธรรมสั้น ๆ

หลังจากสนทนากับพระเจ้าโดยการอธิษฐานแล้ว ก็ขอให้พระองค์ทรงตรัสกับเขาโดยตรงพระวจนะ เขาจะต้องใช้เวลาในการอ่านและศึกษาพระคัมภีร์เพื่อจะได้มีกำลังเข้มแข็งและประกอบด้วยพระวิญญาณ เพื่อเตรียมตัวเป็นพยานโดยพระวจนะของพระองค์

1. การเลือกเรื่องเหมาะสมในพระคำ

ในการประชุมสมาชิกคนหนึ่งคนใดจะเลือกจากพระคัมภีร์ตอนหนึ่งตอนใดเพื่อศึกษา ดังนั้นสมาชิกแต่ละคนควรจะเตรียมข้อความ หรือหัวข้อพระคัมภีร์ไว้เพื่อให้ในการนี้

2. วิธีศึกษาพระคำ

ในการอธิษฐานเป็นกลุ่มนี้ เราจะใช้แบบการอภิปรายสั้น ๆ เพื่อศึกษาพระคำ เราจะใช้เวลาประมาณ 10-15 นาทีก็เป็นการพอเพียง เวลาเหลือนอกนั้นสงวนไว้เพื่อการอธิษฐานวิธีศึกษาง่าย ๆ นั่นก็คือ

(ก) **อ่าน** จะอ่านจากข้อความหรือหัวข้อพระคัมภีร์ที่ได้เลือกไว้ การอ่านพร้อมกันหรือผลัดกันอ่านก็ได้

(ข) **สรุป** ข้อความเป็นตอนที่อ่านนั้น หลังจากจบแล้ว ก็จะมีการสรุปโดยสั้น ๆ และใช้ภาษาอย่างง่าย ๆ การสรุปนั้นจะสรุปคนเดียว หรือ จะมี 2-3 คนช่วยกันสรุปก็ได้

(ค) **เสนอ** จากบทเรียน หรือข้อความที่อ่านหรือเสนอมานั้นเราจะนำมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตคริสเตียนในการเป็นพยานกับคนอื่น ในการที่จะทำให้เกิดความเจริญเติบโตฝ่ายจิตวิญญาณ สิ่งสำคัญที่สุดพึงระลึกอยู่เสมอว่า บรรทัดฐานที่สำคัญที่สุดนั่นคือพระคัมภีร์อันเป็นแบบหรือรากฐานของทั้งหมดดังนั้นการศึกษาพระคัมภีร์ จึงมีความสำคัญไม่น้อยทีเดียว

ออกไปเป็นพยาน

ในการอธิษฐาน โดยเฉพาะเจาะจงเป็นบุคคลนั้น หลังจากอธิษฐานจะต้องหาโอกาสออกเยี่ยมเยียน และเป็นพยานแก่เขา เพื่อการอธิษฐานของเราจะมีผลมากยิ่งขึ้น

คนที่เป็พยานควรปฏิบัติตามหลักสามประการนี้

1. จงออกไปหาคนที่ไม่เป็นคริสเตียน

คริสเตียนจะต้องออกไปหาเขาไม่ควรคอยให้เขามาหาท่านเมื่อเด็กเล็ก ๆ คนใดคนหนึ่งหายออกไปจากบ้านพ่อแม่ พี่น้องทุกคนจะต้องออกติดตามหาไม่ว่ากลางวันหรือกลางคืน จนกว่าจะพบ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคริสเตียนที่จะต้องออกไปหาผู้ที่หลงทาง และอยู่ห่างพระเจ้า

2. จงเป็นพยานแก่คนเหล่านั้นโดยพูดถึงพระเยซูคริสต์

หัวใจสำคัญที่จะต้องพูดในการเป็นพยานคือ เรื่องของพระเยซูคริสต์ การพูดนั้นควรใช้ภาษาอย่างง่าย ๆ เพื่อให้ทุกคนเข้าใจ เราควรพูดถึงประสบการณ์ในชีวิตของตนเกี่ยวกับการต้อนรับพระเยซูคริสต์เป็นผู้ไถ่บาปคน จงอธิบายพร้อมทั้งยกเหตุผลและอ้างถึงข้อความในพระคัมภีร์ เพื่อแสดงว่าการเป็นพยานของท่านนั้นศักดิ์สิทธิ์ และมีความหมายต่อชีวิตของท่าน

3. จงชวนให้เขามอบกายถวายชีวิตแก่มนุษย์

พระเยซูทรงเรียกกร้องมนุษย์ให้เห็นกลับไปหาพระองค์พระองค์ทรงประทานความรักอันยิ่งใหญ่ อนุเคราะห์ให้แก่มนุษย์พระองค์ ทรงเชิญชวนมนุษย์ทุกคน ให้รับความรักของพระองค์ซึ่งเป็นที่หมายที่ของคริสเตียนที่จะชักชวน เชิญชวนให้คนทั้งหลายให้ทราบ และจะได้คืนดีกับพระเจ้าโดยต้อนรับพระองค์เป็นพระเจ้าในชีวิตจิตใจ

พระเจ้าทรงใช้คริสเตียนธรรมดา

อัครสาวกหลายคนมิใช่มีความรู้และการศึกษาสูง เขาเป็นเพียงคนธรรมดา ๆ เท่านั้นเอง แต่เขาประกาศเป็นพยานแก่ชนทุกระดับ นับตั้งแต่ตาสีตาสาขึ้น ไปจนกระทั่งพระมหากษัตริย์นี่คือฤทธิ์เดชของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าที่ทรงประทานให้แก่เขา เนื่องจากเขาได้ติดสนิทใกล้ชิดกับพระเยซู (กิจการ 4: 13)

กฎในการประกาศโดยกลุ่มอริษฐาน

1. อริษฐานเพื่อญาติและเพื่อนสนิทตามชื่อ
2. เป็นพยานแก่เขาเหล่านั้น โดยพระวาทะของพระเจ้า
3. กลับไปเยี่ยมเยียนผู้ที่สนใจจนกว่าเขาจะเชื่อ
4. สอนให้เขาเจริญขึ้นในพระคริสต์ เมื่อเขาเชื่อพระองค์แล้ว

เมื่อท่านอริษฐานแล้ว พระเจ้าทรงเตรียมจิตเตรียมใจของท่านและแล้วท่านต้องกลับไปเยี่ยมเยียนเขา โดยการเป็นพยานและใช้วาทะของพระเจ้า พยายามหนุนใจของเขา ในด้านความเชื่อ และการปฏิบัติตนในชีวิตคริสเตียน และท่านจะต้องไปเยี่ยมเยียนบ่อย ๆ จนกว่าเขาจะเชื่อ และเจริญเติบโตฝ่ายจิตวิญญาณมากยิ่งขึ้น ข้อสำคัญท่านต้องสอนถึงเรื่องพระเจ้าให้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้

นิ้วเล็กสำคัญ

นิ้วก็อเล็กแต่ก็มีความสำคัญมากท่านต้องสอนให้ผู้เชื่อใหม่ ให้อธิษฐานเพื่อผู้ที่เชื่อใหม่ ๆ คนอื่น วิธีนี้จะทำให้หวังจรดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ คล้ายลูกโซ่ ดังนั้นคริสตจักรจะดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ ก็โดยวิธีนี้เอง คือสอนให้ผู้เชื่อใหม่รู้จักอธิษฐานเพื่อคนอื่น เยี่ยมเยียนเป็นพยานแก่คนอื่นต่อไป

รากฐานจำเป็น

กฎการประกาศดังกล่าวแล้ว จึงมีความสำคัญ และเป็นรากฐานของคริสตจักรของเขา นอกจากนั้นการประกาศวิธีอื่นก็มีความสำคัญไม่น้อยเช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ทีมประกาศ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะเกิดผลมาก แต่อย่างไรก็ดี จะต้องตั้งอยู่บนรากฐานเสียก่อน คือกฎนิ้วมือห้านิ้ว หรือห้าข้อนั่นเอง

จงตามตัวอย่างดี

คริสตจักรหนึ่ง ๆ ที่มีกลุ่มอธิษฐาน เขาจะออกไปประกาศสม่ำเสมอ เมื่อคริสเตียนใหม่เกิดขึ้น เขาก็จะรับเข้ามาในคริสตจักร หรือไม่ก็ไปสร้างคริสตจักรแห่งใหม่ขึ้น คริสเตียนใหม่ จะถูกส่งสอนโดยคริสเตียนเก่าเพื่อดำรงงานของพระเจ้าสืบต่อ ๆ ไป

ข้อระมัดระวัง

จงระวังว่าความร้อนรนต่อพระเจ้าจะจางหายไป ดังนั้นเมื่อดำรงไว้ซึ่งความร้อนรนและงานประกาศ เราจะต้องมีกลุ่มอธิษฐานและออกประกาศมิได้ขาด เมื่อวงจรการประกาศเช่นนี้ดำรงต่อไปเรื่อย ๆ พระวจนะของพระเจาก็แผ่ออกไปแก่คนทุกชาติทุกชั้น นั่นก็หมายความว่า คริสตจักรของพระเจ้าก็ไปแผ่ขยายไปเรื่อย ๆ แต่งานประกาศนี้เป็นงานหนัก บางครั้งต้องพบกับความผิดหวัง ต้องเจอปัญหาหลายอย่าง จนเกิดความท้อถอยดังนั้นเราต้องขอกำลังจากพระเจ้าโดยการอธิษฐาน และยึดหลักสำคัญกล่าวนั้นไว้

พระเจ้าทรงเลือกสรรท่าน

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการทำนา มิใช่พันธุ์ข้าวอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ แต่เป็นตัวชาวนาเองที่ต้องลงมือหว่านหรือปลูกดูแลรักษาจนกระทั่งเก็บเกี่ยวในทำนองเดียวกัน พระราชกิจของพระเจ้านั้น พระเจ้าทรงใช้คริสเตียนที่ถวายตัวกับพระเยซู ออกไปประกาศข่าวประเสริฐ โดยฤทธิ์อำนาจของพระองค์ ผู้ที่จะรับหน้าที่นี้ก็เป็นคนธรรมดา ๆ แต่ต้องเป็นคนที่ยืนยันแข็ง มีจิตใจที่แน่วแน่ มั่นคง เพื่อให้หวังจรนี้เคลื่อนไปเรื่อย ๆ เพื่อพระเจ้าจะทรงสร้างคริสตจักรของพระองค์ พระเจ้าทรงกำลังต้องการบุคคลที่จะถวายตัวเพื่อพระราชกิจของพระองค์ ซึ่งก็หมายถึงตัวท่านด้วย

ข. การสำรวจเพลงที่ใช้ในมัสการ

ในระหว่างสัมมนาการขยายคริสตจักรครั้งนี้ ทางแผนกดนตรีของวิทยาลัยพระคริสตธรรม ได้จัดทำคำถามชุดหนึ่ง ที่เกี่ยวกับความรู้ทางด้านดนตรีของคริสตจักร ผลปรากฏออกมาดังนี้

ผู้แทนของคริสตจักรที่ส่งคำตอบกลับคืนมาให้ จาก 55 คริสตจักรมีประมาณ 25 คริสตจักรเท่านั้นที่ได้แจ้งว่า ใช้เปียโนหรือออร์แกนในเวลามัสการ และมีผู้เล่นเครื่องดนตรีชนิดนี้เป็นประจำเพียง 18 คริสตจักรเท่านั้น

คริสตจักรที่ใช้ “เพลงไทยนมัสการ” มีอยู่ 40 คริสตจักร นอกนั้นอีก 15 คริสตจักรใช้เพลงชีวิตคริสเตียน

คริสตจักรที่มีคณะนักร้อง เกือบทุกอาทิตย์ มีอยู่ 30 คริสตจักร คริสตจักรบางแห่งใช้เครื่องดนตรีอย่างอื่น เช่นกีตาร์ ในการนมัสการ มีอยู่ 14 คริสตจักร

เพลงนมัสการที่โปรดปรานมากที่สุดจาก 55 คริสตจักรเราได้ชื่อเพลงที่สมาชิกชอบร้องตามลำดับดังนี้

1. แสงแห่งจิตข้าโอพระผู้ทรงไถ่เพลงไทยนมัสการ บทที่ 18
2. พระเยซูหาห์โปรดนำข้าพเจ้า เพลงไทยนมัสการ บทที่ 46
3. มอบชีวิตแด่องค์พระเจ้า เพลงไทยนมัสการ บทที่ 127
4. มีสหายนเลิศคือพระเยซู เพลงไทยนมัสการ บทที่ 132
5. ผู้ถือในพระเจ้ามีรากแข็งแรงสันเหลือ เพลงไทยนมัสการบทที่ 170
6. ขอบพระคุณพระเจ้าผู้ชี้ทางบริการ เพลงไทยนมัสการ บทที่ 212
7. พระเจ้าข้านภาเปล่งแสงศรี เพลงไทยนมัสการ บทที่ 8

เราเป็นทูตของพระคริสต์

โดย อรัญ ยู แบงค์

คู่มือการเผยแผร์พระกิตติคุณในประเทศไทย หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รู้สึกว่า พระเจ้าทรงเลือกและเรียกให้ประกาศพระกิตติคุณ...ทุกทำยบที่มีคำถาม กิจกรรม คำตอบ และช่วยให้ท่านในการเตรียมตัว ฝึก วัดผล ติดตามผลในการประกาศ และยังแนะนำ การเป็นพยาน การประกาศกลางแจ้ง การเยี่ยมเยียนการฟุ่มฟัก ติดตามผลสมาชิก